Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

Рік LXII Ч. 229. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 29-го ЛИСТОПАДА 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 29, 1955. No. 229. VOL. LXII.

ДЕМОКРАТИ ПОШИРЮЮТЬ КРИТИКУ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ УРЯДУ

ПРЕЗИДЕНТ ПОГОДЖУЄТЬСЯ З СЕНАТОРОМ ДЖОРДЖОМ В СПРАВІ ДВОПАРТІЙНОСТИ В ЗАКОРДОННІЙ ПОЛІТИЦІ

Вашингтон. — Закордонна політика республіканського уряду щораз більше висувається на перше місце в демократичній критиці уряду і ця справа готова бути пізніше одним із головних гасел під час виборчої кампанії в 1956 році. Демократичні критичні голоси про закордонну політику уряду були приготовлені ще перед тим, поки президент Айзенгавер зайняв становище до заяви демократичного голови Сенатської Комісії Закордонних Справ Волтера Ф. Джорджа. Демократичний секретар Джозеф С. О'Магоні домагається, щоб уряд зробив переоцінку своєї закордонної політики внаслідок того сліпого кута, який настав після Женевської Конференції. Інший демократичний сенатор Джан Дж. Спаркман твердить під час диспуту з республіканським сенатором Артуром В. Воткінсом, що Президент і державний секретар Джан Фостер Доллес були замадто оптимістичні під час конференції Великої Чвірки в Женеві влітку цього року. Інші політики бачать невдачі в Африці, Німеччині і на Середньому Сході. Президент Айзенгавер заявив у Геттисбургу, Па., що він підтримує заяву голови Сенатської Комісії Закордонних Справ демократичного сенатора Волтера Ф. Джорджа, який сказав, що американська закордонна політика повинна і надалі має бути „непартійна без огляду на те, хто виграє або програє вибори в 1956 році". Сенатор Джордж сказав, що американці мусять показати, що „вони зріла нація, яка здібна вести непартійну закордонну політику". Асистент пресового секретаря президента Меррей Снайдер заявив журналістам, що Президент завжди був тієї думки, яку висловив сенатор Джордж. „Президент, казав Снайдер, завжди старався вести закордонну політику без партійництва і він не раз висловлював своє признання сенаторові Джорджові за його державницьку співпрацю в справі закордонної політики". Снайдер казав, що Президент не зайняв становища до того факту, що інші демократи, між ними і демократичний кандидат на президента Адлей Е. Стівенсон обвинувачують Айзенгатера в тому, що „закордонна ситуація ЗДА тепер гірша як під час війни в Кореї". Нюйоркський губернатор Аверелл Гарриман твердив, що в Женеві „виграли комуністи", а Захід три місяці втішався „духом Женеви", який приносить користь тільки комуністам. Можливо, що заява Президента злагіднить критику демократів, коли вони знатимуть, що уряд вестиме двопартійну закордонну політику.

Футбольні змагання між дружинами Армії і Фльоти закінчилися блискучою перемогою Армії

Филаделфія. — Футбольні змагання між дружинами Армії, що її репрезентує Кадетський Корпус з Вест Пойнту, і Фльоти, репрезентованої кадетами Морської Академії в Аннаполіс, закінчилися вислідом 14:6 в користь Армії. Змагання відбулися на Муніципальному Стадіоні у Филаделфії при участі 102,000 глядачів, між ними майже повних корпусів кадетів обидвох Академій, які прибули на змагання окремими поїздами. Були присутні представники уряду і командування Армії та Фльоти, як теж багато чужоземних гостей. Змагання були напружені. Спочатку вела Фльота, вдержуючи довший час відношення 6:0 у свою користь.

1-ше грудня має бути „Днем без автових катастроф"

Вашингтон. — Президентів Комітет Безпечної Їзди Автом видав заклик до всіх автоводіїв, щоб дня першого грудня, це значить в найближчий четвер, дбали про те, щоб не було ані одного нещасливого випадку під час їзди автами, бо на той день визначений другий річний „День Безпечної Їзди". Директор цього комітету емеритований адмірал Г. Б. Міллер пригадує автоводіям, що „людський елемент — це головний і найважніший фактор у катастрофах на наших вулицях і автострадах". Між небезпечними помилками адмірал згадує такі: 1. Зашвидка їзда. 2. Перегони автами на шляхах. 3. Неправильне вимпинання. 4. Неузгляднювання атмосферичних умов під час їзди автом.

В АМЕРИЦІ

● 63 американські науковці виїдуть до Америки й Азії, щоб 14 грудня ц. р. спостерігати затьму сонця. Американські науковці займуть становища від Судану в Африці через Цейльон, Вірму, Сіям, В'єтнам до Формози. Ця затьма сонця не буде повна і її не видко буде в Европі й Америці.

● Президент Айзенгавер вислав норвезькому королеві Гаконові VII найщиріші побажання з нагоди 50-річчя його коронування. Вітаючи короля від себе й від американського народу Айзенгавер підкреслював дружні взаємини між цими двома народами.

● Державний департамент у Вашингтоні розглядає справу запрошення до ЗДА італійського президента Джованні Грончі. Запрошення італійському президентові ще не вислано і не визначено дати, коли ця державна візита мала б відбутися.

● Бувша американська амбасадорка Перле Места, яка тепер живе в Вашингтоні, мала у себе аж 10 гостей без запрошення. Хлопчина до послуг натиснув гудзик, що алярмує поліцію про напад, і негайно в домі пані Мести з'явилися 10 поліцистів і детективів. Господині дому перепросила їх за необережність слуги.

● Нюйоркський посадник Роберт Вагнер гостив посадника Риму Сальватора Ребеччіні, який після того виїхав до Бостону. На цьому прийнятті були присутні визначні міські урядовці та американці італійського походження.

● У Вака, Тексас, помер на удар серця 62-річний інженер Л. Т. Джекс, а через 40 мінут після того на ту саму недугу померла його 59-річна дружина. Вони жили разом, як подружжя, 42 роки.

● Комісар поліції в Дітройті, Мишіґен, повідомляє, що в цьому місті є 1,490 відомих наркоманів, які річно витрачають більше як 10 мільйонів долярів на наркотики.

● У місті Ноксвіл два приятелі хотіли забавитися у Вільгельма Телля. 39-річний Раймонд Бейкер поставив собі на голову паперову пачку, а 40-річний Джім Баверман почав стріляти до цієї пачки. У висліді цієї забави Бавермана судитимуть за поранення Бейкера в голову.

● Португальський міністер закордонних справ Польо Кунга їхав в неділю 27-го листопада до Ню Йорку, а в середу 30 листопада виїде на три дні до Вашингтону.

ІНЖ. О. БОЙДУНИК ПРО ПРИЧИНИ КРИЗИ В УНРАДІ ТА МОЖЛИВОСТІ ЇЇ ПОЛАГОДЖЕННЯ

КРИТИКУЄ ПОСТУПУВАННЯ УРДП, УСП І УНДО ЗА ПОМИЛКИ І ОПОРТУНІЗМ У ВІДНОШЕННІ ДО МОСКАЛІВ; ОБСТОЮЄ ПОТРЕБУ ПОВНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ ТА ЕВЕНТУАЛЬНОЇ ДАЛЬШОЇ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ; ПОТВЕРДЖУЄ ЗВ'ЯЗОК З ПІДПІЛЛЯМ В УКРАЇНІ

Інж. Осип Бойдуник

Ню Йорк. — Інж. Осип Бойдуник, член Проводу Українських Націоналістів, що в половині цього року зрезиґнував з посту голови Української Національної Ради, не погоджуючись з її теперішньою політикою та з її опортунізмом у відношенні до російських груп, виступив тут минулої неділі, 27-го листопада, на політичному вічу, вияснюючи причини теперішньої кризи в Українській Національній Раді та можливості полагодження тієї кризи. Віче влаштували ОДВУ, МУН і УЗХ, на запрошення яких інж. Бойдуник приїхав на відвідини до ЗДА. На початку своєї доповіді інж. Бойдуник насамперед ствердив деякі принципи української визвольної політики, в першу чергу орієнтацію на власні сили та безкомпромісовість у змаганні до „привернення суверенности Українській Соборній Державі". Ці засади визнає УОН і відхилення від тих засад УНРади було причиною, що представники цієї організації зрезиґнували зі своїх постів в УНРаді і її Виконному Органі, хоч і залишились у самій консолідаційній системі УНРади. Вину за відхилення від тих принципів приписує інж. Бойдуник партіям: УРДП (Українській Революційно-Демократичній Партії), УСП (Українській Соціялістичній Партії) та УНДО (Українському Національно-Демократичному Об'єднанню), представники яких скористали із своєї консолідаційно-коньюнктуральної більшости в УНРаді та погодились на проєктовану Паризьким Бльоком співпрацю з російськими групами, хоч ці останні не відреклись своїх імперіялістичних претенсій до України. Інж. Бойдуник наводив паралелю, як то „в ім'я волі" українські соціялісти співпрацювали з російськими перед і під час першої світової війни, спільно повалили царат, але опісля українські соціялісти опинились у могилах, на засланні або на еміґрації, а російські над ними панують. За поневолення України відповідальні не уряди в Москві, але московський нарід. Визнаючи принцип власних сил, ОУН та український визвольний рух не виключають зовнішньої допомоги, ані співпраці з іншими. Але вони здають собі справу, і це потверджує історія, що кожний, хто допомагає чи співпрацює, робить це під кутом власних інтересів і треба дбати, щоб ці їхні інтереси не заперечували і не йшли проти інтересів України. Згаданим партіям в УНРаді допустились такої грубої помилки.

Інж. Бойдуник рішучо застерігається проти того, щоб це називати зрадою, чи будь-як інакше, як тільки помилкою, яку може поповнити кожний, що веде активну політику. Але він теж признає, що помилка часом може бути своїми наслідками навіть гірша від зради, бо зраду видно.

(Закінчення на стор. 8-ій)

ПОНАД 1,000 ДОЛЯРІВ ДЛЯ НАРОДНОГО ФОНДУ ІЗ ЛИСТОПАДОВОГО СВЯТА В ЕЛИЗАБЕТ

Елизабет, Н. Дж. — Каса Українського Народного Фонду збільшилася на понад 1,000 долярів, що їх традиційно зібрано на традиційному Листопадовому Святі у цій відносно невеликій, але славній своєю прикладною жертвенністю Українській Громаді. На програму цього Свята яким проводив п. Володимир Квас, асистент управителя „Союзівки", та яке започатковано американським і закінчено українським національним гимнами, склались: доповідь мґра Івана Оверка про Листопад, промова п. Романа Слободяна, гол. касира УНСоюзу про працю УКК і ЗУАДК, деклямацій пластунки Марти Заремба, деклямації і сценки пластових новачок та збірна деклямація пластунів під проводом Мирона Дідурика, виступ місцевого хору „Боян" під диригентурою п. Р. Левицького, та виступу дуету бандуристів (Левицький, Юркевич) і квартету бандуристів (Галя Хамула, Христя Карпевич, Юркевич і Левицький). Під час Свята, як згадано, переведено збірку Національного Датку, яку започаткував місцевий Народний Дім сумою 100 долярів та яка дала у висліді понад 1,000 долярів.

БРАТСТВО СВ. МИКОЛАЯ В АСТОРІЇ ВІДЗНАЧИЛО СВОЄ 40-РІЧЧЯ

Асторія, Н. Й. — Братство Св. Миколая, 5-ий Відділ Українського Народного Союзу, відзначило минулої суботи, 26-го листопада, 40-річчя свого існування, влаштувавши з цієї нагоди баль в залі Коломбус Сквер. Не зважаючи на деякі інші імпрези, що в тому дні відбувались у цій громаді, в балі взяло участь коло 200 осіб, переважно з-поміж давніших ветеранів громадсько - союзової праці, та з-поміж тут народженої молоді. Товстмастром імпрези був п. Левицький, голова Братства, який, вітаючи гостей, поінформував їх і про працю та організаційно -громадські досягнення і заслуги Відділу. Через касу Братства перейшло за той час 125,000 долярів, з того понад 4,000 долярів на народні цілі. Це з каси товариства, бо жертвенність членів Братства на добрі цілі, висилана колись безпосередньо до Краю, або пересилана безпосередньо до кас різних добродійних установ, виносить великі тисячі долярів. Відділ нараховує тепер 300 членів, між ними теж деяку кількість з-поміж новоприбулих. П. Левицький зокрема привітав приявного на залі одного з чотирьох живих ще засновників Відділу, п. Климишина. Крім п. Левицького, коротко промовляли ще піонери і урядовці Братства: пп. Кривень, Сидор і Василик, закликаючи головно молодь, щоб ішла їхніми слідами та продовжувала їхню працю в рямках УНСоюзу. Від Головного Уряду УНСоюзу вітав братство з його ювілеєм заст. головного предсідника адв. М. Пізнак, а від „Свободи" склав Відділові привіт і ґратуляції ред. А. Драган.

Совєти запротестували проти участи Ірану в Баґдадському пакті

Москва. — Совєтський уряд передав репрезентантові Ірану в Москві гостру ноту протесту проти участи Ірану в т. зв. Баґдадському Пакті, який охоплює Туреччину, Ірак, Пакістан і Іран, як азійські держави, та Англію. Совєтський уряд твердить, що той середньо-азійський бльок „загрожує безпеці південних совєтських кордонів" та називає Баґдадський пакт „агресивним", ставлячи його поруч НАТО й Південно-східнього азійського пакту. Конкретно, совєтський уряд закидає Іранові, що той, мовляв, порушив ірансько-совєтський договір з 1 жовтня 1927 року, в якому СССР і Іран зобов'язались не робити ніяких таких союзів, які були б звернені проти одної з обох тих держав. Іранська нота, передана водночас закордонним журналістам у Москві, закидає Баґдадському бльокові держав виразну аґресивну тенденцію проти СССР з метою м. ін. зробити з Ірану випадну базу проти Совєтів. Совєтський уряд відкинув запевнення іранського уряду, що Баґдадський бльок це оборонний союз без ніяких аґресивних цілей і згідний з чартером Об'єднаних Націй. Совєтський уряд — пригадує з цього приводу західня преса — постійно вживав натиску на Іран, щоб відтягнути його від Заходу та примусити проголосити „невтральність" за зразком Індії.

СССР потверджує пробний вибух водневої бомби

Москва. — Совєтське офіційне повідомлення потверджує вістку, подану вперше американською державною Комісією для справ Атомової Енерґії, а саме, що в ближче неозначеному місці й дні переведено в останньому часі в Совєтах пробний вибух водневої бомби. Совєтський комунікат твердить, що „останній вибух водневої бомби був найпотужніший з усіх вибухів, що їх досі переведено". „Перевірки нових типів атомових і водневих родів зброї — говориться в тому повідомленні — переведено в Совєтському Союзі в останньому часі у зв'язку з пляном наукових дослідів і експериментальної праці на полі ядрової енерґії". Вибух переведено на дуже великій висоті з уваги на безпеку людей. Ті дослідні вибухи взяли теж під увагу питання оборони. В дальшому, в совєтському комунікаті впевняється, що Совєти „стояли і стоять" на становищі повної заборони вживання атомової і водневої зброї з встановленням ефективної міжнародної контролі" та нібито пропонували зробити це одинаково на терені ОН як і на терені останньої Женевської конференції. Совєти пропонували теж — впевняє большевицький комунікат — перевести „моральне й політичне засудження атомової і водневої зброї." Але, мовляв, „Західні держави відмовились прийняти ту пропозицію". Тому, мовляв, СССР „для своєї безпеки" робить дальші досліди з атомовою і водневою зброєю, але буде далі змагати до заборони їх, як також до редукції всіх інших родів зброї. — Західні коментарі до цієї заяви підкреслюють її основний фальшивий і незгідний з дійсним станом речі тон: всі дотеперішні совєтські пропозиції змагали виключно до того, щоб голословно „урочисто" заборонити й осудити атомову й водневу зброю, але вперто відмовлялись від згоди на таку контролю, яка надала б такій пустословній деклярації дійсну вартість. І тому лише Захід відкидав ті совєтські пропозиції, як суто пропаґандовий „трюк".

Прем'єр Франції таврує часті кризи уряду

Париж. — Прим'єр Едґар Фор виступив проти частих криз уряду у Франції, зажадавши відповідної зміни конституції. Він запропонував, щоб у конституції вставити постанову, що упадок уряду в перших двох роках існування нового парляменту доводить автоматично до розв'язання парляменту і розписання нових виборів. Фор виголосив свою промову в своїй виборчій окрузі, в малому містечку Чамблей в департаменті Жіра, але та його промова була безумовно призначена для всього французького політичного світу. Саме у вівторок 29 листопаду ц. р. має рішитись доля уряду Фора, бо відбудеться знову голосування над довір'ям йому у ході його затяжної боротьби за приспішення парляментарних виборів. Едґар Фор є 23-м з черги прем'єром за 10 років від кінця останньої війни. Часописи звертають увагу, що зараз в сусідській із Францією Англії стільки змін уряду відбулось за час 63-х років, від Ґледстона з початку 90 рр. мин. ст. Фор виступив при цій нагоді ще раз з обороною свого пляну роззброєння, а саме, щоб усі великі держави зменшили свої військові бюджети, а заощаджені таким способом гроші використали для піднесення життьової стопи населення.

● Совєтська амнестія виглядає так: Прочитавши 17 вересня ц. р., що совєтський уряд проголосив амнестію для всіх „коляборантів" з часів німецької окупації, Адам Методійович Новіков зголосився до совєтської влади, признавшися в „коляборантстві" і попросив видати йому довідку, що він „амнестований". Його з місця заарештували і засудили „тільки" на 5 років заслання, мабуть, на важкі роботи на Колимі, пояснивши, що таку „лагідну кару" він дістав тільки тому, що сам зголосився і „покаявся".

● Анастазій Мікоян, один із совєтських віце-прем'єрів і головний совєтський „спец" від закордонної торгівлі, з нагоди свого 60-річчя дістав орден Ле-

АРАБСЬКИЙ КОМУНІСТ КОМАНДУЄ ПАРТИЗАНАМИ В МАРОККО

Рабат. — Мохаммед ель Кабучі, 40-літній марокканський комуніст, є командантом арабських партизанів, які воюють головно в прикордонній еспансько-французькій північно - африк. смузі, в обширі племени рифенців. Названий марокканський араб служив у французькому війську в Індо-Китаї й попався в комуністичний полон під Дієнбієнфу та перейшов комуністичний вишкіл, після чого комуністи дуже швидко звільнили його й допомогли переїхати назад до Марокко. — Французи твердять, що багато арабів перейшли комуністичну „індоктринацію" спеціяльного для того, щоб діяти проти Франції в Північній Африці. Ель Кабучі оснував свою „головну квартиру" в Таламаґаіт, малій оселі по еспанському боці, віддаленій за 6 миль від французько-марокканського містечка Тізі Узлі, яке в жовтні впало жертвою нападу партизанів, під час якого жорстоко вбивано чоловіків і жінок, та палено їх доми й добро. Французька розвідка ствердила, що всі чільніші марокканські партизани, які почали діяти від початку жовтня ц. р., втекли на еспанську сторону Марокко і там перебувають тепер, підготовляючи нові партизанські випади. Боротись з ними французькому війську дуже трудно, бо партизани одинцем переходять гористий кордон і скупчуються в умовлених пунктах, звідкіль ведуть зорганізовану раніше партизанську й терористичну акцію. — Збройною силою французи, очевидно, значно перевищують арабів: вони мають коло 15,000 війська проти яких — 2,000 арабських партизанів. До столиці еспанського Марокко Тетуан прибув голова марокканських націоналістів, який перебуває в Єгипті, Аляль Ель Фассі. Він заявив, що марокканські націоналісти будуть підтримувати новий уряд, що його сформує султан Бен Юсеф.

На Кипрі проголошено вийнятковий стан

Нікозія, Кипр. — Англійський генеральний губернатор Кипру, маршал Джон Гардінґ, проголосив на тому острові, положеному у східній частині Середземного моря, вийнятковий стан. Надзвичайний розпорядок загрожує карою смерти за посідання стрільної зброї, амуніції та вибухових матеріялів без окремого дозволу влади. Заборонено теж відбувати будь-які збори й сходини та взагалі скупчення населення за винятком на Богослужбах, у кінах і театрах. Цей надзвичайний розпорядок генерального губернатора у порозумінні з урядом в Лондоні, прийшов, в реакції на збільшену активність грецьких націоналістів, які актами протианглійського терору й саботажів підтримують політичну вимогу признати кипрським грекам право вирішити плебісцитом прилучення Кипру до грецького королівства. В останньому тижні вбито чотирьох англійських вояків. — Генеральний губернатор виправдує конечність зберегти спокій на Кипрі важливістю стратеґічного значення того острову, який — після евакуації англійцями Суезу, став найважнішою базою НАТО у східньому Середземному морі. Справа Кипру, як відомо, сильно попсувала взаємини між Грецією і Англією з одного боку та Грецією і Туреччиною з другого, дармащо всі три держави є членами НАТО й офіційно признають конечність зберігати суцільність того оборонного бльоку держав. Архієпископ Макарій — духовий лідер самостійницького руху кипрських греків, осудив вийнятковий стан, як недоцільний засіб". Військові репресії не розв'яжуть проблеми", — заявив він.

Польський уряд звільнив кардинала Вишинського

Варшава. — Кардинал Стефан Вишинський, призначений Ватиканом після смерти кардинала Глльонда, на примаса Польщі, перебуває на волі, конфінований в манастирі в Сяноку — заявили урядові чинники закордонним кореспондентам. Кардинала Вишинського арештовано 18 жовтня 1953 року і він перебував здебільша у варшавській в'язниці. В минулому році звільнено з в'язниці Чеслава Качмарека, єпископа в Кельцах. Тепер у в'язниці перебуває ще єпископ Антоні Бараняк, секретар кардинала Вишинського, але його буцім то теж мають звільнити. Вишинський [illegible] Сянока, але вільно приймати, кого хоче. Йому, як і багатьом іншим польським єрархам, заборонено виконувати будь-які функції в церковній єрархії. Сателітсько-комуністичний уряд у Варшаві призначив на власну руку різних єпископів, які не мають затвердження від Ватикану. Комуністичний уряд старається створити „проґресивну" Католицьку Церкву в Польщі, яка не підчинялась би Ватиканові, але — з уваги на силу католицизму в Польщі — не проклямує одверто такої Церкви і перестав переслідувати духовників так масово, як це робив раніше.

В СВІТІ

● „Труд", орган совєтських професійних спілок, що, як відомо, є тільки фікцією професійного зорганізованого руху, вмістив статтю проти використовування жінок для важкої фізичної праці в промислі і заповів, що большевицький партійний апарат контролюватиме, щоб жінок - робітниць заміновали чоловіками. Якщо дійсно в СССР настане деяка поправа в цій ділянці, то це буде заслугою загального обурення закордонних відвідувачів, які дітей і жінок спостерігають скрізь в СССР за найгіршою працею, з повним нехтуванням гігієнічних умовин праці.

● У Гімалайських горах у прикордонній смузі Тибету, де панують китайські комуністи, і самостійного королівства Непалю, китайці на висоті 23,000 стіп схопили двох англійських альпіністів. Разом із ними зник місцевий провідник. Англійське міністерство закордонних справ звернулось до урядів Індії і Непалі з просьбою допомогти відшукати цих людей.

● Кардинал Степінач, архиєпископ Загребу, що його югославські комуністи засудили були на 16 років в'язниці за „державну зраду" і „шпигунство в користь Ватикану", а через п'ять років випустили на волю, конфінувавши в його рідному хорватському селі Красічі, — тяжко недужий. Він має тепер 57 років. Югославські комуністи заборонили йому виконувати будь-які душпастирські функції.

● Архиєпископ Йорку (Англія), д-р Сиріл Гарбетт, виступив проти Ізраїлю з гострою промовою, в якій заявив, що кордони Ізраїлю „несправедливі, абсурдні й нереальні". Ізраїль, мовляв, стає небезпекою для світового миру. — Прем'єр Іден заявив в англійському парляменті, що платформою для жидівсько - арабського компромісу могла б бути не тільки зміна кордонів, але й згода Ізраїлю на поворот арабських втікачів чи відшкодування їм. Ізраїль відкидає з обуренням одне і друге.

● Конрад Аденауер, який 7 жовтня ц. р. захворів був на запалення легенів, вернувся до Бонну й почав знову урядувати. Старий західньо-німецький канцлер у січні 1956 р. матиме 81 рік. Він їхав автом з Надренії, з своєї віллі, де лежав 7 тижнів, а вздовж дороги німці, які його зустрічали, віватували на його честь і вітали з одужанням

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАДІЇ НА ЧАС

В одній із своїх промов під час теперішньої візити в Індії Нікіта Хрущов так схарактеризував останню конференцію 4-х міністрів закордонних справ у Женеві: „Деякі міжнародні справи ще не дозріли до своєї розв'язки. Ми можемо підождати. Вітер не віє нам в обличчя. Можемо почекати на кращу погоду". У такій саркастичній формі Хрущов, який не знає дипломатичних тонкощів і тому інколи дозволяє собі на грубуваті вияви щирости, розкрив викрутаси Молотова: Москва „має час" і тому відмовляється від практичної розв'язки будь-якої міжнародної проблеми, що тримає світ у напруженні. Москва вважає, що час діє на її користь, на користь світового комунізму, на користь комуністичного ідеалу, поєднаного з „місійною" ціллю московського „третього Риму", щоб п'ятираменна червона зірка засяяла по всьому світу з всесвітньої столиці Москви, не лише, як ідеологічного, але й як диспозиційного центру дій.

Від кругло двадцять років історики, соціологи, економісти й політики обмірковують питання: на чию користь діє час, на користь західнього світу, який пропагує волю всім народам і демократію, як соціяльно-політичний устрій, та приватне, чи комбіноване приватно-державне господарство в ділянці економіки — чи на користь східньо-комуністичного світу з його диктатурою однопартійної кліки та визиском збоку державно-бюрократичного капіталізму? На цю тему появились вже тисячі статтей і книг. Проте, тема ця завжди актуальна, бо найтісніше зв'язана з найбільшою і властиво єдиною центральною проблемою нашого часу: боротьби між Сходом і Заходом, боротьби двох ідей і двох політично-мілітарних потуг. Від висліду цього гігантського змагання залежить доля світу, а тому й методи, стосовані у цьому змаганні, підлягають постійній аналізі, схваленню й критиці збоку опінії світу.

„Холодна" війна, що почалася незабаром після закінчення другої світової війни, проявилась, між іншим, в перегонах у зброєнні. Вона тримала людство в нервовій напрузі, пригадуючи повсякчас актуальну небезпеку вибуху третьої світової війни. Коли в 1945 році західні альянти, у першу чергу і в найширшій мірі З'єдинені Держави, перевели демобілізацію, яка — як швидко виявилось — дала поштовх Совєтам опанувати безкарно Середню Европу, то Захід, завернувши з тієї дороги і розпочавши етап нового зброєння, слушно вважав, що час діє на його користь, а на шкоду Совєтам. Але західній світ не взяв під увагу таких чинників, як комуністичне шпигунство й підривна робота п'ятих колон. І тому в 1949 році західніми народами потрясла вістка, що таємниця атомової бомби перестала бути власністю одної тільки Америки, чи ще Англії й Канади, бо большевицькі шпигуни її викрали і Москва, при допомозі вивезених німецьких учених, почала її експлуатувати. Ніщо не свідчить вимовніше про користі, що їх здобули большевики в „перегонах з часом", як найавторитетніший комунікат американської Комісії Атомової Енергії в останньому тижні з приводу пробного вибуху водневої бомби у сибірській тайзі, найсильнішого вибуху з усіх попередніх.

Західні військовики раз-у-раз перестерігають членів урядів і парляментів, щоб вони не скорочували військових бюджетів, бо темп совєтського озброєння такий, що навіть в ділянці летунства і підводної фльоти большевики можуть — за якийсь час — осягнути перевагу. Військовики перестерігають, що нема чого покладатися на численніші західні склади атомової і водневої зброї, бо третя світова війна просто „не дасть часу" використати всіх тих складів: навіть мала кількість таких бомб, підступно і з успіхом вжита ворогом, може завдати Заходові страшного удару. Зате політики видвигнули тезу, що коли у ділянці зброєння час перестав діяти на користь Заходу, то напевне він діє в ділянці ідеології. В суперництві ідей демократизму й комунізму — демократизм, мовляв, рішуче переможе. А тому, твердять західні політики, чим довше триває мир, тим більші шанси його утривалення, бо комунізм слабшатиме й втрачатиме свою первісну атракційну та динамічну силу. Однак, той же самий Хрущов, у тій самій своїй останній промові в Індії, потвердив ще раз свій вислів на одному з дипломатичних бенкетів у Москві: у вільному суперництві двох ідеологічних систем переможе — запевняв Хрущов — комунізм і східнє розуміння „народної демократії".

Очевидно, що не можна базувати долі світу на тому, що каже Нікіта Хрущов. Большевики робили й роблять грубі помилки, і треба утратити віру в перемогу Добра над Злом, щоб повірити самохвальбі большевизму. Але не можна сліпо покладатися на час, як на свого союзника. Час діятиме на користь Заходу й демократії тільки тоді, коли Захід зуміє спаралізувати ті дикі методи, що їх вживає комуністичний світ у „мирному суперництві". Найкращий їм протизасіб: активна допомога всім народам, що боряться проти уярмлення їх московським комунізмом.

НАШ КАНАДІЙСЬКИЙ СУСІД

Лестер Б. Пірсон, міністер закордонних справ Канади, вернувшись із недавньої подорожі до Совєтів, заявив у суботу 19 листопада Реймондові Деніелові, оттавському кореспондентові щоденника „Ню Йорк Таймс", що він під час своєї дипломатичної місії і в розмовах у Криму з Нікітою Хрущовим і Ніколасм Булганіним виясвював становище З'єдинених Держав з такою самою одвертістю, з якою говорив про становище Канади у відношенні до Совєтів. Водночас, як каже Деніел, Пірсон щоденно повідомляв вашингтонський уряд про свої враження з відвідин і з настроїв у Совєтах, щоб не зайшло яке непорозуміння між канадійським і американським урядами щодо загально-американської політики, тобто політики Північно-Американського континенту супроти Совєтського Союзу. Враження Пірсона про настрій Хрущова-Булганіна таке, що вони насправді побоюються війни. Що більше, вони відчувають небезпеку від Америки з уваги на повітряні бази, якими З'єдинені Держави оточили совєтську імперію.

Відомо, що це Пірсон започаткував в Об'єднаних Націях рух за допущення нових членів до цієї світової організації на підставі компромісу з Совєтами. Разом мало б бути прийнятих до ОН 18 держав, а серед них і нові совєтські сателіти. У своїх змаганнях осягнути свою ціль Пірсон пішов так далеко, що погодився на включення до ОН і Зовнішньої Монголії, проти допущення якої протестують з усіх сил З'єдинені Держави. Він навіть обороняв прийняття Об'єднаними Націями комуністичного Китаю, для урухомлення праці в ОН.

Виступаючи з такими пропозиціями, Пірсон наразив себе на закиди збоку ЗДА в тому, що він перебрав на себе ролю індійського прем'єра Неру супроти Вашингтону, додаючи до численних американських дипломатичних турбот ще одну нову, якої уряд ЗДА не передбачав. З цієї причини у Вашингтоні почали обережніше відноситися до такого дружнього сусіда, як Канада.

Загальновідомо, що від часу так званого „Орегонського договору про кордони", укладеного між Канадою і ЗДА в 1846 р., обидві ці країни мали дуже рідко політичні непорозуміння. Не зважаючи на свої довгі кордони, що простягаються від Тихого до Атлантійського океанів, на цій лінії нема жадної фортеці, хоч існують митні й іміграційні бюра. Політичні взаємини між обома країнами змінилися в 1897 р., коли ЗДА признали Канаді упривілейований митний тариф за зразком тарифу, що його мала в тому часі Велика Британія з Америкою. Наступного року цей тариф збільшено на 25 відсотків, одначе в 1911 р. уряди обох країн погодилися на тариф взаємности, тобто вирівнювання мит по обох боках. З уваги на те, що в Канаді прийшов до влади ліберальний уряд, який не ратифікував цього порозуміння, аж в 1930 р. Канада діждалася реформи договору з 1897 року, який накладав значні мита на товари, імпортовані з Канади. Одначе, в 1935 році прийшло до порозуміння між обома країнами в справі рівнорядного трактування імпортованих товарів на підставі так званої „Взаємної Торговельної Умови", яка передбачала створення ради для надавання дозволів на природні і спеціяльно в законі названі товари.

Під теперішню пору Канада — це найбільший у світі продуцент газетного паперу, і американські видавці газет майже виключно здані на імпорт паперу з Канади. Одначе, там зорганізовано картелі продуцентів паперу, і це викликало таке його подорожчання в ЗДА, що вашингтонський Конгрес рішив перевести слідство над монополією паперу, яка спричиняє банкрутство деяких важливих американських видавництв і щоденників.

Тут треба ствердити, що від 1954 р. канадійський долар підскочив у ціні, бо на нього накладено премію висотою трьох відсотків саме тоді, коли подорожчав канадійський папір. Ця премія принесла Канаді 450,000,000 долярів зиску, яким сплачено ЗДА значну частину канадійського боргу.

Очевидно, що на підставі тарифу взаємности Канада в практиці може більше заробити на товарах, вивожуваних до З'єдинених Держав, бо тут живе 165,000,000 людей, які, вживаючи канадійських товарів, дають заробіток тамошньому населенню, що досягло 15,000,000.

Саме тоді, коли між ЗДА й Канадою йшли переговори про переведення слідства над картелем продуцентів паперу, Лестер Пірсон вийшов із своєю пропозицією про прийняття нових членів до Об'єднаних Націй, яка викликала у Вашингтоні здивування.

У звідомленні кореспондента Деніела помітне те місце з розмови між Л. Пірсоном і Хрущовим, де Пірсон пояснив потребу американських баз закордоном тим, що у вільних країнах находяться комуністичні організації, які загрожують. Совєтам закордонні бази. На це Хрущов буцімто відповів, що західні країни можуть членів цих організацій „зліквідувати" або „інтернувати".

Пірсон прийшов до висновку, що супроти Совєтів треба солідарности західніх країн, а це може мати вплив на відпруження економічних відносин між Канадою і З'єдиненими Державами.

(С)

НОВІ КОЗЛИ ВІДПУЩЕННЯ

Цим разом прийшла в Совєтському Союзі нагінка на архітектів. Це бо вже такий стиль керівництва, випробуваний трьома десятками років комуністичної диктатури: за всі безглузді проєкти та накази Кремлю, за всі його невдалі експерименти мусять покутувати публічно козли відпущення. Досі в ролі таких козлів виступали масово: інженери, агрономи, вчителі, письменники, малярі, драматурги, композитори, лікарі... Аж прийшла черга на архітектів.

10-го листопада ц. р. московська „Правда" на першій сторінці вмістила постанову Центрального Комітету КПСС і Ради Міністрів СССР під чудернацькою назвою: „Про усунення надмірностей в проєктуванні та будуванні".

Як звичайно, починається ця постанова самовихвалянням: „В нашій країні провадяться величезні роботи над розбудовою і реконструкцією міст, селищ та промислових підприємств. У великих маштабах здійснюється сільсько-господарське будівництво. Побудовано багато гарних економічних мешканевих будинків і публічних будівель..." Коротко кажучи, „під мудрим керівництвом партії і уряду" на всіх парах летить Совєтський Союз від соціялізму до комунізму. І все було б, мовляв, гаразд і успіхи були б ще більші, якби „не перешкоджали, — як сказано в тій постанові, — наявні великі недоліки та помилки в проєктуванні та будівництві".

І тут витягається на сцену чергових козлів відпущення, які за заздалегідь підготовленою програмою мають прилюдно покутувати за те, що зовсім зле стоїть справа на будівельному, сказати б, фронті. Ці козли мають тепер відповідати за жорстоку мешканеву кризу, що набрала в останніх роках найдошкульніших форм; мають підставляти свої голови під удари за всі діряві дахи в новозбудованих будинках, за вікна, що вилітають, коли до них торкнутися пальцем, за двері, що не зачиняються, за водопровід, з якого не тече вода...

Повоєнне будівництво в Совєтському Союзі йшло й іде переважно в двох напрямах: у напрямі відбудови та розбудови підприємств важкої промисловости (машинобудівельні фабрики, електрівні та ін.) і в напрямі пропагандивно-декоративного будівництва, що мало б імпонувати й викликати подив у совєтських громадян та чужоземних гостей своєю грандіозністю і своїм розкішним оформленням (московський „собвей", університет ім. Леніна, готелі „Інтуриста", універсальні магазини та ін.). Це, так би мовити, „будови соціялізму". Натомість зовсім кепсько стоїть справа з будівництвом мешканевих будинків для робітників і службовців. Знищені під час війни — по деяких містах на 40-70 відсотків — мешканеві будинки далеко не всюди відбудовано. Нові будинки будуються в надзвичайно повільному темпі, а якість їх — нижче всякої критики. До того ж у тих будинках оселюються переважно упривілейовані елементи — совєтська бюрократія, військовики, артисти й письменники, інженерно-технічні працівники. Мешканева криза по великих містах — поза харчовою — є нині чи не найгострішою проблемою, яку мусить розв'язати уряд.

Не про якесь там провінціяльне місто, а про столицю СССР — Москву пише кореспондент німецького часопису „Зюддойче Цайтунг": „Коли виїжджаєш з центру Москви, нічого не видно за хмарами жовтої куряви. Просто вражають тисячі дерев'яних перехняблених халупок, на подвір'ях яких провітрюють матраци — по 20-25 матраців. Навіщо стільки? Адже в маленькому будиночку ледве можуть зміститися 4-5 мешканців..." Німецький кореспондент, що приїхав з перелюдненої Західньої Німеччини до Москви, не може зрозуміти звичайної в Совєтському Союзі речі, як то в мешканні, розрахованому на одну родину, тулиться по 5-6 родин з малими дітьми? А що ж тоді й казати про совєтські „окраїни" — Київ, Львів, Харків — найбільше знищені війною?

Цілком зрозуміле, приховане на дні серця, обурення сірого совєтського громадянина, коли він, вилізши з своєї жалюгідної „кватири", іде вулицями рідного міста і дивиться на палаци-готелі, розкішні клюби та універмаги, нові мешканеві будинки, споруджені його коштом, його потом-кривавицею. Треба думати, що про це приховане обурення сірої людини кремлівські володарі не лише здогадуються, а й його побоюються.

Тож, підготовляючи постанову про „надмірності", Хрущов і компанія думали за одним махом забити трьох зайців: перекинути вину за мешканеву кризу із партії і уряду на Бога духа винних архітектів; обвинуватити архітектів у надуживанні державними коштами, призначеними на будівництво мешканевих будинків і започаткувати в будівництві „гострий „режим економії".

В чому ж, конкретно, вина бідолашних архітектів?

Вони — читаємо в постанові, — „захоплюючись показною стороною, звертають увагу передусім на оздоблювання фасадів. Нічим не оправдані декоративні колонади, портики та інші архітектурні прикраси, запозичені з минувшини, стали масовим явищем при будові мешканевих і публічних будівель, внаслідок чого за останні роки на мешканеве будівництво перевитрачено дуже багато державних коштів, за які можна було б побудувати не один мільйон квадратових метрів мешканевої площі для трудящих..."

Лютий гнів партії, лицемірно спрепарований в цій постанові, спадає на голови безневинних архітектів. Летять з високих постів проєктувальники Харкова, Дніпропетровська, Горького та інших міст. Вскочив також у халепу головний архітект Москви — Власов, що, не підозріваючи нічого лихого, в райдужному настрої подорожував собі з колегами по Америці. По всіх дотичних міністерствах та установах почалася масова чистка „будівельних шкідників". Це не має значення, що за проєкт московського готелю „Ленінградська" авторів його свого часу нагороджено сталінською нагородою. Тепер в авторів цього проєкту нагороди відібрано, а самих їх з роботи позвільнювано. Також найвищими нагородами відзначено було авторів проєкту московського „метро" (підземки). Про це „метро" кільканадцять років розписувала совєтська преса, як про гордість совєтського режиму, як про чудо большевицької архітектури. Тепер його авторам прибито тавро шкідників, бо вони, мовляв, розтринькували державні гроші, прикрашуючи „метро" скульптурами та мозаїками.

Алеж для кого не секрет, що кожна деталь у совєтському будівельному проєкті, кожна копійка в будівельному кошторисі проціджується крізь найгустіше сито партійної контролі. Партія перевіряє і апробує кожну новобудову найдокладніше — від паршивенького робітничого гуртожитка до викладеного ґранітом і дзеркалами люксусового готелю. Що вже й казати про московське „метро" чи інше диво совєтської архітектури.

Остання постанова партії і уряду шита білими, грубими нитками. Навряд чи в добру інтенцію її укладачів повірить сірий совєтський громадянин. Вона ще раз дає нагоду пересвідчитись вільному світові, що під личиною державних мужів, з якими зустрічаються західні дипломати на міжнародному форумі, криються політичні бандити і зухвалі шахраї. Державне совєтське законодавство, зокрема остання урядова постанова про архітектів — ще одна ілюстрація облудности большевицького режиму та його головачів, які бояться відповідальности за свої власні помилки, бояться уярмлених ними народів і через те мусять раз-у-раз брехати.

В. С-ко

Пантелеймон Ковалів

МІСЦЕ РЕЛІГІЇ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ЖИТТІ

Колись, багато років тому, невеличка група людей, що звались „пілігримами", залишила свою батьківщину і подалася через океан до невідомої країни, що звалась Америкою. Виникає питання, чому ті люди проміняли батьківщину на чужу, та ще й дику країну? Що спонукало їх до цього?

В історії Америки на це питання маємо дуже просту відповідь: ці люди шукали релігійної свободи. І цю свободу вони знайшли саме в цій чужій, дикій країні. Цим пояснюється той факт, чому в Америці приділяється так багато уваги релігії. Релігія тут у великій пошані. Цим пояснюється й той факт, що релігія користується тут цілковитою свободою, тією свободою, що існує тут від часу прибуття пілігримів.

Стан релігії в Америці характеризується ще й тим що релігія має тут багато ширше значення, ніж звичайно думають. Релігія є не тільки в стінах храму, вона є в щоденному житті американського народу. Вона зв'язана з життям народу, з життям, заснованим на принципах взаємної поваги, взаємної допомоги і особливо на пошані людської гідности.

В Америці існує безліч різних благодійних організацій, заснованих на принципах християнської моралі, християнського співжиття та співпраці.

Важливо відзначити, що кожний професійний з'їзд в Америці відкривається молитвою священика, пастора чи рабина. Цілком зрозуміло: кожний такий з'їзд складається з представників різних віровизнань. Так само й американський уряд завжди відкриває своє засідання молитвою. В столиці Америки, в Капітолі, є навіть спеціяльне приміщення для молитви. Якій американський народ та його уряд надають великого значення в своєму духовому житті.

Американська система життя полягає в тому, що народ сам собі вирішує свою долю, сам собі допомагає, щоб зробити своє життя кращим. І тут велику ролю відіграють релігійні організації. Ці організації дбають не тільки про високий моральний рівень населення, але й про високий його добробут. Церква в Америці стала центром духового життя народу.

Останніми часами виникло питання використання атомової енергії на мирні потреби. Атомова енергія, як нищівна сила, може бути використана на добро людству, якщо вона буде в руках народу з глибокою вірою, з високими чеснотами християнської моралі. Так розумів здійснення цієї ідеї президент Айзенгавер, коли в грудні п'ятдесят третього року виставив тезу: „Атом — для миру". Ця велика ідея тепер здійснюється в Америці. В розвитку атомової енергії американський народ, американська наука керується принципами використання атома на службу народові, на його мирні потреби.

Отже, матеріяльні достатки народу розвиваються тільки на здорових його духових основах. Американська система життя саме й побудована на цих здорових духових основах. Релігія в Америці є саме тим, без чого не було б щасливого життя в цій Богом обдарованій країні. Американський народ протягом свого історичного життя багато переніс, будуючи своє життя. У важкій боротьбі за краще життя він завжди перемагав, перемагав тому, що своє життя будував з вірою в Бога.

День Подяки, що його американський народ святкував у минулому тижні за щорічною традицією, — день релігійного піднесення народу і вдячности Творцеві за всі блага, що їх Він дає цьому богобоязливому народові і цій благословенній країні.

НА ДРОГОБИЧЧИНІ ЗАНЕДБАЛИ БУРЯКИ

Кореспондент „Радянської України" з не зовсім українським прізвищем Верьовкін дуже обурюється, що на Дрогобиччині занедбали збирання буряків. „На 20 вересня, — пише він, — буряки треба було викопати на площі 3.745 гектарів, а викопано тільки на 2.842 гектарах. Жадна машинотракторна станція не пустила повністю в роботу буряко-збиральні машини. В області працює не більше як 5-6 бурякокомбайнів і третина бурякопідіймачів. Немає ні одного механізатора, який би виконував норми виробітку. Силами МТС в області викопано буряки лише на площі 176 гектарів, тобто завдання виконано на 1.7 відсотка. Колгоспниці з артілі ім. Хрущова, Миколаївського району, Євгенія Костко і Марія Максимів розповідають, що в минулому році ланки, які спізнилися з копанням буряків, недобрали по 10-15 центнерів урожаю на кожному гектарі. Колгоспи Миколаївського району на 20 вересня зібрали буряки лише з 67 гектарів.

Ніна Сороченко

ВЕЛИКИЙ МАЙСТЕР

(До 70-річчя проф. Нестора Городовенка)

(2)

Поновна окупація Києва большевиками змусила Н. Городовенка вирушити в далекі еміґрантські мандри. Через Рівне він опинився у Львові, де керував мішаним хором Інституту народної творчости при УЦК. Разом з цим хором перебув Н. Городовенко одисею по підгірських місцевостях Бойківщини та Лемківщини і врешті скитальницьких таборів у Німеччині.

„Думка" сяяла зіркою на тлі нашого нужденного, страшного життя у Совєтському Союзі. Об'їхавши всі республіки Союзу, даючи концерти не тільки у великих містах та столицях республік, а також у колгоспах, шахтах, заводах, по глухих закутках батьківщини, капеля „Думка" з її керівником переможно несла українську пісню поряд з клясичними европейськими творами, такими, як „9-та симфонія" Бетговена, „Реквієм" Моцарта, „Реквієм" Верді, ораторія „Чотири пори року" Гайдна, твори Равеля, Дебюссі, Ґріґа та ін. Безумовно, доводилося, поруч з самоцвітами української пісні та европейської клясики, віддавати частину програми „пропаґандивному сміттю", за дотепним виразом самого професора. Без того капеля не змогла би існувати, а її славний диригент давно вже загинув би десь у північних таборах.

Програма у Нестора Городовенка завжди була складена бездоганно з погляду мистецького. І була вона просякнена високим духом української національної свідомости. Треба було дивуватися, як в тих роках розквіту „Думки" уряд не „припильнував" і Нестор Городовенко зі своєю капелею підносив славу української пісні, славу нашої минувшини не тільки по всіх закутках Союзу, а й в блискучій подорожі до Европи, до Парижу та всіх великих міст Франції.

Але в 1937 році розпочала Москва черговий наступ на українську культуру, і, враз з іншими мистецькими й культурницькими установами „Думку" зліквідовано.

В Німеччині

Після тяжких років війни, руїни, голоду, бомбардувань доля занесла мене до українського табору в Німеччині. В чудовій місцевості в Баварії, у великих, просторих касарнях під Фюссеном зібралося понад три тисячі українців. З перших же днів існування нашої української „ді-півської держави" постало питання про організацію культурного життя. Потрібні були церкви, школи, театр. І тут я вдруге зустрілася з Нестором Городовенком, хор якого енергійними заходами нашої управи та за допомогою друзів з УНРРА переведено з Авґсбурґу до Фюссену.

Тут я вже особисто познайомилася з професором, бо, працюючи перекладачкою, була посередником між представниками УНРРА та адміністрацією хору.

Ніколи не забуду, як Нестор Теофанович, трохи похмурий і збентежений, яким він завжди бував при офіційних розмовах з чужоземцями, недовірливо з-під лоба поглядав на мене, коли я перекладала його прохання та умови директорові УНРРА. Але поступово, очевидно, він перейнявся довір'ям, бо відчув, що я дійсно щиро обстоювала всі інтереси капелі. Тоді посміхнувся і сказав мені: „Прошу, перекладіть їм, що капелю Нестора Городовенка з тріюмфом приймав Париж. З Совєтського Союзу ми втекли, бо хочемо вільно співати, хочемо світові про нашу Україну розповісти". Я сумлінно переклала все і директор УНРРА був заскочений: аджеж дружба з Совєтами була тоді в розквіті...

На щастя, культурно-освітня праця УНРРА була в руках двох чудесних жінок: американки місіс Крансер, та англійки міс Камбер, поважної, розсудливої, з світлим розумом та добрим серцем.

З їх допомогою професора з жінкою та 40 співаків з відносними вигодами приміщено до одного бльоку. Для праці професора з хором звільнено дві залі. Їх з часом гарно прибрали: на стінах — портрети українських композиторів та диригентів, на вікнах та дверях — портьєри.

УНРРА навіть так розщедрилася, що призначила диригентові, співакам та адміністрації хору по 7 пачок сиґарет щотижня. Мене професор запросив бути перекладачкою і зв'язковою поміж капелею, УНРРА та взагалі чужоземцями.

Нестор Теофанович, оселившись у бльоці, оглянув околиці і зразу ж вирішив навесні посадити соняшники (хтось завіз зернята). І дійсно, влітку на площі біля 3-го бльоку та під вікнами вже красувалися золоті соняшники...

Тут же, за табором, у блакитній гірській річці Лех, Нестор Теофанович часто рибалив. Це — його друга пристрасть. Перша — пісня.

Пригадую, як в осінній або зимовий день (чи то дощ, вітер чи сніг), посеред Леху, що не замерзає в найлютіші морози, на камені постать професора. У рибальському захваті він часом зіскакує з каменя просто у льодову воду. На ногах у нього глибокі „унрріівські" гальоші, на посинілий ніс насунено якийсь дивовижний капелюх...

Місіс Присцилла Крансер, наш друг з УНРРА, що сама добре розумілася на музиці та співах, з перших же проб капелі захопилась українською піснею. Вона з повагою та подивом стежила за майстерною працею професора. Між нею і Нестором Теофановичем встановилися теплі взаємини. Нестор Теофанович в добрі хвилини звав її „наша Приля". При моєму посередництві вів з нею довгі розмови, оповідаючи про Україну, про наше славне минуле, про тяжкі страждання українського народу під большевицьким ярмом; з'ясовував їй зміст наших пісень. „Наша Приля" відчула, що українські пісні глибиною почуття споріднені з деякими „Negroes Spirituals" (як, наприклад „Deep River") і виписала для капелі ноти з Америки. Вона просила мене зробити переклад деяких з них і приходила на проби. Майже ніхто тоді ще не знав ні слова по-англійськи. Це був складний процес вивчання пісні по складах, але Нестор Теофанович, докладно розпитавши мене про зміст, або вислухавши переклад, так умів перейнятися настроєм пісні і передати цей настрій співакам, що незнання мови не перешкоджало: душа пісні, ідея, її зміст і настрій звучали у виконанні капелі досконало.

Пам'ятаю, як на останню пробу перед концертом прийшли, крім Присцилли, ще дехто з УНРРА і американські старшини, що перебували в нашому таборі. „Negroes Spirituals" у виконанні хору викликали сльози не тільки на очах нашої чутливої Прилі.

Професор просив мене, щоб на пробах для присутніх американців і під час концертових турне я перекладала американцям та німцям зміст наших пісень: траґізм в таких піснях, як „Прометей", „Пороги", „Морозенко", „Вкраїно, Мати"; заклик до боротьби в „Червоній Калині", „Засяло сонце золоте"; ніжний ліризм в „Повій, вітре...", „Туман хвилями лягає" тощо; яскравий, блискучий, жартівливий настрій „Гандзі", „Сусідки" та ін.

— Нехай вони зрозуміють силу та глибину нашої української душі, нехай знають, як ми вміємо боротися, сумувати та радісно, безжурно сміятися, — казав не раз професор.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

З ДНЕМ 1-го ЛИПНЯ ПОЧАЛАСЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. УСІ НА ФРОНТ ТІЄЇ КАМПАНІЇ ЗА ДАЛЬШИЙ ЗРІСТ НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗА КРАЩЕ БУДУЧЕ НАШОЇ СПІЛЬНОТИ!

Д. Галичин

НЕ БУДЬМО ДЕЗЕРТИРАМИ!

Перебуваючи на американській землі вже 32 роки, мав я нагоду бувати не раз на різних зборах, нарадах, з'їздах, святах, ювілеях, маніфестаціях та вічах. Одні з них були успішні, інші менше успішні. Одні притягали маси присутніх громадян, інші тільки одиниць. Були часи, коли можна було завважити виразну тенденцію в настроях публіки, в її охоті брати чи не брати участь в тих різних підприємствах, але був і час, коли трудно було зорієнтуватись, коли трудно було знайти причину, чому одна імпреза була успішна, а друга ні.

От, наприклад, по закінченні першої світової війни, по утраті незалежности українського народу, велика апатія та байдужність, які охопили були українських людей там на рідних землях, уділювались українській спільноті навіть тут, на американській землі. Бували знову хвилі всенародного обурення з приводу таких подій, як ляцька пацифікація на Західніх Землях України, великий голод на Східніх Українських Землях, вбивство головного отамана Симона Петлюри, вбивство полковника Євгена Коновальця, замучення на смерть Ольги Басараб чи знову засуд на смерть Біласа та Данилишина. Ці події збуджували з летарґу українську спільноту тут, на американській землі, і вона тисячами спішила на вулиці великих міст, щоб взяти участь в протестаційних маніфестаціях, щоб протестувати проти злочинів, поповнюваних над українським народом окупантами української землі. Були знову події, події великі і взнеслі, як от проголошення незалежности Карпатської України, що наповняли радістю українські серця та поривали також великі маси громадян до участи в відповідних маніфестаціях.

Потім прийшла хвиля нової української іміграції. Тисячі нових імігрантів приїхали на американську землю та оживили наше життя і підняли його на вищий рівень розвитку, поступу. Цей доплив нової іміграції спричинився до того, що наші церкви, наші народні доми іклюби заповнювались знову великою кількістю українського громадянства.

Тепер проминуло вже кілька років без більших змін, без якихось потрясаючих подій, чи знову таких, що спричинюються до піднесення духа. Український нарід перебуває далі в неволі, терпить далі по різних концтнтраційних таборах, зносить наругу, терпіння, пониження, але в тому самому часі він невгнутий в своїй поставі, він продовжує боротьбу. Ми тут, на американській землі, поволі до того всього призвичаюємось, а різні події, які ми колись переживали в смутку, чи в радості, стають для нас чимраз то дальшими, чимраз то більше віддалюються від нас. І так нас починає охоплювати загрозлива байдужність. Вона є всюди, на кожному кроці. Вона є в громадських і в братерсько-допомогових установах та організаціях. Рідшають ряди охочих до праці, серед нас чимраз більше дезертирів, чимраз більше таких осіб, що втікають від громадської чи будь-якої іншої народної роботи, що втікають від виповнювання тих обов'язків, які лежать на еміграції кожного поневоленого народу.

Не краще мається справа і в такій установі, як УНСоюз. Найкращі пляни розбиваються через брак робочих сил, через байдужність. Мітинґові залі поодиноких Відділів світять пусткою, нових членів прибуває чимраз менше.

От тепер ведемо окрему кампанію за новими членами, а вислід є такий, що навіть в найгірших часах кампанія давала нам більше членів, ніж це є тепер. Тому мусимо сказати собі правду, а вона така, що Союзовий фронт має тепер забагато дезертирів. Одні урядники та члени постарілись, другі не втягнулись ще до праці, а треті, мовляв, не мають часу. Все якась причина на те, щоб не дістати нового члена, щоб утікати від праці. А Союзовий, так само як і народний фронти не сміють мати дезертирів. Ці фронти такі важливі, що вони повинні бути обсаджені постійно тривалими працівниками.

Не гарне це слово дезертир, і не хотів би я, без жадної причини, ним послуговуватися. Але спитаємо: як назвати таких одиниць, що здорові, в повній силі віку, мають знання і досвід у громадській праці, а втікають від неї? Як назвати таких одиниць, що весь вільний час витрачають на те, щоб сидіти при телевізії, або щоб переїхатись автом, чи знову справляти виставні прийняття для своїх приятелів, або ходити до них на прийняття, а не знайдуть бодай одного вільного вечора в тиждень, або якусь суботу чи неділю для того, щоб посвятити їх на працю в користь своєї організації, своєї спільноти, в користь свого народу!

УНСоюз завжди вів і тепер веде таку працю, яка є корисною для нашої спільноти і нашого народу. Тому, ухиляючись від праці для УНСоюзу, ми тим самим ухиляємось від праці для добра всього нашого загалу. Активні і випробувані союзовці ніколи не втікали від того роду праці. Тому я вірю, що ці ревні союзовці в теперішніх обставинах масової дезерції від громадського життя подвоять свою енерґію і свої старання та добрим прикладом своїх збільшених зусиль потягнуть за собою до праці і тих, що ради власних вигід чи з байдужности утікають із фронту громадської роботи та утікають від громадських обов'язків.

Ярослав Падох

ГРОМАДСЬКЕ І ГОСПОДАРСЬКЕ

У попередній статті на цьому місці ми вказували на крайності, серед яких блукає наша громадська думка на всіх полях нашого збірного життя і праці, несучи за собою стільки зайвих непорозумінь і неоправданої шкоди. Крайність і однобокість зокрема шкідливі там, де проблеми є скомпліковані, завдання складні. Мабуть не можна знайти кращого прикладу на це твердження, як відношення великої частини нашого громадянства до наших братських, забезпеченевих організацій, а зокрема до Українського Народного Союзу.

Можемо впевнено сказати, що поза незамітними вимками (де ж їх немає?) відношення всього нашого громадянства до Союзу є позитивне і прихильне. На брак прихильности і популярности Союзові нічого нарікати. Але на цьому не кінчається питання громадського визнання якоїсь установи. Куди важливішою є проблема належного зрозуміння значення і призначення тієї установи і, що з тим тісно пов'язане, відповідної піддержки для установи та належного і повного користування нею.

Ми вказували раніше, як то велика частина нашого громадянства розцінює Український Народний Союз наскрізь однобоко: Власне не так Союз, як радше ідею громадської організації, яка — всупереч таким ще живим в нашій пам'яті прикладам з рідного краю — пов'язує разом загальне з особистим, духове з матеріяльним, або, скажім, для яснішого образу: громадське з господарським.

Багато з новоприбулих не привичні до того, щоб забезпеченева організація, візьмім для прикладу, львівська „Карпатія", крім суто господарського завдання, мала ще завдання ширшого громадського порядку. Крім особистого забезпечення клала в основу своїх завдань, і то завдань рівнорядних із забезпеченням члена, загальногромадські, конкретні цілі. Обезпеченеве товариство і „Просвіта", або обезпеченеве товариство і товариський клюб об'єднані разом, були для великого числа нашого новоприбулого громадянства ще донедавна чимсь зовсім чужим, а то й невідомим. А втім навіть сьогодні, скільки поміж нами таких, які ще не збагнули причин, які лягли в основу такої, а не інакшої структури нашої заморської організованости. А це непорозуміння не виключно академічного характеру. Воно тягне за собою практичні наслідки, звичайно, наслідки некорисні.

Хоч суспільні взаємини не підлягають постійним законам, таким як математика чи астрономія, то все ж ними керують засади причиновости і доцільности. Суспільні явища виростають з відповідних обставин, їх народжують певні, своєрідні потреби. Змінені обставини життя, величезні простори, приспішений темп життя й праці, більші можливості та вимоги заробіткової праці тощо, на цім великім американськім суходолі зумовили відмінні, як в Україні, форми громадської праці і організованости. Велику ролю грає також наше обмежене число і брак рук при громадській роботі. Це деякі, далеко не всі, причини, які заставили наших піонерів громадської роботи шукати нових шляхів для здійснення давніх, традиційних цілей.

А втім те, що їм стало ясним тому шістдесят чи більше років, стається зрозумілим і оправданим і нам, новим громадянам цієї землі. Ми започинаємо розуміти поволі, що тільки здобувши сильну матеріяльну підбудову, можемо обдумувати і реалізувати розбудову наших суспільних надбань. Адже ж в цих нових умовах праці вже навіть такі нотоpійно „безсеребренні" й принципово сперті на власну зарадність товариства, як Пласт, усвідомили собі, що великої праці на великому просторі і для великого числа людей, без поважних матеріяльних засобів та без оплачуваного персоналу, вести ніяк не можна. Чим скоріше усвідомлять собі те інші загальні установи, тим краще для нашої громадської справи.

Ось саме друкуються в „Свободі" дві джерельні, історичні праці про нашу громаду в Америці, написані знавцями предмету. Широке полотно „Американська Україна", останнє велике слово незабутнього провідника тої тутешньої України, д-ра Луки Мишуги, і вужчий, не менш джерельно обґрунтований образ тутешнього життя „Український Народний Союз в минулому і сучасному", ред. А. Драгана. Прочитайте їх і вже в перших уступах знайдете ключ до зрозуміння своєрідности умов, в яких організувалася наша громада в цім краю, зрозумієте, як нерозривно пов'язалося в одне єдине наше громодське з нашим господарським. Широка господарська основа дала змогу Союзові повести не менш широко заплановану громадську роботу на полі культурному та національному, розложену не на місяці чи роки, але довгі десятиліття. Вона саме допомогла Союзові стати основою громадської організованости та центром тутешньої нашої громади вже 60 років тому.

А втім, чи тільки єдина історія говорить про те. Розумне поєднання господарських і загальних громадських завдань обумовлює також сьогодні передову і дальше незаступиму ролю Союзу в нашім громадськім житті. Усвідомім собі тільки факт, що Союз, те, як дехто каже, бизнесове підприємство, це сьогодні (а може за всю нашу новішу історію) найбільший наш жертводавець на громадські цілі. На минулорічній конвенції Союз розділив понад 15,000 дол. на громадські справи, а на цьогорічнім річнім засіданні понад 13,000 долярів. А це далеко не все навіть у готівковій формі. Не забудьмо також, що Союз видав цілу серію літератури про Україну в англійській мові, а саме тепер видає неоціненну для інформації про українську справу Енциклапедію Українознавства також в англійській мові. Це не бизнесові справи. Це не справи зв'язані з обезпеченням, яке провадить та чи інша асекураційна компанія. Це найважливіші національні завдання, які в прямий спосіб будують Україну. Чи не є помилкою звужувати значення Союзу до вузького кола обезпеченевого бизнесу скількись там тисяч приватних осіб, нехай і українського походження?

Чи не виходить поза вузькі, хоч і дуже важливі межі господарської програми удержування Союзом вакаційної оселі „Союзівка"? Це ніяк не прибуткова імпреза. Так вона не була й подумана. Це літня столиця Американської України. Це місце відпочинку і місце відсвіження національного почуття для соток і тисяч наших земляків. Може нюйоркчани чи филаделфійці не відчувають того так гостро, як ті, що приїздять до „Союзівки" раз в році з-поза соток і тисячів миль, щоб побачити земляків, почути рідну мову, віджити між своїми.

Чи видання такого репрезентативного щоденника, як „Свобода" — це не громадська служба найвищого порядку і найбільш далекомірного значення? Чим була б українська громада в світі без свого щоденника, скільки біднішим було б наше громадське життя без того найважливішого модерного лучника, яким є щоденне слово часопису. І наскільки зміцнилися б відосередні сили нашої суспільности без того об'єднуючого слова. „Свобода" і її численні додатки, які є чи не єдиним лучником між такими важливими нашими організаціями, як Пласт, СУМА, студентське об'єднання і другі з широкими колами громадянства, розкиненими по всій Америці, і врешті журнал „Веселка", цей правдивий „гість з України" для нашої дітвори, — це те, без чого наша громада сьогодні вже не могла б обійтися. А це теж не „бизнес". Це основне громадське завдання, незаступиме завдання. А воно може здійснятися власне завдяки матеріяльній базі Союзу, завдяки розумному полученню нашими ранніми американськими поколіннями господарської діяльности з завданням чаціональним.

Ні, Союз це не тільки український відповідник Метрополітен чи іншого американського асекураційного товариства. Це й по сьогоднішній день вугольний камінь Американської України, а водночас один із будівничих нової української долі і по цей бік океану.

УВАГА СЕКРЕТАРІ ВІДДІЛІВ!

Згідно із статутом УНС, усі річні збори Відділів УНС, як і звідомлення з тих зборів повинні бути проголошені своєчасно в Союзовому органі, „Свободі".

Для швидкого, точного і правильного проголошування тих зборів та їх вислідів, прохаємо ВШСекретарів Відділів:

1. Надсилати оголошення річних зборів якнайшвидше, бодай два-три тижні наперед;

2. Писати чітко і виразно, щоб друкар не потребував розшифрувати Вашого письма і здогадуватись, коли збори мають відбутись, в якій залі і годині та не потребував здогадуватись імен і прізвищ урядовців, та витрачати час на їх перевірку в картотеках УНСоюзу.

3. Подавати тільки те, що найконечніше та що вимагає статут.

4. Маючи тепер до розпорядження щомісячну окрему картку на матеріяли УНС у „Свободі", дуже прохаємо подбати, щоб із річних зборів був приготований та пересланий до Редакції відповідний звіт — опис зборів, їх перебігу та вислідy. Побажані були б теж і фотографії, але під умовою, що Відділ покриватиме кошта виробу кліш (приблизно 5 долярів за кліщу).

РЕДАКЦІЯ „СВОБОДИ"

АКТУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Вступаємо в останній місяць цього 1955-го року, в місяць грудень. Звичайно говорячи про грудень, ми думаємо в першу чергу про ті рокові свята, що в ньому припадають, та під знаком яких стоїть вся нація. Це свята Різдва і Нового Року, у зв'язку з якими заповідають у цьому році найбільший „рух у бизнесі", зокрема в торгівлі. Буде теж свято Миколая, чи — як американці називають — Санта Клоса. З нагоди всіх тих свят листоноші будуть вгинатись від посилок, на вулиці не можна буде зустріти людини без пакунків під пахою, крамниці будуть переповнені, подібно, як і ресторани та місця розваги. Серед тієї святочної і передсвяточної метушні легко можуть згубитися і забутись ті завдання, які в цьому місяці стоять перед нами, як громадянами і членами своєї спільноти, зокрема як членами Українського Народного Союзу.

Які ж це завдання? В першу чергу треба пам'ятати, що грудень є останнім місяцем тієї піврічної організаційної кампанії, яка мала дати нашій організації 3,000 нових членів. По звітах головного секретаря побачите, що до завершення тієї кампанії ще багато бракує і ще далеко не всі Відділи і їх урядовці та не всі члени виконали своє завдання. Що більше, деякі з Відділів, правду сказавши, ще навіть не зачали виконувати його. Тому, треба докласти всіх зусиль і саме цей місяць, місяць грудень, зробити „місяцем Українського Народного Союзу" і повести справжню „ударну кампанію" за виконання організаційних квот у поодиноких Відділах. Свята, які в цьому місяці припадають, у цьому не тільки не перешкоджують, але, навпаки, багато помагають. З нагоди бо Свят ми зустрічатимемось із своїми знайомими та сусідами, писатимемо святочні побажання, посилатимемо подарунки, а все це дає добру нагоду: спитати Вашого рідного, приятеля або знайомого, чи він уже є членом УНСоюзу і, якщо ним не є, переконати його, щоб ним став. Крім того, чи не було б це мудро і корисно, якщо б нашій дитині Св. Миколай—Санта Клос чи янгол приніс і поставив під подушку чи під ялинку грамоту членства Українського Н. Союзу, якщо вона ще не є членом?! Тоді ви були б справжнім янголом для своєї дитини чи для дитини своїх кревних або приятелів, бо, вписуючи її до УНСоюзу, ви зберегли б її при українстві. Вписавши нового члена чи членів до УНСоюзу, ви далеко переконливіше і тривкіше побажаєте йому Веселих Свят і Щасливого Нового Року, ніж самими тільки словами чи скоропроминаючим подарунком.

Чергове велике і відповідальне завдання для членів УНСоюзу у грудні — це річні збори Відділів, із звітуваннями з цілорічної праці та вибором нових урядовців Відділу. Треба докласти всіх зусиль, щоб ці річні збори були під кожним оглядом прикладні та гідні тієї великої історії, яку УНСоюз має за собою, та тих великих завдань, які стоять перед ним. Треба подбати, щоб у річних зборах взяло участь якнайбільше членів Відділу, щоб ті збори відбулись згідно з постановами статуту та щоб вони були не рутиною, але справжнім віддзеркаленням життя, потреб і завдань Відділу та громади. Добре підготовані і переведені річні збори Відділу матимуть велике значення і велику притягаючу силу в дальшій організаційній праці. Вони теж повинні привернути Відділам той авторитет у громаді, який вони повинні мати і який їм належиться.

Вибір нової Управи Відділу — це дуже важливе завдання, до якого треба підходити та розв'язувати з найбільшою увагою. Урядовці Відділу є не тільки представниками членства та посередниками з Централею, але — в обставинах статутової автономности кожного Відділу — вони є тими справжніми „філярами", на яких опирається все життя і розвиток організації, а з нею і всієї нашої спільноти. Бути урядовцем Відділу УНС це велика честь і велика відповідальність та зобов'язання. Тому треба подбати, щоби до кожної Управи Відділів входили якнайкращі союзовці і якнайкращі громадяни.

На цьому актуальні завдання членів УНСоюзу в місяці грудні ще далеко не вичерпуються. Це тільки ті найголовніші обов'язки. До них приходить ще цілий ряд інших і дуже важливих нових або незавершених ще давніших обов'язків. Для прикладу згадати б тільки про таку важливу справу, як пресовий фонд на дитячий журнал „Веселка". Конвенція зобов'язала всіх членів УНСоюзу, що вони повинні вислати на ту ціль кожного року щонайменше два доляри, але досі того обов'язку не виконала ще навіть одна десята частина членства УНСоюзу. Справу цю треба обов'язково піднести теж і на річних зборах Відділів, як і при інших нагодах у багатому на них місяці грудні.

Якщо ми завжди пам'ятатимемо про ці та подібні обов'язки і повинності та виконуватимемо їх свідомо, то ми двигнемо нашу організацію на нові вершини і підемо до ще кращого і ще світлішого майбутнього.

---

† Д-р Лука Мишуга

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(9)

3. ПОЧАТКИ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ

До часу першої зорганізованої громади.

Читаємо в „Свободі" з 6 лютого 1913 р.:

„Минуло з горою 30 літ від часу започаткування нашої еміґрації з Галичини до Америки. Історик, що схоче представити вірно ті часи першої іміґрації, буде мати немало труду позбирати всі дані матеріяли та відповідно їх використати. Йому прийде це тим тяжче, що навіть перші річники наших часописів та інших публікацій запропастились. Нема їх в жадній публічній українській бібліотеці, а коли дехто з приватних людей ще й має деякі матеріяли, то хто знає, чи з хвилею їх смерти не запропастяться і ті одинокі памятники.

Тому навіть історія не могтиме зареєструвати початкових проявів національного життя американських українців, тим більше, що ніхто з живучих ще найстарших іміґрантів, які могли б написати багато з власних спостережень, не береться, наскільки нам відомо, за таку працю.

* * *

Коли так було з цією справою в 1913 році, то як же ж вона може виглядати тепер, двадцять кілька літ пізніше, коли вже повмирали й ті, що могли ту історію списати?

Були різні спроби вияснення, коли саме прибули до З'єдинених Держав перші українські поселенці. Всі ці спроби залишилися спробами, і нічим іншим. Можна догадуватись по іменах деяких чужинців, які брали участь по стороні Америки в її боротьбі за незалежність, що були між ними й українці. І ледве чи можна вважати за правдоподібне те, що подає о. Агапій Гончаренко в статті „Країна Козаків у Північній Америці, або Аляски", яку вмістив коломийський „Народ", і зміст якої передала теж „Свобода".

Гончаренко пише, що наприкінці 18-го століття була знана козакам дорога з Камчатки на Курильські острови, звідки вони на байдаках заплили аж до Сан Дієґо і Мендосіно в Каліфорнії й Асторії в Ореґоні. Та Росія злучилася тоді з Англією і вигнала тих смільчаків з їх байдаками назад на Камчатку. В 1724 р. Росія виправила німця, капітана Берінґа, шукати нових земель. Його провідниками були камчатські козаки-моряки, які ті землі знали. І в той час, коли Берінґ вилежувався, козак Черняхів з іншими козаками шукали островів і їх знаходили. На них осідали родини вільних камчатських поселенців, а острови ті названо Алеутськими. Коли губернатор Аляски запитав поселенців, хто вони, — вони відповіли: „Козаки". В 1867 році Росія продала Аляску Злученим Державам, і тоді цар видав указ, щоб козаки верталися назад на Камчатку. Але вони не послухали і залишилися в числі яких 20,000 на островах Атиґнака, Кадіяка і на Алеутському архипелязі. Американці думали спершу, що це індіяни, але потім довідалися, що це потомки славних українських лицарів-козаків*.

Оповідання Гончаренка звучить для нас дуже принадливо, але наукового потвердження воно не має. Про козаків згадує ще Гончаренко в 1899 р. в американській газеті „Oakland Inquirer", що виходила в Окленді, у стейті Каліфорнія (де він проживав), у статті: „Козаки — поневолений нарід". Під „козаками" розуміє він тут взагалі українців. Переклад цієї статті передала „Свобода".**

(Продовження буде).

---

* „Свобода", ч. 11, 1894.

** „Свобода" ч. 8, 1899. В тій статті знаходимо між іншими таке:

„Чимало є ще таких людей, які вважають козаків за дикунів, розбишак та хижих звірюк. Щоб увіковічнити насильства на поляках і жидах, грізний цар Москви вживав найманих дикунів, називаючи їх козаками. Тими звірюками в дійсности є татари, калмуки і москалі. Правдиві козаки не служили охотно пажерливому цареві, щоб поповняти чорні вчинки. Це був нарід вищого полету духа і високо розвиненої моралі.

Різьбарство, що було поширене в козацьких селитьбах України (давніше край скитів), показує лучність з грецькою і єгипетською цивілізацією.

Безнастанний вандалізм — це засада москалів. Вони нищать усі пам'ятки кожного ними поневоленого народу, щоб потомки тих підданих племен не дізналися про своє походження, і щоб вкінці назвали себе москалями. Коли б замість того москалі вглиблялися в пам'ятники історичного народу, як і чому постав, вони були б більш людяні і менше звірські, ніж досі. Як еспанці під Пізаром вигубили інків у Перу, збуривши їх святині, пам'ятники і навіть цілі міста, так само вчинили москалі з козаками на Україні.

Москалі хочуть вмовити в цілий світ, що козаки не ліпші від шмати, якою обтирається ноги; але козаки, мешканці України, мали свою фльоту перед мурами Візантії. І далеко перед зайняттям москалями Аляски козаки з Камчатки доплили аж до Сан Дієґо і Мендосіно.

Рільничий промисл козаків славився цілими століттями. Їх архитектура дійшла була до великої досконалости. Їх міста були чисті, а їх мешканці промислові і меткі. Вони ніколи не визнавали іншої форми правління, крім демократичної.

Суспільне життя козаків стояло й стоїть вище від московського. В тім лежить їх сила. Як сказано в одній з їх пісень: „Козацька сила стала могутня, бо наші смільчаки мають одну душу і одно серце."

Вигляд козаків дуже різниться від московської породи; це така різниця, як між італійцем і німцем. Їх ранішня й вечірня молитва благає для України Мацінія і Ґарібальдія, щоб їх визволили з московського ярма.

Козаки завжди мужньо билися, коли хто давив людськість їх широкі груди були покриті численними ранами, бо задержували азійські орди перед їх наїздом на Европу, чим охоронили европейську цивілізацію від варварства.

Простягаючи по-приятельськи руку до зрадливого царя Олексія, в ім'я релігії, а не народности, допустили до того, що наш національний характер померк через московських тиранів.

І тому ми тепер поділені й давлені, не маючи ні свого імени, ні краю.

Козаків тепер 25 мільйонів, а замешкують вони край від Уралу поза Карпати. Цілий край над берегами Чорного моря належить їм. Вони це знають і відчувають, що та Україна, поки краплиночка крови лишиться в їх жилах, мусить остатися при них. Вони знають і те, що москалі з розмислом виграбували козацький нарід і скривали від світу багаті скарби їх предків.

Ми невдоволені з московського ярма і готові повстати в обороні нашої незалежности. Ці наші почування ніколи не загинуть. Нашою теперішньою релігією є релігія мучеництва, але завтра буде вона релігією побіди.

Я вірю, що працюючи для визволення козаків, значить те саме, що відкрити джерела загальної свободи і поступу. (Підписано: Агапій Гончаренко, козак вільної України).

СЕКРЕТАРІ ПИШУТЬ

Дуже часто пишуть відділові секретарі до головної канцелярії, що тяжко приєднати нового члена до УНСоюзу, бо це — своя організація. Є між нами такі одиниці, яким імпонують чужі асекураційні компанії, а стати йому членом своєї організації, то в його розумінні „він робить ласку" секретареві або організаторові, який вписує його до УНСоюзу. Як виглядає ця „ласка" в дійсності, можна переконатися з фінансових звітів головного касира.

Отже, в звіті з 23 Конвенції УНСоюзу читаємо, що впродовж чотирьох років, між конвенціями, 114 членів померли перед 5 роками членства. Вони вплатили до УНСоюзу внесками $7.381.89, а Союз виплатив їхнім спадкоємцям $64.977. Між повищими було 30 членів, що померли перед одним роком членства. Вони вплатили до Союзу $603.62, а Союз виплатив їхнім спадкоємцям $15.950.

Коли мова про будь-яку „ласку", то ці померлі члени зробили ласку своїм спадкоємцям — своїм вдовам і сиротам, коли дали себе вписати в члени УНСоюзу. Але зробили вони цю ласку коштом Батька-Союзу. Хто цей „Батько-Союз"? Це ті члени, які своїми внесками нагромадили і далі нагромаджують майно своєї організації, щоб допомогти вдовам і сиротам. З цього виходить, що усі ми робимо ласку тільки собі та своїм рідним, коли вступаємо в члени УНСоюзу, бо дуже часто користаємо і ми, члени, за життя, в разі недуги або каліцтва.

— о-0-о —

Повідомляє один секретар, що члени його Відділу неначе змовились і не приходять на збори та вимагають від секретаря ходити по хатах і збирати вкладки. Кажуть йому, що асекураційний аґент ходить по хатах, то й відділовий секретар може ходити. Такі члени ніяк не хотять розуміти завдань братської допомогової організації і навіть не здають собі справи з того, що вони мусять платити більшу вкладку асекураційному аґентові, як вони платять до УНСоюзу, бо асекураційний аґент живе з внесків, які він збирає, а відділовий секретар мусить заробляти на життя у фабриці.

Але буває теж, що такі члени, які вимагають від секретаря збірки вкладок по хатах, дуже скоро почимчикують до секретаря, коли їм належиться допомога в разі недуги. Тоді секретар має нагоду сказати такому членові: хочеш допомоги, то прийди на збори Відділу, щоб Відділ ухвалив віднестися до головної канцелярії про допомогу, бо так приписує статут нашої організації. Таке поступовання відділового секретаря не принесло б йому популярности, але варто подумати над тим способом притягнення членів на збори.

— о-0-о —

Надзвичайно болючими є листи від секретарів, які повідомляють про втрату молодих членів, що за них батьки платили вкладки. „Оженився з дівчиною іншої національности і її родина намовила його покинути Союз" — пише один секретар. Інший повідомляє, що член купує авто за гроші, що йому батько зложив в Союзі. А ще інший таврує члена лінивством і марнотратством. Один секретар апелює зворушливо до редакторів „Свободи", щоб вони промовили до серця нашої молоді, щоб молодь відчула цю жертвенність своїх батьків на розбудову Союзу і не цуралась своєї організації.

Дармащо в „Свободі" будуть поміщені статті на адресу такої молоді, яка не оцінює батьками побудованої установи — така молодь не буде читати „Свободи". Коли пишемо про УНСоюз, то пишемо для читачів „Свободи" в надії, що вони промовлять до серця нашої молоді. А хто ж повинен бути першим, щоб зацікавити сина і доньку Союзом, як не батько чи мати в родині?

Г. Герман

ВИЯСНЕННЯ І ПОРАДИ

(Замість Пошти УНС)

ДОПОМОГА. Дорослий член має право дістати допомогу, якщо його недуга почалася по році членства і триває щонайменше п'ять місяців. Член може дістати допомогу тільки раз до року. Тому нема потреби писати до головної канцелярії по аплікацію, якщо не минуло 12 місяців від одержання останньої допомоги. Головна канцелярія висилає аплікації про допомогу для члена на адресу відділового секретаря за одобренням Відділу.

Члени молодечого департаменту не можуть дістати допомоги, бо вони не оплачують фондів. Член молодечого департаменту повинен доплачувати 15 центів місячно на фонди по осягненні 16 років життя. Таким способом він набуває права дорослих членів, а між ними теж право на допомогу в разі недуги. Щоб доплачувати на фонди, треба виповнити відповідну аплікацію.

СЕКРЕТАРІ: З кожною членською аплікацією треба переслати організаторську картку, щоб подати в звіті про кампанію, хто приєднав даного члена. Без організаторської картки не можемо догадуватися, хто був організатором нового члена і — не можемо зволікати з поміщенням організаторського звіту в „Свободі".

ВИБОРИ ВІДДІЛОВИХ УРЯДОВЦІВ повинні відбутися в кожнім Відділі на зборах в місяці грудні, згідно з приписами статуту. Нові Відділи, що були основані впродовж 1955-го року, повинні теж перевести вибір урядовців в місяці грудні на річних зборах. По виборі урядовців на наступний рік, відділовий секретар повинен негайно переслати до головної канцелярії картку з іменами урядовців.

ДУПЛІКАТ ЧЛЕНСЬКОЇ ГРАМОТИ може дістати кожний член за відповідною аплікацією, якщо грамота згублена. Не треба подаватись про дуплікат грамоти, якщо член віддав свою грамоту спадкоємцеві і хоче змінити спадкоємця. Треба наперед дістати грамоту від бувшого спадкоємця, бо в разі смерти члена може з'явитися і первісна грамота і дуплікат з іншими спадкоємцями. Тоді спадкоємці мусіли б процесуватись за посмертне.

Г. Герман

Сдепан Куропась

УНСОЮЗ У ШИКАҐО

(З нагоди Громадських Віч)

Цьогорічна кампанія за новими членами до УНСоюзу доходить до кінця. Доходить до кінця, бо й цілий 1955-ий Божий Рік вкоротці промине „як з батога тріснув". Довга зима „хоч легка, відтак страшні спеки й повені на сході, а тут вже й історичний листопад.

Приїхав до нас гол. предс. УНСоюзу Дмитро Галичин, щоб на місці побачити й почути, як справа йде, чи Шикаґо гідне своєї традиції важливого причілку УНСоюзу на Заході Америки. Приїхав в Союзових Справах, а що з Союзом зв'язані всі народні справи, то й в народних. Відвідав наших парохів обох віровизнань. Як там кампанія в Союзі — довідувався о. д-р Ґавліч, ігумен церкви св. о. Миколая. А як у Вас, Отче Ігумен? Виходить, що Всеч. о. Ігумен відходить з Шикаґа. Відходить, бо такий є лад в Чині С. В. Великого. П'ять років можна бути ігуменом в одній громаді.

Українські комбатанти, члени УККА, теж хотіли говорити з п. Галичином. І мали з ним побачення, а часу мало. Жалів п. Галичин, що такий був розклад віч, що не міг бути на панахиді і академії в пам'ять сотн. Ю. Головінського, що його влаштовувало ОДВУ. Думали, що поспімо в суботу, 29 жовтня, бодай на бенкет, та приїхали за пізно, бо вже о 12-ій вночі. В той час застали ще людей на бенкеті 5-річчя Добрусу. Застали там ще місцевих і позамісцевих українських діячів: Павловича, Підгайного, Михайлівського, Ростуна, Вюнів.

Мали нагоду говорити теж в справі шикаґівського двоподілу, де дві центральні організації, Об'єднання і Ліґа, ведуть холодну, а часом то й дещо теплішу війну. Були люди з обох сторін — й різні були рецепти лікування!

Та найбільше часу присвятив п. Галичин УНСоюзові. На Норт Сайді було заступлених 10 відділів: 106, 114, 125, 131, 221, 301, 379, 399, 423, 472. Лише урядники відділів 22 і 252 знають, чому ніхто з них не міг репрезентувати їх відділів, вже хоч би для комплету. Разом з нечленами, гарна авдиторія з 200 осіб вислухала довшого реферату п. Галичина.

У своєму слові ствердив п. Галичин, що УНСоюз це не лише збір 71 тисячі людей, союз душ, але й союз ідей, праці та спільних інтересів. Праці тому, бо все, що було для Союзу і поза ним, вимагало величезного вкладу праці рук і розуму. Чотири роки по заснованні УНСоюзу постала одна українська родина, через яку досі перейшло більше як 20 мільйонів долярів із самих тільки членських вкладок. Через реєстр УНСоюзу перейшло 150 тисяч членів. Ті сили творили нашу дійсність в Америці. Вони будували в своїх громадах церкви, школи, влаштовували віча, організували допомогу для ОУН, Карпатської України, поводян. Сотки читалень „Просвіти" на Україні, Дім Інвалідів у Львові, Шпиталь, Рідна Школа багато користали з тієї союзової праці.

УНСоюз — це Союз ідей, бо вся праця виконувана у нас з ідеї. Щойно за останніх 20 років платиться в Союзі за приєднання нових членів. Сорок років праці для УНСоюзу — це була праця безплатна, нагороджувана час до часу почесними грамотами чи перстенями! А праця для України була завжди впродовж 60 років виконувана тільки з ідеї і для ідеї. УНСоюз є організацією спільних інтересів. Чотири мільйони дивіденди та організаційних нагород, що їх досі Союз виплатив, це збагачування української спільноти на таку суму. Видання поважних наукових англомовних праць про Україну, збільшили зацікавлення американських кругів справою визволення України. УНСоюз доставців для Америки наукові джерела про Україну, бо лише такі входять тут в рахубу і мають вартість. В ім'я спільних інтересів УНСоюз взяв клеветників українського народу до суду, урядлжував наукові курси на університетах і тепер вже другий рік вишколює нових українських провідників в Америці на курсах в Союзівці і виданням „Веселки", УНСоюз все попирав українські акції запомогові, визвольні чи політичні.

За першу пожертву УНСоюзу відкрито канцелярію ЗУАДК у Филаделфії. На півтора мільйона долярів, що їх зібрав ЗУАДК 80 відсотків походить від УНСоюзу і його членів. На фонд УККомітету, УНСоюз зложив за 4 роки — 16.000 долярів, а всі 54 Крайві Центральні організації — 3800 дол. Це не хвальба, а мова цифер. Часом для скріплення якоїсь акції УНСоюз вносить окремі меморіяли до уряду у Вашинґтоні.

В дискусії взяли участь багато присутніх, між ними проф. Витанович, проф. Антонович, інж. Бережан, проф. Головатий, В. Мацкевич, В. Ничай, Г. Дацьків. Були твердження, що Централя УНСоюзу робить добру роботу і виконує все те, про що була мова. Коли ж іде про Союзові Відділи на місцях, то такої активности нема. Були домагання ще одної „Союзівки" для „Вестів", була мова про те, що УНСоюз здає свої позиції і тратить авторитет, що мало пишеться про УНСоюз і його подвиги, і народ набирає переконання, що американська асекурація краща. Був жаль до Головної Канцелярії, що в Шикаґо є лише два головні урядники, а Шикаґо є десятою частиною УНСоюзу і йому належиться більше голосу.

Головний Предсідник дав потрібні вияснення. Союзові відділи є автономні і Союз не може їм приказувати. Активність Відділу не залежить від його величини, а від урядників і їх охоти бути активними. Новоприбулі повинні причинитися до активности відділів, не лише тим, що вступлять в члени, але й працею для Відділу. Не раз виглядає так, що УНСоюз тратить на авторитеті, бо будує авторитет других організацій, але на довшу мету з історії знаємо, що Союз такого авторитету не втратив і живе до нині, а багато організацій пропало без сліду.

Забезпечення в Союзі є найсильніше, бо Союз має великі резерви. Для порівняння такий образ: Метрополітен має 35 мільйонів членів, 13 більйонів майна і 6.4 відсот. надвишки чи „резерви". УНСоюз на 71 тисяч членів — 17½ мільйонів майна має 4 мільйони або 27½ резерви. В разі катастрофи, асекураційні компанії попадають під опіку „ресівера", а запомогові самі вирішують свою долю.

„Союзівка" — це великий, але потрібний клопіт для УНСоюзу і на другу „Союзівку" не можна собі ще позволити. Цього року на „Союзівці" було більше людей з „Вестів", як з близьких околиць. Простір не грає тепер ролі. Відносно числа урядників, що їх вибирає Конвенція, Головна Канцелярія не контролює, нікого не „індорсує" і на вислід виборів не має найменшого впливу. Треба нашим громадам бути на конвенції зорганізованими, це є тайна успіху.

По дискусії, при перекусці, розмова продовжувалась.

На Савт Сайді збори були більш жива. Тема та сама, з тою різницею, що з іншим поділом. Тут п. Галичин поділив життя УНСоюзу на три 20-літні періоди.

Перший період 1894-1914 років, УНСоюз дійшов до 26 тисяч членів. З огляду на перехід розметової системи, втратив 20 тисяч членів і зачав другий період 1914-1939 року з 6 тисячами, а закінчив з 35½ тис. членів. Третій період закінчив УНСоюз 1954 року 71 тис. членів. Це найбільший зріст не лише завдяки новій іміґрації, бо УНСоюз зріс був до 50 тисяч членів до 1947 року, коли ще нової іміґрації не було. На Савт Сайді було заступлених 9 Відділів і заля була заповнена. Були також урядники з Борисайд і Пулман.

Була найбільше оживлена дискусія, про те, чи треба творити нові Відділи, де вже є кілька Відділів, чи добре є мати Народний чи Союзовий Дім, про „Союзівку" і т. п.

Найбільше мови в дискусії, вже по замкненню зборів, було про Народний Дім. Група Союзовців купила на Савт-Сайді Народний Дім, мала т. зв. Отворення і Посвячення Дому і, здавалося, що вже все в порядку. Та, як звичайно, виникло непорозуміння. При Домі створено новий Відділ УНСоюзу, який складається переважно з тут народженої молоді. Деякі початкові прихильники Дому кажуть, що коли будується Школа, то з Домом треба зачекати. Інші знову думають, що Дім не такий, як повинен бути, але рецепти на поліпшення не дають. Звичайно, п. Галичин не міг в короткому часі стати „Соломоном". Але ми всі відвідали Дім по зборах. Застали там людей, бібліотеку, читальню, ну, і як звичайно у всіх Народних Домах — бару. Народний Дім ширить культуру, заложив Просвітні Курси, під проводом Учительської Громади і має видатки — мусить мати й прихід, бо крім слова, треба хліба.

На обох зборах з ентузіязмом рішено заокруглити Шикаґівський Округ на 8,000 союзовців. Це не багато, коли зважити, що до кінця року маємо — від тоді — найкращі два місяці і бракує всього 260 членів до згаданої цифри!

При перегляді шикаґівських Відділів виявилось, що шикаґівський район збільшився цього року лише на 500 нових членів. Тому апелював Головний Предсідник до присутніх, щоб вони працею для УНСоюзу в здобуванні нових членів уможливили Союзові вести дальше таку широку і всебічну працю, як досі.

ЗАВВАГИ ДО ПРЕСОВОГО ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ"

Жовтнева кампанія пресового фонду „Веселки" була так широко розреклямована, що тільки глухий її не дочув, а сліпий не добачив.

Який вислід: коли не помиляюся, на понад двадцять тисяч читачів „Свободи", дотеперішня цифра пресового фонду ніяк не оправдана, бо як мені відомо, кожний читач „Свободи" одержав на початку місяця жовтня конвертку із супровідним листом, в якім просилося про доплату до передплати „Свободи" на пресовий фонд „Веселки", українського дитячого журналу.

Беручи до уваги читачів „Свободи", виключно членів УНСоюзу, яких річна передплата виносить тільки 6 долярів, то доплата 2 доляри навіть дуже мінімальна, а яку благородну вартість ми зробили б власне тою мінімальною доплатою для нашої дітвори, майбутніх провідників нашої спільноти.

Пильно переглядаючи друковані в „Свободі" списки жертводавців на „Веселку", бачу переважну кількість знайомих прізвищ. Це такі, які вже своїх дітей виховали, або взагалі дітей не мають. А де ж прізвища батьків, які називають себе голосно українськими патріотами, або ще голосніше політичними еміґрантами, амбасадорами поневоленої Батьківщини? Чейже патріот чи амбасадор, як не він сам, то своїх дітей буде зберігати для нації. Тим часом, коли заходить потреба виказати свій патріотизм чи амбасадорство ділами, тоді їхня „хата скраю", нехай хтось, аби не він.

Пригадую собі останню 23 конвенцію УНСоюзу у Вашинґтоні, як то високопарними словами деклямували делеґати конвенції, які належать і до патріотичних та молодечих організацій, про необхідність дати дитині український журнал, взаміну за „камікс".

Були ще і такі порівняння, що дитині так необхідний український журнал, як рибі вода, або людині повітря. Отже 23 конвенція УНСоюзу, щиро прийняла ті пропозиції, припоручила Головному Урядові і „Свободі", щоб негайно взятися за видання українського дитячого журналу, а як фінансову базу, призначено місяць жовтень місяцем пресового фонду на цю ціль, зобов'язуючи кожного члена дати не менш два доляри доплати до передплати „Свободи".

Ухвалений час пресового фонду вже за нами, а цифра зібраного досі пресового фонду ще далека від задовільної.

Ми часто чуємо високопарні слова: „рятуймо душі наших дітей, бо діти це цвіт нації, будучність України". Але ці слова залишаються порожніми фразами, бо ті, які найбільше кричать, нічого на цю ціль не дають. За втрачені душі наших дітей в першу чергу відповідатимуть батьки, а вслід за ними і всі наші організації, вся наша спільнота.

Я, як учасник 23 конвенції УНСоюзу, що також піддержував пропозицію видавати український дитячий журнал, гаряче апелюю до всіх делеґатів, членів УНСоюзу та всього українського громадянства: вишліть ще сьогодні пожертву на український дитячий журнал „Веселка", помимо того, що час пресового фонду пройшов, бо ліпше вислати пізно, як взагалі ніколи.

Вашою пожертвою, ви дасте з руки українській дитині рідний журнал, а ваше ім'я на шпальтах „Свободи" буде доказом, що ми вміємо не тільки виголошувати патріотичні промови, але й робити патріотичні діла.

Володимир Запаранюк
секретар Відділу 484 УНС

ХРОНІКА З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ФИЛАДЕЛФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

30 листопада ц. р. відбулася у Филаделфії Окружна Карада Відділів УНСоюзу з Филаделфії, Вілмінґтону і Честеру. — Предметом карад була справа: поширення членства УНСоюзу. Та в часі наради порушено стільки важних проблем, що не від речі буде поінформувати про це загал членів.

Головним референтом на зборах був секретар Централі п. Г. Герман. Він у півторагодинному докладі з'ясував права й обов'язки членів та їх відношення до УНСоюзу, вияснив технічні справи у практичній праці та подав найновіший стан і рух членів у Союзі. Вияснивши цілу низку складних питань, доповідач спрямував дискусію у реальний і позитивний напрям.

У дискусії порушено такі справи:

Підготовка і творення нових кадрів на становищах відділових урядників, бо на них лежить відповідальна праця за розвій Союзу. Сильніше акцентування у „Свободі" пропаґандивних статтей для вербування членів. Доцільність влаштування організаційно-пропаґандивних віч в терені. Зокрема порушено справу зменшення дивіденди рішенням 23 Конвенції. Цю справу ґрунтовно вияснено, бо це зменшення дало можність Союзові перевести корисні акції загально громадські, згадуючи про будову захисту для старших людей на „Союзівці", курси Українознавства, а це важливий вклад у нашу національну скарбницю. Ширше обговорив відносини у Филаделфії та акцію приєднування членів п. Вакай, секретар Окружної Управи, та звернув увагу на національну працю Союзу, що є притягаючим моментом для членів, бо загальна праця Союзу дає користі нашій національній спільноті.

Реасумуючи дискусію належить підкреслити такі міркування дискутантів:

Найстаршою установою, що почала об'єднувати громадян українського походження, є УНСоюз. Упродовж 60 років Союз найбільше причинився до розбудови нашого суспільного життя. Може навіть інколи другі установи давали дещо більші дивіденди членам, але цю індивідуальну користь, що в реальній вартості представляє для члена дослівно кілька центів, не можна протиставити тим великим громадського значення акціям, що їх перевів Союз для добра членів як спільноти.

Нові іміґранти у своїх виступах зазначили і те, що суспільна праця Союзу не ограничилася лише до терену Америки, бо після першої світової війни на наших рідних землях Просвіта, Рідна Школа, Українські Інваліди з визвольної боротьби, а безпосередньо перед другою війною відроджена Карпатська Україна відчули щедру руку УНСоюзу. Крім того, ряд важливих політичних акцій в ім'я визвольної України, що перевозив Союз навіть тоді, коли на терені Америки не було інших наших політичних репрезентацій. Все це Союз зробив завдяки моральному, духовому та матеріяльному потенціялові, нагромадженому довголітньою працею членів. За це першим основникам, піонерам та давнім членам належиться повне признання, бо це їх спільне зусилля і вклад у нашу національну скарбницю. Засада, що економічне відродження народу служить підставою для розвою спільноти як нації, додає їй туги: оправдується у громадських діях Союзу. Фінансування громадських акцій, УКК, видавання літератури рідною і англійською мовами, сфінансування Енциклопедії по-англійськи, все це сприяє поширенню правди про Україну і має для нашої спільноти велике значення. Врешті фінансування переселенчої акції, великого значення курси Українознавства, переводжувані літом на „Союзівці", акція помочі нашому науковому світові та харитативні акції — все це не лише великим вкладом у наше громадське життя, але вказує, що Союз у своїй діяльності є все зі суспільністю. Є конечним, щоб суспільність була все зі Союзом, а тоді і результат дії буде кращий, бо в єдності сила. Виходячи з таких міркувань, присутні ствердили, що є багато загально національних цінностей у діяльності Союзу, і це саме становить цю притягаючу силу для вербування нових членів. Іде про це, щоб представити людям ці цінності, розбудити у нас дрімучі сили та зв'язати членів зі Союзом не лише справою плачення вкладок і одержування дивіденд, чи обезпеченевих сум — це так —, але куди більша і краща спільна дія членів — це розбудова економічної Установи для добра спільноти як цілости, для великої користи української спільноти, її культури, політичних осягів та харитативних цілей.

Такі і подібні міркування у дискусіях лягли в основу пляну праці на найближчі місяці. Намічено і ряд напрямних для поширення акції приєднування членів, та постановлено зорганізувати Окружну канцелярію.

Зборами провадив д-р Ґалан, секретарював — п. О. Вакай.

І. С.

З'ЇЗД ВІДДІЛІВ УНС СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ

„Союз є власністю членів і вимагає постійної праці членів", — ствердив головний секретар п. Герман у своїй промові, яку присутні вислухали з великим зацікавленням на З'їзді представників Відділів стейту Коннектикат, який відбувся 6 листопада в Українському Народному Домі в Ню Гейвені.

З'їзд відкрив голова Відділів мґр І. Телюк, вітаючи п. Германа, як рівнож понад 30 представників 21 Відділу стейту. Дальший провід З'їзду передав д-рові В. Палідворові із Стемфорду.

На порядку нарад були дві важливі справи: кампанія за приєднання нових членів і вибір нової Управи Окружної Ради Відділів.

Після промови головного секр. п. Германа, розвинулась ділова дискусія, в якій участь брали: пп. В. Гафткович з Гартфорду, А. Маланчук, О. Березіцький, І. Телюк, д-р В. Небелюк з Ню Гейвен, д-р В. Палідвор з Стемфорду і Прискович з Ансонії. Всі дискутанти виказали безумовну важливість УНСоюзу в українськім громадськім житті, як рівнож звертали увагу на практичні моменти, які можуть причинитись до підсилення приєднання нових членів та тим самим до загального розвитку Союзу. Дотепер у стейті Коннектикат, по день 1-го жовтня, першенство в кампанії приєднання членів займає 59 Відділ з Бриджпорту, а далі йде 277 Відділ з Гартфорду і 414 Відділ з Ню Гейвену.

В загальному в стейті приєднано 65 нових членів. З огляду на час, вибір нової Управи відложено на слідуючі збори, доручаючи дотеперішній Управі в складі: голова — І. Телюк, секретар — В. Гіна, контр. — К. Стасюк, далі вести ділові справи.

Н. Н.

А. Драган

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В МИНУЛОМУ І СУЧАСНОМУ

(4)

2. Освідомлююча, культурно-освітня праця і цілі УНСоюзу займали в минулому якщо не перше місце, то паралельне з організаційними завданнями. Це видно виразно з передрукованої із „Свободи" першої „плятформи" УНСоюзу, яка попередила його створення. Це була справжня боротьба за українську людину й її душу від самих основ, бо від назви починаючи. В першому статуті УНС на одному з перших місць поставлено, що при кожному відділі, тоді братстві, обов'язково мусіла існувати читальня. Кожний член УНСоюз діставав „Свободу", яка в ділянці освідомлювання та просвіти української маси в Америці відіграла рішальну ролю. Вже в новітніших часах в „Свободі" час від часу поміщувано листи від найстарших її читачів, які із засади називали „Свободу" своєю „учителькою", „проповідницею", „розрадою" та „всім". Неознайомлені з українськими піонерськими часами в Америці не розуміли значення тих слів і думали що це „Свобода" сама „хвалиться". На ділі, ті слова є тільки дуже слабким відгомоном того, що було. „Свобода" була справжньою „єрихонською трубою", була національним сумлінням українства в Америці, була тим „А", першою буквою в абетці українського національного немовляти, що ним тоді була українська іміґраційна маса. Очевидно, що освідомлююча й освітня праця УНСоюзу не обмежувалася до „Свободи". „Свобода" була ядром тієї праці, в програму якої входили книжечки, брошурки, курси, школи і, в першу чергу, церковна проповідниця та Церква взагалі. В Україні тоді ще дійсно були часи „хлопа і попа"; вони були й в Америці. УНСоюз був зорганізований священиками та був своєрідною громадською, чи „цивільною церквою" для народної маси. Братства УНСоюзу існували принципово при церквах і навпаки, де існувало братство, то одним з найперших його завдань була церква, а в дальшому народний дім.

3. Третє завдання УНСоюзу в його початках — це соціяльна свідомість і опіка. Українська маса в Америці, крім кількох священиків та інтеліґентів, яких можна було порахувати на пальцях однієї руки, це були „перетворені в робітників ґазди", які „ґаздами" залишились, хоч виконували іншу працю, залишаючись рівночасно „вічними еміґрантами". Вже в першому заклику до творення УНСоюзу видвигнено потребу „вибирати папери" та ставати громадянами цієї землі, щоб в той спосіб поліпшити свою долю. А на першому американсько-українському вічу в Джерзі Сити 1-го січня 1900 року видвигнено виразну пропозицію, щоб місцеві братства УНСоюзу перетворювались, зглядно виконували функції „українських юній" та опікувались робітництвом. Взагалі, соціяльний рух та соціяльна свідомість грали тоді, поруч з національною свідомістю, першу ролю в завданнях УНСоюзу.

4. Організаційна праця, боротьба за українську людину й її душу та боротьба проти рабства і визиску, мусіли йти в парі з четвертим головним завданням УНСоюзу в його піонерських часах, а саме з боротьбою за людську гідність та людину взагалі. Газета, церковна проповідниця, віча й громадські збори — всі становили форум, щоб розбудити в нашій масі почуття людської гідности, бо тільки так можна було перетворити темну масу, тягло́ву силу, в національно і соціяльно свідому спільноту. Боротьба проти пиянства і розпусти грали тут важливу ролю.

Третій етап розвитку У. Н. Союзу

На підставі наявних документів та багатющих джерел можна ствердити, що всі згадані вгорі цілі УНСоюз у великій мірі розвинув, хоч, можливо, ще не досягнув і цілком певно не завершив уже в перших роках свого існування, — отже в першій декаді минулого сторіччя, значить — в перших двох етапах свого розвитку: підготові та початковій організації. Тільки великий майстер пера потрапив би бодай в загальних рисах віддзеркалити цю відносно коротку, але велику і величну піонерську епоху українства в Америці, що почалася і стояла під знаком Українського Народного Союзу та горстки „попиків-радикалів" і світських інтеліґентів, які УНСоюз створили.

Третій етап УНСоюзу, а з ним і всієї американсько-української спільноти, був програмово-ідейним завершенням тієї спільноти на тлі змагань Української Нації. Все, що наступало пізніше, було радше доповненням і розробленням вже ідейно, суспільно, політично й організаційно оформленої спільноти. Для характеристики того третього етапу наведемо заклик, надрукований в „Свободі" з 17-го жовтня 1900 року п. з.: „До діла, браття!" В ньому сказано:

„Кожний знає, що життя нашого народу в старім краю під кожним оглядом дуже прикре. В усіх трьох державах, в яких українці живуть, приходиться їм терпіти не тільки від самих урядів, але й від „добрих сусідів". Наші народолюбці вживають всіх засобів для поліпшення долі українського народу, але вкінці прийшли до переконання, що тут жадні півзасоби не допоможуть та що єдиним виходом з цього прикрого положення є — З'ЄДНАННЯ ВСІХ УКРАЇНЦІВ В ОДНУ САМОСТІЙНУ ДЕРЖАВУ, З ПОРЯДКАМИ НАСКРІЗЬ ДЕМОКРАТИЧНИМИ (підкреслення в оригіналі). Думка ця з'єднує собі щораз більше прихильників серед українського народу, а в останніх часах цвіт української молоді (в числі 500 осіб), зібраної у Львові, не лише заявився також за цією думкою, але поставив її за ціль свого життя. Що ж на це ми, американські українці? Чи маємо бути на це байдужі? Ні! Ми, як частина великого і славного українського народу, мусимо також приложити цеголку до цього великого діла, бо хоч ми тепер на вільній землі, однак не сміємо забувати Матері, яка нас годувала, ні наших братів, що в неволі.

Наше предложення, щоб заложити тут в Америці народну касу, з якої можна б підтримувати всякі змагання до самостійности нашого народу. Такі каси мають вже словаки, поляки та інші народності. Поляки, наприклад, мають вже в своїй касі сотки тисяч долярів, тільки ми, українці, не маємо ще нічого. Правда, були й є приклади, що й ми, українці, одушевлялись та посилали пару долярів на народні цілі до старого краю, але того всього ще не досить. Ми мусимо старатись про це постійно, постійно збирати даткн на таку ціль і при всякій нагоді поширювати думку про потребу такої народної каси для нас. В кожнім українськім домі, в кожній крамниці і готелі, ба навіть в церквах могли б бути маленькі скриньочки для збирання пожертв на ту святу ціль. Крім того, наша організація, Український Народний Союз, повинна спричинитися до того і кожний член повинен давати на ту ціль бодай один цент місячно. Так роблять, наприклад, словенські і польські організації. Уряд Союзу повинен піддати цю справу під голосування всіх членів, і можна мати впевненість, що вони радо на це погодяться.

Браття! Нас в Америці тепер 200 до 300 тисяч. Якщо б лише десята частина з того, тобто 20 тисяч людей пожертвували місячно одного цента, ми зібрали б місячно 200 долярів, а за рік 2,400 долярів. Скільки то доброго можна б зробити за ці гроші! Лише до діла, браття, не спіть, просніться та пізнайте, що ми не найгірші й що нас не мала горстка, а понад 30 мільйонів, отже майже половина стільки людей, скільки живе в цілих З'єдинених Державах. Ми можемо, ми повинні, ми мусимо мати свою власну українську країну, в якій не німець, не москаль, не поляк і не мадяр, але українець буде панувати. А коли здвигнемо велику і вільну українську державу, без холопа і без пана, тоді не будемо тинятись по заморських країнах, мов ті сироти бездомні, але вернемо назад до нашого українського краю, до нашої української хати, бо в своїй хаті своя правда і сила і воля! Лише до діла, Браття!"

Таке було організаційне, громадське та ідейне й політичне обличчя Українського Народного Союзу в минулому, вже на переломі попереднього сторіччя. Найбільшим недомаганням кожного нового покоління можна б вважати те, що воно того минулого не знає і ним не інтересується. Автор цих рядків, коментуючи в „Свободі" наради Крайової Ради Українського Конґресового Комітету в жовтні 1953-го року, завважив, що, прислухаючись цим нарадам, малося враження, що читається „з пожовклих листків" те, що писала „Свобода" 40, 50 і більше років тому. Маленький приклад: найбільшою „новістю" в громадському житті наших днів можна б вважати систему Народного Фонду, прийняту на Конґресі Американських Українців в 1949 році і — до речі — запропоновану головою УНСоюзу п. Дмитром Галичином. Прочитайте наведений вгорі заклик про потребу „народної каси", і маєте концепцію теперішнього Народного Фонду перед півсторіччям. Тому то, не є жадною фразою, що власне Український Народний Союз був початком і базою українського спільнотного життя в цій країні та його синонімом, не є пустою фразою й ті назви, які йому нарід дав: „Українська заморська твердиня", „Батько-Союз" і т. п., без уваги на те, чи це кому подобається, чи ні. Український Народний Союз був без сумніву тим математичним опертям, на якому поставлено Архімедову підойму української національної свідомости й активности.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1955 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Кандра Володимир.
В. 7. Барна Цецилія М.
В. 8. Тхір Іван.
В. 14. Лешеґа Евелин І.
В. 20. Паливода Анна.
В. 30. Новаковський Василь.
В. 35. Кінь Микола.
В. 42. Грица Маргарита К., Кусень Андрій.
В. 45. Сеник Анна.
В. 49. Боднар Микола.
В. 65. Федош Франко А.
В. 75. Варай Володимира.
В. 80. Дутчак Василь.
В. 83. Росола Катерина.
В. 91. Ясінський Володимир.
В. 94. Гриньків Епіфан, Тетяна; Гусак Микола, Ковальська Надія.
В. 102. Боднар Марія.
В. 105. Стулковський Дмитро, Ольга.
В. 114. Бережан Володимир, Малий Карло,, Олена; Мірщук Борис, Ірина.
В. 117. Калина Марія О.
В. 120. Дуткевич Петро, Антонина; Миськів Мирослава, Підганяк Емілія А.
В. 134. Залевська Марія.
В. 149. Дикий Юліян.
В. 151. Пипюк Терентій Г.
В. 164. Тетик Софія.
В. 167. Давис Анна.
В. 173. Волошин Дмитро, Гусак Євстахій, Катерина.
В. 175. Довгань Василь.
В. 178. Маршал Глорія А.
В. 189. Мриглоцький Володимир.
В. 194. Вялий Євген, Кузів Емілія.
В. 204. Андрея Катерина, Дирик Іван, Пелагія; Иова Іван, Анна; Кулинич Мирослав В.
В. 221. Брийовська Віолета М., Васильовський Володимир П., Кулицький Микола, Олександра Р.; Луцик Роман, Хомяк Степан, Анастасія; Чоряк Іванна.
В. 230. Сетник Анна.
В. 234. Квас Володимир, Крайц Михайло.
В. 238. Аверко Володимир.
В. 242. Фелеґій Юрій, Анна.
В. 256. СанФіліпо Иосип, Ніна.
В. 270. Парницький Євген.
В. 274. Захарко Тарас.
В. 276. Кардаш Михайло, Стефанія.
В. 277. Джіґілль Генрих.
В. 281. Смерека Теодосія.
В. 289. Караїм Федір.
В. 292. Корі Ричард.
В. 301. Пеклич Іван.
В. 307. Чопик Володимир.
В. 316. Панчишин Осипа.
В. 324. Чаплинський Богдан.
В. 325. Олексюк Люба М.
В. 336. Іваночко Микола.
В. 341. Бучак Степан, Феня; Косіковська Арлена С.
В. 348. Рибалт Ярослав, Катерина.
В. 356. Костів Іван, Мазурик Марія.
В. 358. Пацула Анна, Катерина.
В. 361. Козяк Юліян, Терпиляк Марта І.
В. 364. Івашків Федір.
В. 367. Добош Павло, Пакош Василь.
В. 379. Дудзінський Петро, Струч Віктор, Ричард, Марія.
В. 389. Черненко Яким.
В. 391. Роман Іван.
В. 393. Вербовський Іван, Ольга; Гордиїшинський Василь, Рупич Иосип, Казимира.
В. 395. Воч Дмитро, Анна; Мачинко Марія Ф., Сливка Марта.
В. 397. Пашкевич Іван.
В. 398. Вілч Петро.
В. 399. Банах Омелян, Ірина.
В. 410. Маркевич Лев.
В. 423. Бандоровська Софія.
В. 430. Маґзір Володимир.
В. 432. Антонишин Михайло, Бойко Василь, Лазор Василь, Маланчук Роман, Шлапак Степан.
В. 439. Гальчук Ольга.
В. 455. Кравців Олена.
В. 457. Савицька Анна.
В. 470. Чвалюк Ґлікерія.
В. 471. о. Колянківський Степан, Павлівський Петро, Розалія.
В. 472. Кульчицький Ярослав, Софія.
В. 473. Горбусь Петро, Дмитрик Никодим, Загаркевич Василь, Елвіра; Максимів Іван, Хохлач Іван.
В. 474. Біляк Василь, Колодій Михайло, Стельмажук Іван, Иосип, Петро.
В. 499. Ковалюк Катерина, Сайко Олександер.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 9. Старовецький Данило,* Михайло,* Анна, Ольга.
В. 14. Ємельський Іван, Єва.
В. 27. Гута Іван.
В. 39. Павлина Володимир.*
В. 40. Ґерінґер Неоніля, Маєрська Анна, Макаровський Андрій мол.,* Тех Теодора.
В. 42. Клим Іван, Анна; Лузняк Олена.
В. 59. Стецюк Федір.
В. 78. Зятик Іван.
В. 85. Лонзинський Ричард,* Елеонора.
В. 94. Гусак Степан,* Корнелія; Майстрик Андрій, Софія; Оленич Григорій, Прихитко Микола,* Склепович Юрій Н.,* Анна.
В. 127. Горгота Ірина А., Микитин Іван.
В. 141. Лисенко Петро.*
В. 158. Ващишин Іван.*
В. 163. Кравчишин Иосип.*
В. 184. Іваськів Анна.
В. 187. Помаранська Анна.
В. 203. Гавдьо Наталія.
В. 218. Сокіл Иосип (Михайла).
В. 219. Карпенко Семен, Ірина; Ходачок Нестор.
В. 240. Боровець Катерина, Загаєвич Тарас.
В. 287. Коритко Юрій.
В. 288. Чичерський Володимир.*
В. 301. Талан Лев.
В. 336. Балицька Анна.
В. 341. Масний Микола 2.*
В. 361. Палій Петро, Фурик Іван.
В. 362. Сідорський Роман.*
В. 430. Фіцяк Дмитро, Анна.
В. 432. Артимко Михайло, Барицький Іван, Бережанський Михайло,* Юлія; о. Бобовник Євген, Вульчак Богдан,* Воловець Володимир, Гошоватюк Христина З. Е., Гула Богдан, Степан; Дитиняк Марія, Довжинський Григорій,* Заяць Андрій, Ольга; Коверко Маріян,* Лесюк Олекса,* Маланчук Роман, Матчук Іван 2, Мапталяр Петро,* Недопитко Василь,* Паньків Юстин, Романик Юрій, Елеонора; д-р Росоха Степан,* Єлисавета; Саґан Михайло, Стадник Анна, Стефурак Тарас И.,* Параскева; Тейлор Анна.
В. 445. Ґреґорович Анна.
В. 457. Варчак Анна, Клячко Володимир.
В. 473. Гук Єва.
В. 498. Чайківський Иосип Т.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 6. Мурин Григорій, Анна.
В. 8. Стецюк Федір.
В. 11. Трешницький Михайло.
В. 27. Д-р Кузьма Богдан, Пиндус Ярослав,* Твардовський Омелян.*
В. 37. Мистковська Параскева 2.
В. 39. Гавур Микола, Єва.
В. 42. Ямняк Петро.
В. 70. Ласук Тома.*
В. 75. Мацюк Михайло, Марія.
В. 94. Томин Антін, Марія.
В. 118. Вілинський Євген.
В. 265. Лащук Лариса.
В. 285. Ковалюк Микола, Людмила; Лихошерстів Петро, Падошов Олександра.
В. 316. Гой Катерина.
В. 347. Горін Лев В.
В. 368. Івасько Олександер, Катерина.
В. 371. Плакида Володимир, Ольга.
В. 393. Коваль Мирон Г.*
В. 395. Копач Василь, Гельга.
В. 402. Каплистий Макар, Марія.
В. 418. Тиктор Іван.*
В. 423. Дзюбинська Емілія.
В. 432. Максимів Михайло.*
В. 439. о. Бобовник Євген.
В. 473. Гарбуз Іван.*
В. 488. Крушальницький Михайло,* Софія.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 35. Пірко Іван.
В. 105. Чаюк Ольга.
В. 189. Рябко Василь.
В. 370. Бойчук Петро.
В. 457. Варварів Костянтин.
В. 495. Мичковська Любомира 2.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Петрунцьо Андрій,* Салик Катерина.
В. 8. Олеський Ірина.
В. 14. Вовчук Іванна, Шевкун Микола,* Яворський Роман.
В. 25. Леуш Степан, Анна.
В. 27. Гребеняк Микола.
В. 35. Забродський Степан, Віра; Москалюк Валентина.
В. 57. Фомко Олена И.
В. 78. Вороняк Антін.
В. 94. Бізик Григорій, Федишин Іван, Софія; Ціс Олекса.
В. 106. Коник Федір, Марджі.
В. 114. Куцевич Лев, Пільх Іван, Стефанія.
В. 142. Гиля Павлина.
В. 153. Грицак Василь.
В. 163. Корнель Роман М.*
В. 164. Джох Степан Е.*
В. 180. Кеблещ Юрій.*
В. 184. Задорожний Володимир, Ревай Юліян.
В. 194. Кисіль Прокіп,* Федина Михайло, Худик Іван, Ксеня.
В. 203. Котлярчук Лідія.
В. 204. Ґінночіо Августин И.,* Єлисавета; Карій Микола, Кіндрак Роберт,* Анна-Марія.
В. 211. Белей Патриція.
В. 219. Тисовська Стефанія.
В. 220. Бойко Юрій, Христина.
В. 238. Пащак Антін.*
В. 242. Медевич Софія 2, Сисак Василь,* Торик Василь мол.,* Катерина.
В. 287. Чудак Михайло.*
В. 320. Феш Андрій.*
В. 344. Микитюк Юлія.
В. 357. Крономіз-Григорій.*
В. 361. Микитин Григорій, Моравський Теофіл, Поритко Єлисавета.
В. 365. Бойчак Михайло,* Стапин Максим.*
В. 370. Креховецька Євгенія.
В. 379. Думановський Орест.*
В. 385. Кузьмак Корнелія, Петришак Тадей, Мирослава.
В. 399. Химяк Петро.
В. 424. Іхтіярова Олександра.
В. 430. Луців Євген.
В. 439. Гуменюк Михайло.
В. 455. Пелех Роман, Галина.
В. 457. Богдан Микола.
В. 458. Красицький Володимир.*
В. 464. Абрамик Федір.*
В. 473. Комановський Осип,* Анна.
В. 479. Бесага Тимотей, Марія.
В. 484. Саврей Марія.
В. 489. Волянський Микола, Іванна.
В. 495. Мичковська Любомира.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 7. Пучер Олекса,* Марія; Салик Петро мол.*
В. 27. Копач Василь, Гельга.
В. 59. Стецюк Федір.
В. 98. Маєвська Ольга, Осатчук Матвій, Катерина.
В. 114. Пономаренко Василь, Анна.
В. 130. Ямняк Петро.
В. 176. Костелина Ілля, Лука,* Олена.
В. 179. Томин Антін.
В. 194. Каплистий Макар, Марія.
В. 204. Віте Кевін,* Віра.
В. 240. Кузняк Марія.
В. 266. Капустинський Олександер.
В. 272. Івасько Олександер, Катерина.
В. 300. Трешницький Михайло.
В. 325. Крушальницький Михайло,* Софія.
В. 343. Гой Катерина.
В. 379. Ільків Марія.
В. 380. Коваль Мирон Г.*
В. 394. Обрусняк Юліян, Марія.
В. 395. Горін Лев В.,* д-р Кузьма Богдан, Ласук Тома,* Пиндус Ярослав.*
В. 414. Рейнарович Лев, Марія.
В. 423. Пономаренко Анна.
В. 431. Смерчанська Ірина, Олена.
В. 432. о. Бобовник Євген, Гарбуз Іван.*
В. 445. Ґреґорович Анна.
В. 461. Плакида Володимир, Ольга.
В. 471. Дичок Андрій І.
В. 473. Твардовський Омелян.
В. 484. Брайбавер Мирослава.
В. 493. Кос Віра.
В. 504. Мельник Дмитро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 2. Гутник Павло.*
В. 7. Батчо Марта.
В. 9. Пелех Зузанна, Тереса.
В. 24. О'Коннор Анна.
В. 45. Маслій Іван, Марія.
В. 61. Коваль Михайло 2.*
В. 85. Лонзинський Ричард,* Елеонора.
В. 94. Ковальська Надія.
В. 103. Маґеровський Павло, Марія.
В. 141. Лисенко Петро.*
В. 147. Падус Михайло И.
В. 180. Пулк Віктор А.
В. 187. Килбович Михайло.
В. 192. Литвинець Федір.*
В. 217. Витковкч Катерина
В. 238. Гульська Марія А.
В. 240. Бізик Іван.*
В. 266. Котянський Дмитро.
В. 277. Данилів Богдан.*
В. 300. Петренко Дмитро.
В. 367. Балацький Іван.*
В. 390. Адамчик Марія.
В. 409. Гришко Анна.
В. 430. Давид Меланія, Маґзір Володимир,* Савчин Роман.*
В. 439. Петрівський Антін.*
В. 441. Гайнрих Володимир.*
В. 457. Клячко Володимир.
В. 473. Гіриак Степан.*
В. 483. Струж Михайло.*
В. 484. Кузьмин Павло.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 219. Карпенко Семен, Ірина.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 25. Бодруґ Марія.
В. 84. Клюбчак Флоренція А.
В. 97. Тинґ Т. Юлія.
В. 207. Сельський Іван.*
В. 310. Годій Анна.
В. 361. Кларе Ольга.
В. 373. Парк Анна.
В. 380. Пашесник Петро.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 3. Полянська Агафія.
В. 144. Шиманський Степан.*
В. 151. Турчин Марія, Фариняк Іван.*
В. 213. Жирий Іван.*
В. 272. Дудак Василь.*
В. 275. Гричан Марія.
В. 292. Галиш Юлія, Яремій Степан, Катерина.
В. 296. Зорена Параскева.
В. 364. Балко Вікторія.
В. 367. Кліпс Михайло.*
В. 375. Бережницький Олекса.
В. 423. Бандуровська Софія.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 7. Шашко Петро, Федачко Лука.
В. 10. Чвалик Семен.
В. 32. Семенко Дмитро.
В. 46. Павлів Остап.
В. 55. Крокос Євстахій.*
В. 90. Лупацій Марія.
В. 94. Галат Михайло 2.
В. 98. Валентукевич Иосип.*
В. 116. Стадник Павло.
В. 143. Кеній Павло.
В. 146. Головчак Текля.
В. 156. Підгорецький Іван.
В. 158. Дацків Теодосія.
В. 168. Крук Агафія.
В. 175. Олексин Василь.*
В. 183. Фербей Михайло.
В. 186. Глинянський Михайло.
В. 191. Вило Михайло.
В. 206. Квасницький Иосип.
В. 213. Скарбовський Петро.*
В. 217. Вазів Іван.
В. 220. Кузьма Петро.
В. 221. Кравець Дмитро, Притула Анна.
В. 263. Козарт Степан.*
В. 272. Олекса Олександер.
В. 288. Брус Анастасія, Мурикин Анна.
В. 299. Бобринська Анастасія.
В. 334. Жук Іван.
В. 335. Пакош Петро.*
В. 361. Музика Микола, Нестор Павлина, Никифорчин Михайло.
В. 364. Тимчина Василь, Яриґа Микола.
В. 384. Карабін Петро.
В. 385. Зубрицький Антін.
В. 469. Чолій Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1955 року було в УНСоюзі повнолітніх членів	49,396
В місяці жовтні 1955 р. прийнято нових	145
В місяці жовтні 1955 р. прийнято наново	95
В місяці жовтні 1955 р. прийнято з переступ. листами	41
В місяці жовтні 1955 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	7
В місяці жовтні 1955 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,684
В місяці жовтні 1955 року суспендовано	81
В місяці жовтні 1955 р. відійшли з переступ. листами	51
В місяці жовтні 1955 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	6
В місяці жовтні 1955 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці жовтні 1955 р. відійшли зо зворотом у готівці	37
В місяці жовтні 1955 р. відійшли на безплатне продовж.	2
В місяці жовтні 1955 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	8
В місяці жовтні 1955 р. відійшли на виплачене обезпеч.	15
В місяці жовтні 1955 померли	41
Разом	241
З кінцем місяця жовтня 1955 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	49,443

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	4
В клясі 1 на $ 500	56
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	121
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	402
В клясі 2-1000 на $1000	264
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20. років

В клясі 3- 500 на $ 500	6,064
В клясі 3-1000 на $1000	4,699
В клясі 3-1500 на $1500	66
В клясі 3-2000 на $2000	54
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,516
В клясі 4-1000 на $1000	2,335
В клясі 4-1500 на $1500	53
В клясі 4-2000 на $2000	42
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3800	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	120
В клясі 5- 500 на $ 500	2,815
В клясі 5- 750 на $ 750	393
В клясі 5-1000 на $1000	6,164
В клясі 5-1500 на $1500	153
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,739
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,256
В клясі 6-1500 на $1500	41
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	50

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21- 500 на $ 500	2,315
В клясі 21-1000 на $1000	872
В клясі 21-1500 на $1500	19
В клясі 21-2000 на $2000	10
В клясі 21-2500 на $2500	6
В клясі 21-3000 на $3000	8
В клясі 21-3500 на $3500	2
В клясі 21-4000 на $4000	1
В клясі 21-4500 на $4500	1
В клясі 21-5000 на $5000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,637
В клясі 22-1000 на $1000	2,234
В клясі 22-1500 на $1500	36
В клясі 22-2000 на $2000	57
В клясі 22-2500 на $2500	10
В клясі 22-3000 на $3000	12
В клясі 22-3500 на $3500	5
В клясі 22-4000 на $4000	2
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	160
В клясі 23-1000 на $1000	89
В клясі 23-1500 на $1500	4
В клясі 23-2000 на $2000	11
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,412
В клясі 24-1000 на $1000	1,535
В клясі 24-1500 на $1500	25
В клясі 24-2000 на $2000	46
В клясі 24-2500 на $2500	8
В клясі 24-3000 на $3000	8
В клясі 24-3500 на $3500	5
В клясі 24-4000 на $4000	1
В клясі 24-5000 на $5000	4

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	184
В клясі 25-1000 на $1000	148
В клясі 25-1500 на $1500	4
В клясі 25-2000 на $2000	14
В клясі 25-2500 на $2500	2
В клясі 25-3000 на $3000	6
В клясі 25-3500 на $3500	7
В клясі 25-4000 на $4000	2
В клясі 25-5000 на $5000	2
Разом	49,443

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 14. Лешеґа Михайло А.
В. 20. Бойдуй Лідія М., Паливода Анна, Богдан, Ярослав.
В. 28. Чуба Андрея.
В. 37. ДеРоза Катерина Р., Макара Марія.
В. 41. Леонард Данута І.
В. 45. Сеник Іванна.
В. 46. Марусевич Дениса.
В. 54. Муневич Яків М.
В. 57. Міляп Василь В.
В. 69. Петрик Роман.
В. 71. Богаченко Михайло Д., Федьо Давид М.
В. 82. Гайдук Микола мол.
В. 83. Кобільник Олена, Росола Іван, Ірина, Марія, Ольга, Ярослава.
В. 84. Ванат Василь М.
В. 105. Стулковська Дарія, Оксана.
В. 109. Звірик Михайло Д.
В. 114. Бережан Борис, Малий Ірина, Олег; Мірщук Анна Є., Євген, Орест.
В. 132. Партика Григорій Я.
В. 142. Мельник Данило О.
В. 156. Матвієвська Марія.
В. 164. Джох Степан Е. мол.
В. 170. Виболт Зузанна, Поленька Галина.
В. 172. Сливка Марія, Ярослава.
В. 173. Волошин Роман І., Степан.
В. 204. Андрея Евелина, Лідія Л.; Бучер Василь, Вірґінія, Иосип, Фридерика; Геншов Генрих, Єлисавета С., Яковлина; Грін Карло, Маргарита, Олена; Дирик Анна М., Іван мол.; Петруньо Михайло мол.
В. 216. Майцях Марлина А.
В. 217. Гривнак Ксаверій.
В. 221. Брийовський Иосип М., Катерина; Городиський-де Корчак Орест Р. Д., Косач Роман М., Полюга Олекса М., Струтинський Андрій.
В. 223. Микулин Михайлина.
В. 230. Кучманер Рені Г., Мартинишин Катерина А., Суґар Краіґ Я.
В. 234. Качмар Анна М., Каша Марія І.
В. 236. Скерпон Варвара А.
В. 238. Діяк Василь В., Костецька Іванна І., Джанета С.
В. 242. Фелеґій Іванна А.
В. 256. Ґарбаріні Карло Є., Лідія А.; Сан Філіпо Антонина І. 2.
В. 266. Гриців Анна Ст.
В. 274. Сенедак Василь М.
В. 283. Коник Григорій.
В. 286. Теліґа Іванна К.
В. 288. Попович Иосип І.
В. 289. Сорце Михайло А.
В. 292. Михальчук Роман П., Шевчук Степан П., Шимків Михайло І.
В. 293. ДеЛука Розамарія В.
В. 301. Стасула Юрій.
В. 304. Будна Анна М.
В. 316. Сипіин Михайло М., Шірлей А.
В. 325. Білевич Василь.
В. 326. Гнатко Василь мол.
В. 327. Рій Оксана Л.
В. 348. Рибалт Лідія О.
В. 356. Богоніс Роман, Клюка Ярослава.
В. 364. Сенті Краіґ М.
В. 379. Забитко Ірина М., Зґоба Мирослав П., Сабадашка Марія І.
В. 388. Рудий Текля.
В. 390. Бугрин Павлина М., Пастернак Ярослава М.
В. 397. Гудзик Ернест Р.
В. 399. Банах Орест.
В. 403. Пиш Катерина М.
В. 423. Миколайчик Данило, Оленець Юдита А.
В. 441. Чудак Федір И.
В. 445. Коваль Григорій П.
В. 461. Керлов Кришталь А.
В. 471. Весоловський Євстахій, Юрій Б.; Демяненко Олександер, Коломицька Ангелина, Павлівська Ірина, Юрчишин Ірина.
В. 472. Кульчицька Дарія, Марія.
В. 473. Грицук Маргарита, Ярослав; Денека Орест Є., Ковальська Леся І. И., Христина М.; Стельмажук Андрій, Данило; Щепанюк Лідія О.
В. 474. Коваль Василь.
В. 481. Щудло Аліція М., Михайло В., Степан В.
В. 499. Двояк Іванна, Сайко Василь.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 9. Старовецький Лев.
В. 42. Клим Галина, Еріка; Левко Богдан, Євстахій, Маріян.
В. 94. Глива Катерина, Гусак Микола, Ковальська Ірина, Майстрик Володимир.
В. 127. Снайчук Михайло П., Степан Р., Яким Р., Ярослав И.
В. 219. Ходачок, Степан.
В. 221. Шило Віктор, Наталія, Олександра.
В. 370. Бойчук Олексія Г.
В. 430. Фіцяк Богдан, Марія, Мирон, Орися.
В. 432. Байко Ярослав, Гірак Петро О., Ґіма Анна, Петро; Недошитко Люба О., Ребрик Христина Р.; Сетник Степан М., Стечишин Ірина В., Оксана В.; Шалай Михайло Т.
В. 461. Міляр Роберт Д.
В. 464. Франків Василь Р., Данило.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 6. Мурин Марія, Михайло, Стефанія.
В. 37. Мистковська Карін Л.
В. 39. Гавур Богдан.
В. 75. Мацюк Богдан.
В. 94. Томин Уляна 2.
В. 175. Урбанська Анна.
В. 285. Ковалюк Євген, Світляна.
В. 372. Аєрс Карін А.
В. 446. Слободян Ілля Я.
В. 488. Крушельницька Каролина А., Софія.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 106. Мамчій Анна Н.
В. 238. Варчин Богдан.
В. 370. Бойчук Олексія Г.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Піна Аґнеса.
В. 28. Летуник Анна, Леутник Василь.
В. 45. Коломиєць Леонід.
В. 57. Томко Варвара И.
В. 94. Стасик Євген.
В. 106. Коник Петро.
В. 125. Пільх Марія Т.
В. 127. Чуйко Ірина.
В. 142. Гила Степан И.
В. 174. Ганущак Любомир, Остап, Ярослав; Ленчук Мирослава, Тарас.
В. 176. Струса Каролина І., Катерина О.
В. 180. Онисько Емілія, Патриція.
В. 204. Ґіноччіо Єлисавета А., Петро И., Роберт А., Тома Е., Яким П.; Шерстій Володимир, Іван, Маргарита, Марія, Роберт, Тома.
В. 219. Ландяк Доротея З., Єлисавета, Марія А., Юрій.
В. 220. Бойко Ігор А., Юрій В.
В. 310. Баймак Іван, Михайло.
В. 313. Ватерс Меліта.
В. 361. Стахів Борис С., Лариса А.
В. 376. Троз Іванна, Патриція.
В. 385. Мізик Катерина, Микола; Патрищак Орест.
В. 430. Васюта Євген.
В. 439. Шевчик Володимир М., Олекса.
В. 455. Пелех Богдан, Роман.
В. 457. Богдан Михайло.
В. 458. Красицький Володимир Н. мол., Лідія А.
В. 460. Дутчак Володимир, Зиновія.
В. 469. Валан Генрих Н., Дудар Михайло Л., Олена М.
В. 479. Бесага Андрій.
В. 480. Вівчар Марлина К., Рут А.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 7. Салик Антін П., Петро М.
В. 176. Костелина Роман.
В. 204. Віте Єлисавета, Кевін мол., Маргарита, Марія, Микола.
В. 240. Музика Катерина.
В. 291. Урбанська Анна.
В. 325. Крушельницька Каролина А., Софія.
В. 379. Ільків Іван.
В. 394. Обрусняк Иосип, Мирон, Юліян.
В. 414. Рейнарович Анна.
В. 423. Пономаренко Андрій, Марія К.
В. 484. Брайбавер Марія.
В. 504. Мельник Михайло, Ярослав.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС:

В. 1. Кандра Володимир Н.
В. 7. Барна Цецилія.
В. 30. Новаковський Василь.
В. 120. Миськів Мирослава.
В. 178. Маршал Ґлорія А.
В. 292. Чижовський Ричард.
В. 324. Чаплинський Богдан П.
В. 389. Черненко Яким.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 66. Родріґуе Марія А.
В. 126. Дидів Іван.
В. 137. Загачевська Клара.
В. 164. Гнилянська Олена.
В. 211. Белей Анна.
В. 238. Гульська Гонората, Степан В.
В. 241. Кавлій Михайло Д.
В. 291. Кульчицька Марта.
В. 296. Афтанас Євген Ст., Євстахій Т.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 25. Івасько Ярослава 4.
В. 45. Шопа Іван мол.
В. 150. Іванчук Дмитро 5.
В. 204. Дзюрин Анна 4, Ковалюк Іванна 7, Куцма Михайло, Левицький Сергій.
В. 206. Стрик Лілея М.
В. 341. Лисай Євген.
В. 361. Навроцька Ольга, Шмир Джунь Е.
В. 432. Федорчук Богдан 2.
В. 465. Геба Ігор.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 385. Бойко Данило Д.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком жовтня 1955 року було в УНС дітей членів	21,255
В місяці жовтні 1955 р. прийнято нових	138
В місяці жовтні 1955 р. прийнято наново	39
В місяці жовтні 1955 р. прийнято з переступ. листами	15
В місяці жовтні 1955 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	3
Разом	21,450
В місяці жовтні 1955 року суспендовано	69
В місяці жовтні 1955 р. відійшли з переступ. листами	22
В місяці жовтні 1955 р. відійшли ди старших чл. УНС	8
В місяці жовтні 1955 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	3
В місяці жовтні 1955 р. відійшли зі зворотом у готівці	11
В місяці жовтні 1955 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	30
В місяці жовтні 1955 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці жовтні 1955 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці жовтні 1955 померли	1
Разом	144
З кінцем місяця жовтня 1955 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	21,306

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.

В клясі 1-ій на $ 500	2,822
В клясі 2-ій на $ 400	630
В клясі 3-ій на $ 100	1,635
В клясі 4P на $ 250	171
В клясі 4P на $ 500	3,918
В клясі 4P на $1000	1,847
В клясі 5E на $ 250	286
В клясі 5E на $ 500	4,814
В клясі 5E на $1000	1,764
В клясі 6C на $ 500	1,132
В клясі 6C на $1000	658

НОВІ КЛЯСИ:

E20 на $ 500	402
E20 на $1000	285
E20 на $2000	2
E20 на $2500	1
E18 на $ 500	145
E18 на $1000	206
E18 на $2000	8
E18 на $3000	2
E65 на $ 500	1
E65 на $1000	1
P20 на $ 500	238
P20 на $1000	314
P20 на $2000	3
P20 на $3000	1
P65 на $ 500	16
P65 на $1000	4
Разом	21,306

З кінцем місяця жовтня 1955 р. в У. Н. Союзі було всіх забезпечених	70,749

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У.Н.Союзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за жовтень 1955 року суспендованими можуть бути прийняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж жовтня 1955 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Г. Герман, гол. секр.

Новий Окружний Комітет УНСоюзу

В неділю, 20 листопада, відбулись Окружні Збори Представників Відділів УНСоюзу в Скрентон-Олифант, Па. Головний секретар Г. Герман реферував про справи організації і про приєднування нових членів. Збори рішили створити Окружний Комітет, до якого увійшли представники Відділів в Скрентоні і Олифанті. На голову Окружного Комітету обрано пана Онуфрія Запоточного, бувшого Гол. Радного із Скрентону, а на секретаря п. Андрія Тараса з Олифанту.

Подібні збори відбулися у Вилкс Беррі, Па. в суботу, 19 листопада, де вже віддавна функціонує Окружний Комітет.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
DMYTRO HALYCHYN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.:
MICHAEL PLZNAK
310 E. 74th St., New York, N. Y.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДС.:
Mrs. GENEVIEVE ZEREBNIAK
645 Reed Avenue, Akron 1, Ohio

РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
GREGORY HERMAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ROMAN SLOBODIAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

WALTER GALAN
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland, Chicago 34, Ill.

JOHN W. EVANCHUK
8930 Manor Ave., Detroit 4, Mich.

PETER KUCHMA
95 E. 7th St., New York 3, N. Y.

WLADIMIR KOSSAR
150 Eugenie St.
Winnipeg, Man., Canada

ГОЛОВНІ РАДНІ:

DMYTRO SZMAGALA
4037 Riveredge Rd., W. Park Sta.
Cleveland 11, Ohio

JOHN KOKOLSKI
23 Fairlawn Ave., P.O. Box 467
Woonsocket, R. I.

Miss ANNA CHOPEK
117 Greenfield Rd.
Mattapan, Mass.

Mrs. MARIA DEMYDCHUK
416 — 17th St., Brooklyn 15, N.Y.

ANDREW JULA
Sands Plan P.O. Box 277
Fair Oaks, Pa.

TARAS SHPIKULA
5466 W. Haddon Ave.
Chicago 51, Ill.

Dr. YAROSLAW PADOCH
33 Hillside Ave., Mahwah, N. J.

WILLIAM B. HUSSAR
35 Hardison Rd.
Rochester 17, N. Y.

WALTER DIDYK
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

NICHOLAS DAWYSKYBA
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.

Mrs. HELEN SHTOGRYN
4753 N. Hutchinson St.
Philadelphia 41, Pa.

Головна канцелярія У.Н.Союзу знаходиться у власнім домі під ч. 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Поштова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: HEnderson 4-1016.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками 17-ти мільйонового майна організації!

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1955 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД

Відділ	Заплатив
1	211.31
2	221.97
3	98.25
5	673.12
6	24.52
7	204.79
8	446.57
9	161.31
10	161.88
11	170.12
12	138.33
13	480.90
14*	938.25
15*	216.33
16	94.45
17	110.30
18	62.94
20	399.09
21	274.42
22	89.09
23	88.05
24	125.79
25	348.67
26	27.17
27*	922.31
28	123.12
29	175.48
30	93.64
31	107.21
32	26.05
33	114.79
34	12.79
35	7.73
36	246.43
37	191.30
38	536.22
39	934.67
40	67.45
41	31.73
42	331.33
43	54.69
44*	278.28
45	567.95
46	141.48
47	106.34
48	69.68
49	214.22
50	121.74
51	62.08
52	113.73
53	148.32
54	203.28
55	202.43
56	168.68
57	356.04
59	724.97
60	59.18
61	42.55
62	82.31
63	468.53
64	334.07
65	189.48
66	82.09
67	193.31
68*	32.92
69	283.61
70	284.79
71	103.30
72	56.60
73	94.41
74	68.23
75	240.00
76	524.35
77	48.88
78	102.63
79	18.66
80	70.20
81	189.51
83	412.29
84	68.91
85	212.63
86	127.51
87	119.37
89	54.18
90	276.26
91	285.02
92	49.71
93	120.31
94	1,235.10
95	39.72
96	341.14
97	127.38
98	125.05
99	188.71
100	313.44
101	31.74
102	1,028.56
103	171.45
104	191.55
105	393.05
106	1,040.27
107	140.94
108	112.05
109	246.18
110	6.89
111	53.25
112	324.69
113	107.17
114*	243.13
115	169.07
116	219.77
117	162.30
118	163.04
119	107.48
120	368.15
121	235.76
122	102.56
123	218.18
124	148.91
125	403.55
126	99.79
127	1,265.19
128	125.80
129	23.61
130	714.66
132	127.69
133	250.62
134	115.39
135	39.87
137	291.62
138	87.22
139	121.15
140	105.16
142	358.56
143*	820.67
144	116.11
145	90.80
146	398.49
147	750.84
148	57.73
149	124.38
150	294.05
151	117.08
152*	223.22
154	77.61
155	779.55
156	281.88
157	13.72
158	380.88
159	71.41
160	90.45
161	577.25
162	22.00
163	365.70
164	228.60
165*	61.37
166	68.38
167	109.35
168	315.07
169	33.35
170	431.91
171	116.38
172	100.43
173	200.53
174*	84.01
175	415.41

Відділ	Заплатив
176	206.32
177	233.69
178	349.48
179	204.71
180	229.30
181	96.83
182	224.24
183*	226.66
185	62.10
186	92.50
187	92.35
188	34.99
189*	506.48
190	42.15
191	338.63
192	226.21
193	32.91
194*	770.96
195	25.26
196	52.49
197	24.71
198	15.35
199	62.94
200	359.92
201	37.01
202	36.87
203*	65.66
204	2,132.70
205	21.69
206	808.30
207	44.14
208	28.27
209	40.35
210	112.33
211	255.70
212	59.87
213	432.15
215	106.38
216	10.90
217	998.25
218	255.08
219	569.77
220	468.95
221	2,791.11
222	46.78
223	360.37
224	74.56
225	26.61
226	183.80
227	42.36
228	62.62
229	114.19
230	686.01
231	9.84
232	87.10
233	227.77
234	245.49
235	132.64
236	223.20
237	226.58
238	665.43
239	453.63
240	680.97
241	146.16
242	191.11
243	83.84
244	28.07
245	227.91
246	127.40
247	259.17
248	96.15
249	34.95
250	6.90
252*	283.78
253	208.13
254	498.61
255	39.65
256	182.86
257*	166.39
258	72.08
259	216.58
261	47.47
262	106.02
263	40.37
264	124.87
265	187.43
266	797.83
267	146.48
268	125.28
269	20.84
270	308.21
271	174.37
272*	142.21
273	12.49
274	228.58
275	78.65
276	454.45
277	1,164.85
278	34.25
279	33.73
280	224.67
281	253.42
282	76.26
283	240.48
284	244.78
285	22.08
286	162.79
287	453.98
288	223.74
289	232.88
290	155.38
291	324.15
292	1,235.88
293	334.44
294	29.02
295	384.25
296	267.79
297	20.52
298	103.00
299	110.52
300	126.57
301	281.90
302	61.19
303	75.08
304	445.48
305	245.00
306	75.47
307	75.98
308	162.01
309	65.93
310	160.63
311	30.34
312	118.93
313	38.14
314	10.93
315	21.99
316	545.18
317	146.24
318	114.96
319	130.80
320	359.28
321	135.43
322	72.96
323	115.06
324	344.16
325	904.70
326	106.65
327	241.33
328	105.49
329	38.61
330	219.74
331	131.26
332	74.72
333	119.83
334	520.73
335	55.50
336	635.01
337*	185.98
338	254.75
339	213.85
340	13.25
341*	758.50
342	275.93
343	113.26
344	92.64
345	145.73

Відділ	Заплатив
347	234.96
348*	311.99
349	156.37
350	262.23
351	58.95
352	177.72
353	106.97
355	139.26
356	147.18
357	94.16
358*	78.78
359*	63.31
361	2,848.97
362	200.89
363	159.95
364	982.47
365	53.32
366	14.93
367	1,324.83
368	62.72
369	301.17
370	555.37
371*	916.58
372	131.86
373	135.21
374	187.32
375	402.90
376	42.46
377*	25.08
378	21.07
379	2,089.43
380	102.04
381	20.56
383	338.48
384	71.82
385	550.40
386	150.12
387	137.88
388	414.21
389*	62.76
390*	345.71
391*	105.87
392	10.91
393	59.48
394	81.13
395	120.65
396	80.04
397	340.40
398	126.34
399	330.49
400	74.66
401	22.22
402*	60.97
403	159.10
404	85.12
405	49.18
406	217.22
407	39.32
409	61.76
410	14.74
411	25.74
413*	194.74
415*	16.15
416	6.64
417*	100.17
418*	118.73
419	32.95
420	37.69
421	69.11
422	42.73

Відділ	Заплатив
423	685.45
424	48.29
427	447.83
428	96.80
430	720.83
431	43.91
432*	5,223.90
433	110.79
435	120.23
436*	287.30
437	408.11
438	61.53
439	329.90
440	39.78
441	341.05
442*	48.30
444*	255.48
445	486.72
446	79.65
447	140.63
448	108.89
450	5.96
452	135.78
454	60.01
455	154.33
456	77.18
457	455.49
458	243.80
459*	86.53
460	76.88
461*	339.24
462	17.01
463	12.42
464	3[illegible]6.02
466	152.63
467	29.56
468*	109.53
469*	381.66
471	202.07
472*	387.27
473*	951.49
474	92.11
475	59.71
476	199.78
477	154.52
478	116.63
479	60.47
480*	57.07
481	147.23
482	69.28
483*	290.81
484	386.93
485*	104.11
486	9.71
487	221.35
488*	68.23
489	152.05
490	90.82
491*	43.11
492	31.14
493	53.56
495	94.29
496	39.90
497*	126.23
498	136.96
499	20.49
500*	46.56
501	45.55
502*	97.95

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. $112,970.26

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.50	216	4.57
3	2.42	221	1.88
28	2.37	234	15.70
30	5.96	237	2.88
33	5.73	243	4.60
37	6.94	245	1.06
39	15.63	264	2.76
65	10.71	274	1.49
70	5.07	275	8.15
83	2.86	278	1.15
90	4.40	286	23.14
101	3.04	305	3.91
106	1.26	316	1.41
112	4.11	321	3.93
117	4.86	335	3.70
125	.88	336	8.73
127	3.37	342	3.24
143	13.00	358	1.62
147	24.11	361	2.68
151	3.53	367	3.71
170	3.72	370	3.68
185	5.66	384	13.78
206	2.65	388	5.28
209	2.82	482	2.86

З місячних вкладок від членів обезпечених в старому роді обезп. ....$	265.51
Разом з місячних вкладок від членів	$113,235.77
Відсотки від бондів	44,689.66
Відсотки від морґеджів	4,073.89
Відсотки від членських позичок	688.89
Чинш від реальностей в Джерзі Сіті, Н. Дж.	2,217.44
Прихід від реальностей в Кергонксон, Н. Й.	3,161.64
Прихід друкарні і книгарні	19,216.55
Зворот позички до народного фонду	3.00
Продаж платн. книжечок	.50
Уневажнений грошовий зворот	16.97
Зворот втрати при продажі реальности	2,506.89
Заробок на проданій реальності	9,993.11
З переносу виплаченої нагороди Відд. секретарям за членів мол.деп. до адм. фонду стар.членів	5,210.32
З переносу резерви за переписаних членів з мол. департаменту	111.00
З переносу інших фондів за членів мол. деп. до фондів стар. членів	13.35
З переносу федерального податку за помічні сили	707.05
З переносу стейтового податку за помічні сили	20.79
З переносу 3½ відсотків з вкладок, вплачених минулого року до Посмертних фондів, до Адмін. фонду стар. чл.	48,618.10
Сплати морґеджів	4,006.65
Сплати член. позичок	3,050.40
Продаж реальности	34,300.00

Сирітські части по бл. п.

Відділ	
90 Лупацій Марія	55.56
Разом	$295,897.53

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:	
1 Янкович Михайло	$1,000.00
2 Гутник Текля	1,000.00
7 Шишка Петро	1,000.00
7 Федашко Лука	1,000.00
10 Хвалик Семен	1,000.00
29 Язвінський Іван	1,000.00
55 Крокось Стах	1,000.00
80 Ляскевич Таця	500.00
90 Лупацій Марія	500.00
107 Сочуйко Теодор	1,000.00
108 Канюк Павло	1,000.00
127 Качор Василь	1,000.00
149 Самардак Віктор	1,000.00
158 Дацьків Теодозія	500.00
168 Крук Агафія	250.00
186 Глиняньский Михайло	1,000.00
217 Базів Іван	500.00
217 Стахів Петро	1,000.00
220 Кузьма Петро	1,000.00
221 Обух Володимир	500.00
221 Притула Анна	500.00
263 Козарт Стефан	1,000.00
271 Васьович Марія	500.00
272 Олекса Александер	1,000.00
300 Кучма Иосиф	1,000.00
327 Маліґловка Теодор	1,000.00
356 Іванюк Михайло	500.00
385 Бородай Иосиф	500.00
403 Дзядик Микола	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду

З переносу резерви з посмертного до адміністраційних фондів три і пів відсотків з вкладок вплачених 1954 р.	37,647.55
Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	7,000.00
Грошеві звороти	2,565.80
Перенос до вирівнання втрати при продажі реальностей	2,195.00
Податок, вода, світло, паливо і інші виплати на реальностях	1,069.23
Кошти правні при продажі реальности	311.89
Відсотки на закуплених бондах	48.60
Дивіденда для принятих наново членів	3.50

Виплати з сирітського фонду по бл. п.:

Відділ:	
385 Жубрицький Василь	209.84

Виплати з народного фонду

Український Вільний Університет в Мюнхені	500.00
Українська Енциклопедія в анг. мові	100.00
НТШ в Канаді	100.00
Стипендія в Манітобському університеті	100.00
Поміч Школі В.Авраменка	100.00
Громадський Фонд (Комюніти Фонд)	100.00

Виплати з фонду Захисту-Сиротинця:

Виплати на реальностях в Кергонксон, Н. Й.	4,891.87

Виплати запомог з запомогового фонду:

Відділ:	
1 Суровяк Осип	35.00
7 Ковчак Антін	35.00
8 Мартинів Стефан	35.00
9 Вендер Юлія	25.00
17 Пінковська Марія	25.00
29 Лейчус Іван	35.00
29 Цірко Русел	25.00
31 Чачко Ева	25.00
32 Валер Микола	35.00
33 Демкович Вілліям	25.00
43 Ладин Анна	25.00
57 Кревінський Іван	35.00
69 Комарницький Мих.	35.00
78 Драпчак Дмитро	25.00
82 Гайдук Микола	35.00
106 Гуль Микола	40.00
112 Федак Марія	25.00
121 Ластовецький Василь	35.00
122 Проніцька Юлія	25.00
128 Сенків Анна	25.00
145 Крамар Микола	35.00
146 Поторока Семен	35.00
164 Перко Анна	25.00
170 Микитка Теодор	50.00
173 Фіґун Стефан	35.00
186 Рош Марія	25.00
204 Заяць Павло	30.00
213 Кушнір Павло	35.00
223 Мороз Андрій	35.00
230 Марунчак Ілія	35.00
232 Рипка Михайло	35.00
237 Бревусь Данило	35.00
259 Щербата Катерина	30.00
259 Трусяк Андрій	25.00
261 Вийтів Ева	25.00
262 Придун Гелина	50.00
276 Кміть Іван	35.00
277 Кучер Дмитро	35.00
292 Бродяк Василь	50.00
292 Шимків Анна	25.00
300 Коцюба Иосиф	35.00
316 Боса Анна	40.00
339 Долинний Михайло	35.00
339 Збірак Текля	25.00
352 Розлуцька Юлія	25.00
356 Ставична Анна	25.00
361 Баран Данило	25.00
361 Галичин Марія	50.00
365 Річардсон Михайло	35.00
371 Ваґда Марія	25.00
371 Височанський Іван	35.00
373 Ялечко Анна	25.00
379 Гура Юрій	35.00
382 Халупа Юлія	25.00
385 Чучман Петро	35.00
413 Лучан Анна	25.00
421 Шеремета Софія	25.00
432 Габа Михайло	40.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Нагорода відділовим секретарям за третій квартал 1955 р.	21,279.10
Виплати друкарні і книгарні	18,216.27
„Свобода" за орган	7,300.00
Платня помічних сил	3,221.31
Платня головного уряду	1,875.00
Кошти подорожі організаторів	1,256.43
Федеральний податок за помічні сили	989.18
За опікунчу обслугу над бондами	851.83
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Кошти подорожі і репрезентації	563.47
Винайм машин для злагдження виказів і статистики (IBM)	527.00
Вкладки до доброчинних організацій	402.50
Лікарі за нових членів	304.00
Видатки канцел. на пошту	277.44
Нагороди організаторам за нових членів	231.25
Прибори для зладження виказів (IBM)	212.46
Стейтовий податок за помічні сили	212.23
Телефон (за два місяці)	197.90
Канцелярійні прибори	132.05
Машина до писання	110.00
Оголошення	102.00
Спортова акція	98.65
Фотографічні знимки членських аплікацій	47.65
Обезпечення помічних сил	27.46
Направи і чищення машин	15.12
Нагорода за нових членів	4.00
Вода	2.25

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	51,086.50
Інвестовано в морґеджах	47,500.00
Позички членам	3,911.89
Разом	$244,231.52

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем 30 вересня 1955 р. осталася	$333,894.72
Прихід за жовтень	295,897.53
Разом	$629,792.25
Розхід за жовтень	244,231.52
Готівка з кінцем жовтня 1955 р. остається	$385,560.73

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 385,560.73
Морґеджі	764,147.73
Бонди	13,223,146.64
Позички членам	300,502.83
Реальности	230,328.06
Друкарня	10,543.79
Разом	$14,914,229.79

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$14,183,215.16
Адміністрац. фонд	179,388.12
Конвенційний фонд	32,435.21
Запомоговий фонд	238,411.83
Народний фонд	15,358.43
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	65,889.69
Резервовий фонд	19,072.63
Сирітський фонд	106,992.82
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	56,610.82
Фонд Захисту-Сирот.	16,855.08
Разом	$14,914,229.79

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	14.90
2	23.46
3	28.70
5	44.93
7	39.71
8	209.80
9	23.64
10	88.48
11	56.89
12	12.31
13	261.59
14*	348.25
16	22.05
17	5.36
18	7.54
20	171.15
21	109.72
22	1.35
23	107.80
24	5.78
25	65.98
26	1.35
27*	186.59
28	9.70
29	39.99
30	12.19
33	148.20
34	.90
36	43.16
37	81.27
38	196.83
39	356.62
40	10.24
41	.45
42	98.59
44*	40.40
45	181.97
46	29.97
47	27.77
48	19.78
49	153.56
50	7.34
51	26.80
52	66.33
53	95.28
54	131.74
55	71.47
56	57.89
57	117.22
59	251.72
60	10.02
61	14.20
62	19.65
63	182.22
64	28.64
65	42.54
66	15.07
67	4.48
68*	15.04
69	31.52
70	89.71
71	32.85
72	1.19
73	21.23
74	6.69
75	107.75
76	88.27
77	4.92
78	1.94
79	82.60
80	4.76
81	38.30
83	80.04
84	24.89
85	73.26
86	3.15
87	6.67
89	.93
90	25.69
91	45.13
92	4.05
93	38.78
94	354.54
95	.45
96	138.85
97	74.87
98	11.85
99	26.25
100	177.87
102	307.81
103	135.53
104	72.33
105	144.10
106	324.71
107	66.74
108	21.95
109	26.65
110	14.55
111	2.04
112	68.81
114*	62.41
115	31.53
116	102.64
117	22.21
118	134.36
119	34.48
120	31.79
121	41.15
122	12.17
123	15.22
124	5.82
125	236.89
126	4.44
127	253.13
128	54.01
130	111.10
132	30.16
133	18.39
134	16.68
135	19.99
[illegible]	33.31

Відділ	Заплатив
138	15.00
139	19.44
140	86.88
142	87.23
143*	29.74
144	22.62
145	15.52
146	104.27
147	88.71
148	2.48
149	55.14
150	134.88
151	89.25
152*	23.68
154	1.00
155	233.02
156	182.52
158	27.83
159	2.78
160	8.93
161	78.88
163	205.93
164	152.64
165*	4.46
167	79.19
168	114.86
170	373.38
171	43.52
172	9.24
173	49.26
174*	7.42
175	64.30
176	62.48
177	111.42
178	74.60
179	22.76
180	156.86
181	5.41
182	54.67
183*	94.83
185	10.80
186	33.44
187	13.99
188	2.25
189*	176.16
190	8.58
191	112.88
192	78.76
194*	240.57
196	7.50
198	.25
199	12.80
200	69.41
201	1.45
202	5.85
203*	44.67
204	652.35
205	.45
206	164.69
207	4.50
208	21.20
210	1.04
211	27.98
212	28.53
213	119.73
215	53.75
216	1.21
217	238.89
218	134.56
219	232.00
220	146.46
221	1,155.65
222	18.45
223	46.50
224	13.00
225	5.16
226	6.01
227	2.71
228	.45
229	10.42
230	188.81
232	17.10
233	84.99
234	87.84
235	9.03
236	78.37
237	65.18
238	397.80
239	119.17
240	228.36
241	16.16
242	64.30
243	16.26
244	3.48
245	65.29
246	3.72
247	75.58
248	35.11
252*	72.76
253	12.32
254	98.80
255	5.33
256	111.27
257*	41.81
258	.90
259	138.14
261	13.61
262	18.05
263	31.81
264	14.85
265	48.00
266	270.06
267	17.01
268	71.72
269	2.02
270	29.85
271	80.96
273	1.60
274	97.05
275	50.79
276	71.87

Відділ	Заплатив
277	430.92
278	6.68
279	2.35
280	2.05
281	53.05
282	26.43
283	28.22
284	6.38
286	9.56
287	149.22
288	17.84
288	17.84
289	75.86
290	43.00
291	71.04
292	380.84
293	103.20
295	80.97
296	116.40
298	7.59
299	7.99
300	19.79
301	60.39
303	2.35
304	125.15
305	18.20
306	16.90
307	89.94
308	15.96
309	5.41
310	17.57
311	1.35
312	15.87
313	7.25
314	13.70
316	379.81
317	27.27
318	24.78
319	26.34
320	101.27
321	54.20
322	14.68
323	29.22
324	53.99
325	266.80
326	35.86
327	102.58
328	66.33
329	17.33
330	107.12
331	51.57
332	1.35
333	8.66
334	159.41
335	26.46
336	168.83
337*	56.77
338	38.40
339	21.37
341*	212.87
342	47.45
343	57.98
344	9.79
345	25.95
347	63.26
348*	100.58
349	13.10
350	38.44
351	12.15
352	23.62
353	48.99
355	66.58
356	138.12
357	7.84
358*	57.87
359*	3.60
361	946.56
362	38.24
363	35.67
364	209.05
365	3.78
366	.68
367	442.63
368	26.88
369	30.93
370	105.66
371*	177.01
372	193.48
373	115.64
374	57.98
375	51.28
376	3.14
377*	4.15
378	6.18
379	764.11
380	74.44
383	119.70

Відділ	Заплатив
384	13.44
385	29.10
386	9.04
387	11.16
388	279.33
389*	6.07
390*	114.39
391*	20.26
393	11.47
394	30.79
395	6.33
396	1.78
397	131.80
398	1.30
399	65.58
400	7.93
401	1.86
402*	62.31
403	1.92
404	37.88
405	2.22
406	46.19
407	.45
409	1.13
410	.45
413	58.69
415*	4.95
417*	17.30
418*	68.02
419	66.56
421	24.06
422	2.02
423	244.39
427	155.85
428	64.04
430	192.51
431	6.00
432*	2,446.24
433	16.76
435	29.75
436*	76.34
437	158.74
438	9.95
439	315.83
441	197.71
442*	13.50
444*	124.68
445	78.33
446	52.00
447	70.51
448	5.95
450	13.13
452	88.56
454	15.07
456	59.25
457	47.37
458	183.81
459*	29.52
460	7.19
461*	369.56
462	10.04
463	9.04
464	214.12
466	102.37
467	1.58
468*	119.30
469*	241.82
471	140.67
472*	33.60
473*	202.47
474	197.83
475	13.39
476	30.19
477	11.46
478	94.90
479	5.84
481	61.49
482	5.71
483*	67.47
484	205.26
485*	21.63
486	.38
487	40.75
488	17.58
489	6.77
490	98.28
492	1.88
493	29.67
495	63.32
496	28.31
497*	23.63
498	14.96
499	16.26
500*	39.51
501	17.09
502	36.13

З місячних вкладок від членів обезпеч. у всіх родах забезпечення	$34,898.10
Відсотки від бондів	11,064.74
Відсотки від морґеджів	203.69
Відсотки від чл. позичок	4.56
З переносу федерального податку за помічні сили	216.90
З переносу стейтового податку за помічні сили	3.16
Сплати морґеджів	1,412.50
Сплати чл. позичок	23.41
Разом	$47,832.06

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

З переносу резерви з посмертного до адміністр. фондів	$10,970.55
Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	3,218.42
Відійшли з грошевими виплатами	1,233.46
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	111.00
Відсотки на закуплених бондах	24.31

Виплати з адміністраційного фонду:

Нагорода відділ. секретарям за третій квартал 1955 р.	6,009.45
Платня помічних сил	1,536.76
„Свобода" за Ukrainian Weekly	690.00
Федеральний податок за помічні сили	301.68
Видатки канцел. на пошту	60.00
Стейтовий податок за помічні сили	57.92
Перенос інших фондів за членів мол. деп. до деп. старших членів	13.35
Нагороди за нових членів	8.00
Нагорода лікарям за нових членів	6.00

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	25,543.25
Позички членам	4.56
Разом	$49,698.71

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем вересня 1955 р. осталася	$ 72,217.19
Прихід за жовтень	47,832.06
Разом	$120,049.25
Розхід за жовтень	49,698.71
Готівка з кінцем жовтня 1955 р. остається	$ 70,350.54

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 70,350.54
Морґеджі	36,780.64
Бонди	2,534,549.03
Позички членам	8,232.69
Разом	$2,649,912.90

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,579,271.08
Адміністрац. фонд	70,641.82
Разом	$2,649,912.90

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів з кінцем жовтня 1955 року остається	$14,914,229.79
Майно мол. деп. У.Н.С.	2,649,912.90
Разом	$17,564,142.69

Р. Слободян, гол. касир.

ВИСЛІД КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1955 Р.

Ч. Від.	Ім'я організатора	Приєднано в жовтні	Разом приєдн.	Призначена квота
8	Василь Мандзій	1	4	15
14	М. Отрок	2	4	7
20	Андрій Триш	5	7	7
28	Іван Галайда	1	6	2
37	Анна Гнатюк	2	3	5
41	Мих. Терпко	1	1	1
42	Петро Головачук	2	2	10
45	Микола Сеник	2	9	20
46	І. Сквіртнянський	1	2	5
49	Микола Юречків	1	1	5
54	Антін Маланчук	1	1	10
57	Г. Недільський	1	2	12
65	Андрій Смит	1	1	5
69	Мих. Ликтей	1	1	5
71	Е. Вохаченко і М. Федьо	2	3	5
75	Мих. Присташ	1	1	15
80	Мих. Маркевіч	1	3	2
82	Ванда Макаріяс	1	1	2
83	Мих. Опришко	6	8	12
83	Семен Чорномаз	1	—	—
84	П. Дудко і О. Куян	1	1	5
91	Петро Кочірка	1	1	7
94	В. Борискевіч-Бойд	2	8	40
94	Валентин Ковальський	2	—	—
102	Микола Бобечко	1	11	30
105	Мих. Диміцький	4	6	20
109	Вол. Звірек	1	3	2
117	Д-р В. Калина	1	1	8
120	В. Рефт	3	4	8
132	Іван Михайлевич	1	1	3
134	Анна Клим	1	1	3
142	Ілько Мельник	1	1	9
149	Марія Дикий	1	3	3
151	Анна Пипюк	1	2	4
156	Василь Новак	1	4	18
164	Тимко Буртей	2	3	7
167	Стефан Гавриляк	1	1	6
170	Іван Грабар	2	2	18
172	Михайло Мороз	2	2	3
173	Петро Щирба	5	7	7
175	Тарас Шпікула	1	2	28
189	Петро Котельницький	1	31	20
194	Вол. Квас	1	3	22
194	Вол. Никифорук	1	—	—
204	Василь Гасій	2	8	30
204	Микола Близнак	1	—	—
204	А. Кулинич	1	—	—
216	Анна Сосновська	1	1	3
217	Андрій Іванів	1	2	26
221	Тарас Шпікула	12	23	65
221	Анна Васильовська	2	—	—
223	І. Гринчишин	1	1	5
230	Іван Павловський	4	10	25
234	Іван Іваник	1	8	12
234	Володимир Квас	3	—	—
236	Михайло Шкирпан	1	1	5
238	Микола Давискиба	2	21	50
238	Ілія Сєлінскі	1	—	—
238	А. Мельниченко	1	—	—
242	Василь Найдух	3	4	7
266	Василь Труфин	1	6	16
270	Євген Парніцкий	1	1	10
274	Теодор Сенедяк	2	4	7
276	Мих. Шибінський	2	5	17
277	Юрій Салевич	1	14	35
281	Лев Бачинський	1	7	12
283	Петро Вілдінський	1	2	7
286	Василь Челяк	1	1	3
288	Дмитро Мушастий	1	2	9
289	Василь Гузар	2	7	10
292	Петро Федик	3	6	28
293	Марія Демидчук	1	7	12
301	Михайло Кришталь	2	4	14
304	Микола Гнатик	1	5	12
307	Ілія Чопик	1	2	20
316	Вол. Гурянський	3	10	22
325	Петро Малицький	2	2	14
326	Мих. Соколовський	1	1	2
327	А. Копистянський	1	4	7
336	Г. Кісіль	1	4	24
348	Марія К. Бурій	3	5	14
356	Михайло Депа	4	4	10
358	С. Палівода	2	2	6
361	Микола Масюкевич	1	14	50
361	Мартин Малетич	1	—	—
364	М. Кукіз і Я. Кравчук	2	20	19
367	В. Попович і К. Маньківський	2	8	16
379	Михайло Семків	7	32	52
388	Е. Воловняк	1	4	14
390	Петро Бугрин	2	3	4
391	Іван Шмир	1	1	1
393	Мих. Литвин	5	5	4
395	Михайло Мороз	1	15	2
395	Василь Салабун	1	—	—
395	Іван Грабар	2	—	—
397	Олена Штогрин	2	6	12
398	Іван Соколовський	1	1	2
399	Вол. Кашуба	3	4	10
403	Іван Піш	1	1	3
410	Сильвестер Маркевіч	1	1	1
423	Теодосій Носієвич	3	16	20
430	Осип Бакай	1	8	30
432	Богдан Зорич	4	17	100
439	Василь Бордун	1	2	25
441	Петро Голошевський	1	2	35
445	Михайло Коваль	1	6	35
455	Марія Близнак	1	1	3
457	Б. Ржепецький	1	4	10
461	Юрій Демедюк	1	1	15
470	Іван Леник	1	1	10
472	Тарас Ліскевич	4	4	15
474	В. Гупаловський	1	1	10
481	Василь Копко	3	3	5
	Пропущено за вересень:			
473	Василь Загаєвич	3	6	40

СПОГАД ПРО ОДНЕ „СВЯТО ПОДЯКИ"

Коли я вже, на сторінках „Свободи" пишу про своїх лепських „краянів", зі старого краю, про їхню українську громадську поставу та щире відношення до нас, „ґрінґорнів", у цій країні, то я не можу не згадати про щирого й доброго „краяна" — п. Василя Держка з Мавнтейн В'ю, Ню Джерзі, його дружину та дочку й зятя — панство Ласенків. Саме рік тому, на Свято Подяки, 1954 року, п. Василь Держко з Родиною придумали для нас „ґрінґорнів" щось більше, як Родинне Свято. П. Василь Держко запросив нас „нових" і „старих" краянів до себе в гостину, до гарного дому панства Ласенків в околицях Паттерсону. Пригадую, як я отримав це, цінне для мене запрошення і при ньому цілий плян, розмальований кольорами внучкою п. Держка, на якому було точно накреслено, як дістатися з автобусової зупинки до дому п. Ласенків, положеного серед лісів, у цій чудовій, трошки хвилястій частині стейту Ню Джерзі. Пізніше показалося, що цього пляну не було треба, бо п. Ласенко виїхав по нас своєю „карою". Зять п. Держка, американець українського роду, є вчителем середньої школи в одному з поблизьких містечок і, звичайно, така „кара" йому потрібна, щоб їздити до праці.

Найцінніше в цій зустрічі „краянів", запляновані паном Держком було те, що він запросив на неї нашу колишню вчительку п. Захарієву, що тепер зі своїми дочками — п. Галею Томоруґ і Марією Рудницькою та внучкою п. Мирославою Томоруґ живе в Ню Гейвен, стейт Коннектикат. Гарна внучка нашої вчительки п. Славка, вчиться тепер у Єйлському університеті, де здобуває ступінь доктора. Вона вже закінчила університет у Берклі в Каліфорнії і відома серед широких студентських кол цієї країни зі своєї пропаґандивної діяльности на користь поневоленої батьківщини. Гадаємо, що вона мусить бути доброю пропаґандисткою, бо мало хто може спротивитися її гострому інтелектові та... чарівному усміхові.

Очевидно, всі ми зібрані в п. Держка „краяни" мали велику радість, що по багатьох літах мали змогу вітати нашу дорогу вчительку п. Захарієву, яка з дочками й внучками прибула на свято до п. Держка. П. Захарієвій вже понад 80 років, але вона тримається добре й маєстатично, й легко витримала дорогу з Ню Гейвен, автом. Вона вчила нас усіх, і господаря п. Василя Держка, і відомого діяча УНСоюзу — п. Григорія Тимчія з Бриджпорту, який з дружиною, зятем і дочкою прибули на свято зустрічі, і мене, дармащо різниця в віку між нами велика. П. Держко й п. Тимчій перед багатьома роками прибули до цієї країни і я був ще малим хлопчиком, коли вони виїздили. Власне тоді п. Захарієва мала мене під своєю опікою, коли вони, вже як дорослі люди, покидали батьківщину, щоб до неї вернутися за кілька років. На жаль, не судилося, й ми всі тепер зустрілися на цій землі.

Зустріч з нашою спільною вчителькою викликала у нас усіх глибоке зворушення, пригадалися найкращі роки, роки молодости. Муж п. Захарієвої, сл. пам. директор Інокентій Захаріїв, був довгі роки директором народної школи, спільної для громад Дуліби й Грабовець, Стрийського повіту. Панство Захарієві щиро працювали в цій школі над піднесенням освіти й дулібчани та грабівчани довго ще згадуватимуть любого директора, з довгою, патріярхальною бородою. Директор Захаріїв був українським патріот, його всі діти були учасниками І. Визвольних Змагань: дочки Галя й Марійка (Муха) служили в III. корпусі УГА й подружилися зо своїми мужами, старшинами УГА, в Козятині на Київщині. Одинокий син Генко, старшина УГА, загинув в Україні. Під довголітнім проводом дир. І. Захарієва, дулібсько-грабовецька школа стала хіба найкращою сільською школою в Галичині. Ще на кілька років перед першою світовою війною, поміщалася вона в великому, просторому, поверховому шкільному будинку, на якому пишався напис: Державна Народна Школа ім. Маркіяна Шашкевича. Цей будинок не посоромився б стояти навіть у цій країні. У школі цій обов'язок навчання тривав, ще тоді, 6 років, але після них були ще різні „доповняючі" кляси, на яких навчали сільського господарства, городництва, бджільництва, садівництва, а навіть хорового співу та драматичного мистецтва. Обов'язковим предметом у всіх клясах (від третьої) цієї школи була німецька мова і нею непогано володіли дулібські й грабовецькі селяни. Шашкевичівська школа під проводом п. Захарієвих мала великий город і сад, де молодь практично навчалася городництва та садівництва. За всю цю роботу в громаді, дулібчани й грабівчани любили свого директора і свою директорку. А треба ще сказати, що Дуліби й Грабовець — це були славні села високосвідомої Стрийщини. В Дулібах був знаменитий хор, що здобував перші місця на крайових конкурсах, був також тоді чудовий, постійний аматорський театр, фінансові й економічні установи (місцева „райфайзенка" мала на вкладах ощадности 200,000 корон), тощо. Щобільше, заходами сл. пам. Захарієва й мого Батька, що був парохом цих сіл, малоземельна дулібська громада порвалася на те, щоб винаймити місцевий двірський обшир і створити на ньому, здається, першу с/г артіль у Галичині (Спілка з о. п. „Добробут"). Ця артіль розвивалася дуже добре, доки не стала сіллю в очах польських дідичів, які постаралися, що в 1912 році австрійська армія забрала ґрунти під летовище й касарні кінноти. Касарні, на частині ґрунтів, побудовано, але летовище вибудували тут щойно большевики в 1940 році. Так дідичі розправилися з с/г кооперативою, яка значно піднесла заплату за робочий день у сільському господарстві в цілому повіті. Про все це писав у своїх „Спогадах" визначний діяч Стрийщини — д-р Євген Олесницький.

Це було ясно, що коли ми побачили в домі п. Держка нашу дорогу й любу директорку, нам стали від зворушення сльози в очах. Не вільною була від зворушення й наша директорка, бо й справді, ініціятива п. Василя Держка для цієї зустрічі була надзвичайна. Проходять у нас різні зустрічі в цій країні. Зустрічалися вже угнівці, бережанці, перемишляни. Плянуються інші реґіональні зустрічі і вони проходять з більше, чи менше цікавою програмою, і вони мають своє значення. Проте, мабуть, такої зустрічі ще не було. Наш дорогий краян пан Держко з Родиною добре подбали, щоб цією зустрічею не тільки пригадати давнє і якже дороге нам усім минуле, але й щоб нас цією дорогою піднести на дусі. Це йому цілком удалося. Ми йому за те і його Родині дуже вдячні, ми на цьому пам'ятному для нас „Святі Подяки" набрали нових сил, потрібних до щоденного життя в цій країні. Ми тому довго пам'ятатимемо це „Свято Подяки" в його гостинному Домі.

Гостина наша в п. Василя Держка і п. Ласенків пройшла швидко, як швидко проходить все добре в світі. Гостина була щира, згідно з українськими традиціями. Було що їсти й пити і був веселий настрій. Серед співів і танців швидко минав час і наближався кінець забави. Було жаль розпрощатися з гостинними господарями. І коли ми, „новоприбулі ґрінґорни", яким здавалося якийсь час, що вони мають патент на український патріотизм, дивилися на дочку господаря п. Держка — п. Ласенко, дитину американської землі й слухали, як вона чудовим альтом виспівує всі українські пісні й стилево танцює українські танці (була ученицею в Авраменка), то ми подумали собі, що не всі наші „новоприбулі" дівчата це потраплять. Але й ми тоді зрозуміли, що це значить американка українського походження і ми забажали, щоб таких було якнайбільше. І ми стали дуже вдячні п. Василеві Держкові не тільки за милу гостину в Його Домі, але й за те, що він наш „краян" приклав своїх зусиль для того, щоб його американська дитина мала цей український культурний первень, який конечно потрібний, на нашу думку, для того, щоб стати всесторонньою і всецінною американською людиною. Суть американізму, на нашу думку полягає на тому, що культурні первні походження творять з культурними первнями цієї країни одне ціле, нерозривне й неподільне. Однобічні асимілянти такого симбіозу створити не можуть.

І на закінчення цього спогаду про небуденне Свято Подяки в п. Василя Держка і його Родини ще одно маленьке каяття. Свято це було таке небуденне, що його опис повинен був, для науки і прикладу, появитися ще перед роком. На жаль, щось не вийшло якслід з нашою спільною знімкою, якою я бажав прикрасити сторінки „Свободи". Про те найкращий доказ, що це Свято вдалося на славу, є факт, що про нього згадую по році. І згадуватиму, як всі ми, його учасники, ще довгі роки.

Лев Шанковський

УКРАЇНСЬКА КРАСУНЯ НЮ ЙОРКУ НА 1956 РІК

"MISS UKRAINE OF NEW YORK"

Для відзначення 50-ліття зорганізованого життя української громади Ню Йорку влаштував Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій — Філія УККА — в Ню Йорку репрезентаційний бенкет-баль в суботу, дня 5 листопада ц. р. в залях Статлер-Готелю.

Ірина Родик — Анна Дідик

Атракцією балю був вибір української красуні Ню Йорку на 1956 рік. Красунею обрано панну Любов Баран.

Обрано її загальним голосуванням всіх приявних на балі гостей з-поміж восьми кандидаток, що їх проголосила та представила на балі окрема Конкурсова Комісія під головуванням адв. Романа Гуглевича, в якої склад входили також наші мистці та інші визначні громадяни, а саме пп. П. Бакович, М. Бутович, Я. Гніздовський, М. Лисогір, С. Литвиненко, М. Мороз, Я. Пастушенко, М. Пізнак, П. Шуган та Ю. Волинець. У праці Комісії брав участь також стейтовий сенатор п. Марров.

Кандидатками були: Любов Баран, Анна Дідик, Зеня Матла, Дарія Михайлів, Олена Новицька, Ірина Родик, Іванна Рокіцька та Лідія Венгринович.

Любов Баран

Після підчислення голосів голова Комісії проголосив серед рясних оплесків приявних вислід голосування, а саме вибір панни Люби Баран Українською Красунею Ню Йорку на 1956 рік, тому, що одержала абсолютну більшість голосів, та відзначення за красу двох інших, що здобули з черги найбільшу кількість голосів, а саме панни Ірини Родик та панни Анни Дідик. Члени Комісії удекорували усіх трьох квітами та почесними шарфами, а голова Комісії урочисто вручив їм почесні грамоти артистично виготовлені нашими мистцями п. Бутовичем та п. Гніздовським, а також наложив на голову панни Люби Баран перехідну корону красуні.

Панна Любов Баран — це молода, 19-літня українка, що прибула до Америки з своїми родичами перед шести роками та тепер студіює у Нюйоркському університеті. Її батько — лікар в Ню Йорку.

Панна Ірина Родик — це одна із тут народженої американсько-української молоді, 22-літня донька б. директора европейського представництва ЗУАДК адвоката Михайла Родика. Перед роком покінчила вона в Ню Йорку високошкільні студії і тепер працює в дній із більших фірм Ню Йорку.

Панна Анна Дідик, молода 20-літня українка, прибула до Америки перед чотирма роками й тепер бере активну участь в СУМА, як секретарка тієї організації в Ню Йорку.

А. Б.

Фонд ім. Івана Годяка для Українських Інвалідів

Недавно померлий великий актор Голливуду наш земляк Іван Годяк дуже близько стояв до українського громадського життя у ЗДА. Спеціяльно прихильно ставився цей визначний мистець до нашого допомогового Комітету до ЗУАДК. Він був не лише платником членського внеску, але теж і присвятив кілька своїх виступів для збірки фондів на працю ЗУАДКомітету. Загально відомо нам усім виступ Івана Годяка в Шікаґо в 1947 році. Цей його виступ приніс десять тисяч долярів на допомогову акцію ЗУАДКомітету.

Пам'ятаючи цю прихильність і співпрацю Івана Годяка приятелі і працівники ЗУАДКомітету у Шікаґо за ініціятивою пані Катерини Гульчій і адвоката Романа Смука постановили відзначити пам'ять померлого нашого великого актора створенням спеціяльного фонду для українських інвалідів. Цей заініційований при ЗУАДКомітеті фонд має вже початкову суму 50 долярів, яку склали пані Гульчій і адвокат Смук по десять долярів і Михайло Варнай, Василь Іващук, Микола Домашевський, Юрій Паславський і Григорій Касяка. Управа ЗУАДКомітету закликає для підтримання цієї благородної думки і продовжувати збірку на фонд ім. Івана Годяка на славну пам'ять цього визначного мистця і на допомогу нашим інвалідам, посилаючи датки на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Доповідь Н. Т. Осадчої-Яната: „Михайло Максимович, як природник".

В суботу, 15-го жовтня засіданням природничого відділу УВАН у ЗДА розпочались наукові конференції поточного, 1955-56 академічного року. Пані Н. Осадча-Яната прочитала доповідь: „Михайло Максимович, як природник".

Доповідачка нагадала, що діяльність Максимовича, як історика й етнографа, є широко відомою і в 20-х роках її відзначила історична секція Української Академії Наук у Києві. Менше відома роля Максимовича, як природника. У 1927 році професор О. А. Яната написав статтю, в якій висвітлив цю ділянку наукової творчости Максимовича.

Н. Осадча-Яната спершу подала коротку біографію Михайла Олександровича Максимовича, який народився 1804 року на Золотоніщині, вчився у Новгород-Сіверській гімназії, де захопився ботанікою і збирав гербарії. Одночасно він цікавився народною творчістю, народною мовою, зокрема записував українські назви рослин. Маючи 15 років, він закінчив гімназію і почав науку в Московському Університеті. Спершу вчився на словесному факультеті, а потім на фізико-математичному, який і закінчив. В 1821 році вийшла перша праця Максимовича з галузі ботаніки, з 1825 року він почав викладати ботаніку в Московському Університеті, а з 1839 року став звичайним професором. Одночасно Максимович цікавився народною словесною творчістю і в 1827 році видав працю „Малороссійскіе Песни", а в 1834 році — „Украінскіе народние песни". Перебувавши в Москві, Максимович належав до літературних кіл, приятелював з Гоголем, був знайомий з Пушкіним. В 1834 році Максимович покинув Москву і переїхав до Києва, ставши ректором Київського Університету. Одночасно він читав в університеті курс словесности. В 1845 році через стан здоров'я Максимович покинув професорську діяльність і переїхав до свого мастку „Михайлова Гора", на березі Дніпра. Він далі активно працював у галузі етнографії, історії, вивчав народну творчість. До природознавства Максимович більше не вертався, а в галузі гуманітарних наук він опублікував понад 150 праць, що мали великий вплив на розвиток українознавства. В 1873 році Максимович помер.

Подавши ці життєписні дані, Осадча-Яната перейшла до характеристики діяльности Максимовича, як природника. В галузі природознавства він опублікував 105 праць, частина яких була присвячена широким філософським проблемам природознавства. Він перший в кол. Росії дав теоретичні основи систематики рослинного світу і написав перший університетський підручник ботаніки. Також він займався систематикою тваринного світу і мав зв'язки з видатними систематиками закордоном. У своїх працях він висловлював погляди, що пізніше були сформульовані Дарвіном. Погляди Максимовича на еволюцію не були прийняті в тогочасній Росії, проте сучасники його цінили за перші дійсно-наукові твори з природознавства. Максимович стояв на рівні досягнень тогочасної фізики й хемії, писав праці з питань сільського господарства.

Доповідь Н. Осадчої - Яната яскраво окреслила постать Максимовича, як надзвичайно талановитої людини. Як ботанік, він був новатором - дослідником, ішов нога в ногу з світовою наукою свого часу і був творцем нових теорій. Як історик й етнограф, він був оригінальним і невтомним дослідником.

Виступивши в дискусіях, проф. О. З. Архімович підкреслив цінність матеріялу, що його зібрала доповідачка О. Яната та висловив побажання, щоб він був виданий, можливо, як стаття в „Анналах" Академії.

Проф. М. О. Ветухів сказав, що праці Максимовича в галузі природознавства мають значення у вивченні проблем еволюції, на жаль, ці праці не були свого часу достатньо відомі в Західній Европі і були недооцінені в царській Росії. Недавно совєти видали збірник „Русские Єволюционисти до Дарвина", де поміщено статтю і про Максимовича, якого зараховали до російських учених. М. Ветухів згадав про проф. Янату, який активно працював у 20-х роках, в період, коли організувалась в нових обставинах українська наука в усіх залузях. Своєю статтею про Максимовича Яната хотів показати одного з великих українських учених минулого століття.

Проф. Л. Зофійовська розповіла про своє перебування в колишньому мастку Максимовича „Михайлова гора", що його придбав Київський Університет для проведення студентської практики. Вона сказала, що в мастку зберігся будинок Максимовича, недалеко лежить і його могила, з кам'яним пам'ятником, але занедбана.

В останньому слові Н. Осадча-Яната сказала, що праця над науковою спадщиною Максимовича її надзвичайно зацікавила і вона працюватиме в цьому напрямку й далі.

Л. Д.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

ЯК „ЗОРГАНІЗУВАЛА" ТОРГІВЛЮ ЧОРНООСТРІВСЬКА РАЙСПОЖИВСПІЛКА

Редактор районної газети „Колективіст" (Хмельницька область) з великим обуренням пише про роботу Чорноострівської райспоживспілки. „Недавно, — пише він, — виявлено тут розтрату на 52,000 карбованців. Винуватців розтрати до кінця не викрито. Не минуло місяця, як в чорноострівській чайній виявлено нові розтрати. Тут шахраї Горнштейн, Ярусевич і Кудряшова підробили документи і привласнили 11,000 карбованців. Уже цими днями в Миколаївському споживчому товаристві виявлено ще нову розтрату на 35,000 карб. Все це — результат навмисного заплутування обліку. Головний бухгальтер Стецюк добре знає про всі махінації і злочинства, але разом з Мудраком потурає шахраям. В ряді кооперативних магазинів орудують різні ділки, яких не можна й близько підпускати до торговельної сітки. Про факти систематичного обмірювання та обважування споживачів, про все зростаючі розтрати добре знає правління Хмельницької обласної споживспілки, але не вживає необхідних заходів..."

Отакі то справи в совєтській кооперації, про яку Ленін писав, що вона — „шлях до соціялізму".

КОЛГОСПНІ КЛЮБИ

Редакція „Радянської України", на підставі листів читачів, робить перегляд сільських клюбів. Ось пару прикладів: „У нашому селі Орлове, Ново-Покровського району, Дніпропетровської области, — пише група комсомольців, — є клюб. Властне, це не клюб, а хата, яку ми обладнали під культурний заклад. Спочатку завідувачка клюбу Ніна Невінчана регулярно відкривала приміщення і можна було хоч дивитись на кінофільми. Потім вона домовилася з своїм батьком, і він перевіз у клюб... каченята". О. Зацаринний пише: „Клюб у нас добрий, є всі умови для розгортання культурно - масової роботи, але нічого для цього не робиться. Навіть лекції рідко коли читають для колгоспників..." — „Три роки, повідомляє завідувач клюбу с. Губарів, Старушицького району на Хмельниччині, — ідуть розмови про ремонт нашого клюбу, а справа ні з місця. Тим часом стан приміщення такий, що навіть і кіносеанси не можна в ньому провадити..." „Погано поставлене культурне обслуговування людности в селі Головкове на Дніпропетровщині". Як пише місцевий житель М. Буц, клюб часто на колодці. Кіно хоч і буває врядигоди, але якість демонстрування кінофільмів дуже низька. Не краща справа і в селі Дворічний Кут, Деркачівського району на Харківщині.

ІВАН ЦЮПА „ХЛИПАЄ СУМОМ..."

Якийсь новоявлений критик з „Радянської України" В. Речмедін містить у числі цієї газети з 24 вересня критичну розвідку на недавно видану в Києві повість Івана Цюпи „Назустріч долі". Тема повісти: „боротьба західньо-українських трудівників за своє визволення і возз'єднання з радянськими братами". Та хоч яку вдячну тему Цюпа не взяв, повість у нього вийшла, погана, бо критик Речмедін зазначає: „Головний герой ніби позбавлений плоті, він лише виконує функції носія ідеї... замість живої народної мови, чуємо сухі цитатні вислови... Цюпа збивається на декляративність і репортажність..." Серед персонажів повісти обов'язковий москаль ляйтенант Володимир Рязанцев, що після демобілізації залишився працювати в Західній Україні і „розповідав трудівникам про мрії їхнього великого земляка — Івана Франка". На задньому пляні повісти представлена „постать ворога українського народу — митрополита Шептицького". В кінці своєї рецензії критик невдоволено підкреслює, що Цюпа часто вдається до зайвих повторів: „чорні стріхи хлипають сумом..." „в голубих озерах її очей хлюпає радість..." „в очах її любов хлюпалась через вінця" і т. д. Отак не повелося Іванові Цюпі з його повістю — вихлюпав її на свою бідолашну голову, а тепер має неприємності від суворих критиків, речмедінів.

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 27

59 Відд. УНС Укр. Січ Бріджпорт	$ 10	Д. Лоренц, Балтімор	2
Н. Тиравський, Шикаґо	10	д-р І. М. Новосівський, Н. Н.	2
І. Шалко, Дітройт	5	В. Васильків, Нюарк	2
І. Теслюк, Форт Іріє	5	Н. Максимик, Честер	2
Д-р П. Джуль, Дітройт	5	М. Голінко, Трентон	2
Д-р О. Коропей, Потакет	5	М. Винничок, Когоес	2
Л. Ломиш, Данкірк	3	А. Фолл, Монессен	2
М. Коцюрка, Веллінгтон	3	М. Гладкий, Бутт	2
І. С. Винник, Ню Йорк	3	І. Маланич, Мерідеи	2
Р. Кишкевич, Шикаґо	3	о. Н. Ялечко, Кавентрі	2
Інж. С. Геник-Березовський, Торонто	3	І. Білоус, Дітройт	2
Д. Шепарович, Ню Йорк	3	М. Вукасервіц, Вудленд	2
А. Гугель, Боффало	3	Р. М. Королюк, Торонто	2
Д-р І. Ясінчук, Олеан	3	О. Петрович, Філа	2
О. Головко, Ст. Айленд	3	Д-р А. Моспанюк, Торонто	2
Т. Козопас, Елірія	2	Г. Шерстюк, Бостон	2
Я. Гупало, Шикаґо	2	Д-р Я. Левицький, Трентон	2
М. Зарічний, Сиракюз	2	В. Бунецький, Сиракюз	2
Н. Білоус, Вінніпеґ	2	П. Матула, Ірвінгтон	2
Г. Пастушенко, Мінеаполіс	2	Б. Михайлович, Шикаґо	2
Ф. Марціновський, Л. Лейк	2	О. Телезда, Гавстон	2
В. Міхняк, Клівленд	2	К. Барчук, Кецора	2
Інж. І. Жук, Бронкс	2	В. Іванусе, Ню Йорк	1.10
К. Репа, Шикаґо	2	Н. Баланчук, Шикаґо	1
Г. Репа, "	2	Р. Олексюк, Бруклин	1
М. Панкевич, Ню Гейвен	2	Б. Сверид, Пассейк	1
В. Місюренко, Гіксвіл	2	О. Юхта, Якіма	1
А. Копистянський, Юніондейл	2	О. Івашків, Бріджпорт	1
І. Шиґера, Менвіл	2	К. Бойко, Провіденс	1
В. Данчук, Ню Йорк	2	М. Фікташ, Торонто	1
П. Кравець, Сиракюз	2	Г. Наганда, Філа	1
С. Шевчик, Акрон	2	Т. Дзюбіна, Ансонія	1
В. Глядун, Рочестер	2	Е. Орлян, Джерзі Сіті	1
Е. Літош, Ню Йорк	2	П. Білинський, Філа	1
В. Дворзин, Белрове	2	А. Олексюк, Бруклин	1
Т. Лушпинський, Довн. Гров	2	М. Шмідт, Сиракюз	1
М. Сенчишак, Шикаґо	2	В. Пагуцький, Шикаґо	1
С. Макар, Вунсакет	2	Разом	$ 188.10
О. Гац, Лос Анджелес	2	Раніше проголошено	$ 5,287.95
Ф. В. Таран, Індіянаполіс	2	Разом	$ 5,476.05
Л. Семущак, Ню Йорк	2		
І. Куць, Ню Гейвен	2		
М. Кілярський, Парма	2		
С. Постоловський, Когоес	2		
М. Дубецький, Ню Гейвен	2		
В. Кашуба, Шикаґо	2		

В списку ч. 17 подано помилково прізвище Д. Вілик, Торонто $ 4.00; має бути Д. Білак.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Найставн, Па.

Листопадове Свято

Дуже приємно ствердити, що останнім часом українська громада в Найставні пожвавила свою громадську діяльність. Дня 13-го листопада 1955 р. відбулося тут Листопадове Свято, дбайливо підготоване „Діловим Комітетом" громади, зокрема його членами — панною Луцею Стойкевич та панями Іриною Ярошевою й Ольгою Стулковською. Свято відкрив голова згаданої громади, народжений тут адв. Іван Дудун, та в короткім вступнім слові підкреслив, що українці мають сприятливі умовини в цій країні та повинні сміло реалізувати тут свої національні ідеї.

Змістову доповідь виголосив *п. Роман Ярош, насвітлюючи* святе право українського народу на свою державу. Закінчуючи доповідь він повідомив, що на залі є присутні учасники Листопадового Зриву, представив їх поіменно і за військовим ступнем, яких присутні привітали оплесками.

З сольо-співами виступали пані Вероніка Цегельська при фортепіяновому супроводі проф. Зої Маркович та п. Зенон Чайківський при фортепіяновім супроводі проф. Наталії Котович.

Дуже гарно виголосили деклямації п-на Мотря Яцкевич та п. Іреней Ісаїв.

Пластова оркестра під диригентурою інж. Володимира Масюка відіграла декілька стрілецьких пісень. Свято закінчено відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна". Весь дохід з Свята призначено на допомогу українським воєнним інвалідам.

За влаштування свята Українська Громада в Найставні заслуговує на признання, а головно ті люди, що причинилися до цієї гарної імпрези чимнебудь. *Було б побажаним, щоб* подібні імпрези відбувалися частіше, тим більше, що в цій околиці починає гуртуватися свідоме громадянство, яке хоче активно працювати.

Присутній

Микола Понеділок

ГОНОРОВИЙ СИНЕЦЬ

Коли б ви знали, яке то величезне горе мати на обличчі хоч невеличку запухлу горбинку. Та ж тоді по вулиці не пройдеш, щоб на тебе хтось скоса не зиркнув або якимсь запитанням не образив. В мене, бачите, дякуючи збігові обставин, між очима синець примостився, невеличкий такий, з горошину завбільшки — і він, капосний, псував мені настрій впродовж майже двох тижнів.

Як я вже не декорував його — посипав пудрою і замазував кремом, заклеював цигаретним папером і пластирем — не помагало. Глянеш в люстро — наклеєно і намазано багато, а синій горбик, мов діямант, поблискує межи очима.

Іду вулицею, очі на землю опускаю, щоб із знайомими не зустрітися. А їх, мов на зло, по хідниках повно вишпле.

— Чому це ви, пане меценате (так мене всі сусіди зовуть після того, як я минулого року для інвалідів 50 центів пожертвував), отож, чому це ви, прошу я вас, очима до бруку чіпляєтеся?

— Чому, кажу, — золотий ланцюжок від чавунного годинника згубив — от і шукаю.

— А що це у вас, пане меценате, за синя картоплина на чолі вмостилася? Хто це вас так по-звірячому припечатав?

— Хто мене смів припечатувати, — злощся я. — Хіба не бачите, що то задавнений фурункул. Від надмірного протягу.

— О-о, — багатозначуче підморгує знайомий, — таки здорово вас між очима протягнуло.

І заливається сміхом... І так кожний стрічний — поперічний.

Та чи ж не кривдно таке вислухувати. Та коли б я той трічі осоружний синець придбав в якійсь негоноровій афері — ну, скажімо, в п'яній бійці чи на партійних консолідаційних зборах, тоді інша справа. Є за що терпіти.

Так ні ж. Постраждав від чистих, як кришталь, почуттів своїх. Не вірите, тоді слухайте і поклавши руку на серце, самі розсудіть.

Будинок: черга тринадцять для мене став неприступною фортецею. Якими способами я його не штурмував, чи заскакував до середини разом з поштарем, чи з випадковими відвідувачами, далі коридору не добирався. Раз випросив мене звідти, застосовуючи руки і не надто цензурні слова, джейнітор, а раз нес з бічних дверей при моїй появі так залементував, що я поспішив за власною ініціятивою зникнути.

Але не вічно над людиною снують темні хмари. Бувають дні, коли проблискує сонце. Блиснуло воно, зрозуміло, і мені.

Ходжу я одного дня біля фортеці. Придумую спосіб, як сьогодні всередину дістатися. „Нічого іншого не лишається, — міркую собі, як позолотити руку джейніторові. Втисну йому доляра в кишеню, може дозволить на третій поверх піднятися."

Доходжу до східців — глип — під самісінькою таблицею з числом тринадцять стоїть пані Килина (вдова по пану бухгалтеру Копійці).

— Невже пані добродійка мешкає в цьому будинку? Боже, яка радість... А я й не знав.

— Бо ви не хотіли знати, — сказала вона і поправила дискретно сукню в талії.

Слово за слово — і ми розговорилися. Я вже встиг похвалити її свіжу ондуляцію, вона щось кинула мені про мій грецький ніс та рівне біле чоло (тоді в мене ще синець там не красувався) — і дружба зав'язалась.

Зі східців скоро ми перейшли до її помешкання. Як ішов коридором, з якого мене джейнітор ще недавно випрошував, — подумав собі: „Зненацька яке щастя привалило. І доляра зберіг і в будинок дипломатично добрався".

В кімнаті пані Килина вгостила мене вареною курочкою та тортом з чаєм і малинкою. Я споживаючи, безмірно радів, бо знав, що в ресторані навіть мініятюрні порції такого сетна коштують не менше трьох доларів.

Після трапези, ми вигідно розсілися і стали далі оглядати один одного та розхвалювати — вона мій золотий характер, а я її діямантовий смак в урядженні господи. Коли ж про мій характер пані Килині забракло суперлятивів, вона перейшла до моєї спортової сорочки.

— А спортовку ви оригінальну маєте. В червоних яблуках.

— Бо я люблю, — кажу їй, — матерію в кружалах. Знаєте пані, — здуру сказав я, — коли я на вулиці зустріну людину, одягнену в червоні яблука, нехотячи зразу відчуваю до неї симпатію.

Вона нічого не відповіла, тільки відвернулася і стала перебирати патефонні платівки.

— Ви може любите румбу, мамбо або самбо?

— Іноді слухаю, — скривив я душею. Хоч більше до клясичної музики хилюся. Люблю понад усе Моцарта. Слухав би його без кінця і без міри.

Посвоїння Моцарта пані Килина не мала, я погодився на румбу, але наніттихо, щоб нервовий ритм танцю не псував нашу приятельську розмову.

Говорячи про се та те, я думав собі, чи зразу висласти пані Килині про правдиву ціль моєї приязні до неї — чи підождати. Врешті, вирішив не поспішати, тим більше, що друга зустріч, гадав я, буде ще сердечнішою, отже ще відповіднішою для інтимних розмов.

Розсталися ми більш ніж поприятельському. Вона відпровадила мене аж на вулицю і я в присутності всіх перехожих демонстративно поцілував її пухкеньке ручентятко.

Наступна зустріч — і до того ж остання і фатальна своїми наслідками для мене — відбулася через три дні. В неділю. Я приготував для пані Килини подарунки — картату хустку і грецьку вазу на дванадцять доларів і сорок два центи. (Я думав собі: коли пані Килина проговорилася про мій грецький ніс, напевно вона має душевні потягнення до античної культури).

Приходжу з пакунками... Делікатно стукаю... Раз — протираю очі — відчиняє двері пані Килина, зодягнена в сукню, обсипану гарячо червоними яблуками.

— Як вам, пане меценате, моя обнова?

— Драстична, — кажу.

— Я маю ще й капелюшок такий, але в трохи менших яблуках, — потішає вона мене далі.

Кладу подарунки — дивлюсь — перед очима — Моцарт: „Чарівна флейта", „Дон Жуан" і „Одруження Фіґаро". Я від зворушення ледь грецьку вазу на підлогу не пустив.

— Спасибі вам, пані Килино, ви справжній друг, я давно відчував... І хотів вам сказати...

— Кажіть. — Пані Килина підмостила мені під бік вишивану подушку, певно для того, щоб мені легше було висловлюватися.

— Пані Килино, мені соромно... Але мушу... В мене, бачите, серце крається і тільки ви одні можете його злілити.

— Я не знаю, чи я володію такими чудодійними ліками, — і пані Килина присунулася до мене ближче. Глибоко зідхнула. Зашарілася так, що аж червоні яблука на сукні поблідли.

— Пане меценатику, — каже вона далі, — ви розумієтеся мабуть в медицині. Скажіть, що треба робити, коли ліва щічка свербить.

— Мажте, кажу, пані Килино, коров'ячим маслом. Неодмінно пройде.

Пані Килина рухнулася до мене ще ближче.

— Пане меценате, я бачу, що ви збираєтеся мені щось сказати.

— Так, пані Килино. Зробіть мені велику прислугу. Познайомте мене з вашою сусідкою, з третього поверху. Я її давно кохаю.

Я це сказав так ніжно, так спокійно, без жадного натяку на сварку — і до сьогодні не розумію, чому від цих слів полетіла мені в обличчя грецька ваза, а опера „Дон-Жуан" вперіщила мене по шиї.

А тепер всі підсміхаються від синця під очима, не знаючи того, що той синець — символ моєї чистої палкої любови до недосяжної чорнявки на третьому поверсі.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ІНЖ. О. БОЙДУНИК ПРО ПРИЧИНИ КРИЗИ В УНДРАДІ

(Закінчення зі стор. 1-шої)

а помилка може довго дезорієнтувати і баламутити суспільність. Інж. Бойдуник обстоює потребу консолідації на базі Українського Державного Центру, але не консолідації за всяку ціну і не косолідації для консолідації. Коли б ОУН мала вибирати між „консолідацією з помилками" і самостійною визвольною акцією без відступлення від найосновніших принципів такої акції то вона не завагається вибрати це останнє. Проте, інж. Бойдуник переконаний, що такі помилки можна виключити, якщо будуть відповідно вдосконалені форми УНРади та якщо в її рамках будуть сконсолідовані всі визвольно-політичні українські сили. До такої консолідації треба змагати і під тим кутом треба привітати посередницьку акцію ПАУК. Інж. Бойдуник уважає, що для такої консолідації можна б теж відповідно змінити чи доповнити Тимчасовий Закон про реорганізацію Державного Центру, в якому абсолютно є місце для всіх, теж для гетьманців, бо вже теперішня платформа УНРади (нав'язує до традиції української визвольної боротьби, бореться за відновлення Української Держави (а не Республіки) та стоїть на становищі, що форму тієї держави має щойно встановити вільна Українська Конституанта після завершення визвольних змагань. Інж. Бойдуник теж вірить, що у відповідному часі прийде до об'єднання між поділеним на групи українським революційно-визвольним рухом. В дальшому інж. Бойдуник потвердив наявність зв'язку з революційним підпіллям в Україні, але відмовився, з мотивів безпеки для того підпілля, подавати будь-які подробиці.

Після доповіді інж. Бойдуник відповідав ще на ряд запитів і вкінці відбулася дискусія, яку остаточно закінчив відповідним вияснениям доповідач. Вічем проводили пп. Євген Новицький з Гол. Управи ОДВУ і Петро Байбак, містоголова ДОБРУС'у. Публіка, що включала симпатиків усіх політичних угрупувань, у значній мірі виповнила велику залю Джуніор Гайскул при евеню „Б".

Хор „Кобзар" у Филаделфії мав новий великий успіх

Филаделфія. — В суботу 26 листопада ц. р. у вщерть виповненій залі „Муз-Голл" у Филаделфії понад одно-тисячна публіка з захопленням приймала кожну точку Концерту, з яким виступив Мішаний хор „Кобзар" із Українською Філармонійною Оркестрою під орудою д-ра Антона Рудницького. Хор і Оркестра нараховують тепер 120 осіб. На програму концерту склались майже виключно українські твори, при чому з шести точок програми — 5 виконано вперше в Америці. Розпочався вечір релігійною піснею Дмитра Бортнянського „Воспойте Господеви пісень нову". Після того знову хор і оркестра виконали сучасного українського композитора Мирона Коваля настрову — „Ніч у степах Башкірії" на східніх мотивах. Чудова „Колискова пісня" Кирила Стеценка на мішаний хор, фортепіян, скрипку й сопран, та бадьорий „Прихід весни" Іванова закінчив першу частину концерту. У другій частині сама оркестра відіграла Антона Рудницького „Другу Симфонію" на українських мотивах, а закінчено вечір могутньою кантатою Лисенка „Бють пороги". Солістами виступали Марта Кокольська (сопрано), Дарія Кузик — (скрипка), Лідія Бульба (фортепіян), О. Татунчак (тенор), І. Гаврилів (баритон) і д-р М. Гнатюк (бас). Концертмайстром оркестри є Оксана Сімович. На наддаток Хор в супроводі оркестри відспівав славетний „Марш" з опери „Тангойзер". Диригент і солісти дістали багато квітів.

25 років в'язниці за бійку на грищі

Москва. — В Еривані у Вірменії большевицький суд засудив 12 осіб з-поміж публіки на футбольному мечі, які кинулись були на грище, побили суддю і зчинили великий заколот, — на 25 років в'язниці. Ця подія скоїлась 25 жовтня ц. р. Комуно-вірменський Найвищий Суд рішив, що колотнечу зчинила „банда хуліганів" з провокаційною „контрреволюційною" мітою і що „кримінальне та контрреволюційне" наставлення підсудних наявно проявилось в тому, що каменями були поцілені також деякі міліціянти, які пробували завести спокій. У засуді говориться, що дехто з тих, які були учасниками тієї бійки на грищі, недавно напастували одну жінку. З повідомлень закордонних кореспондентів виходить, що бійка зчинилась вже після мечу між прихильниками і противниками двох дружин копаного м'яча, які змагались за мистецтво в Совєтському Союзі. Большевики видно вважали, що добре використати нагоду для „відкриття" ще одної „контрреволюції".

● В м. Фалькенбург у Голландії знавець мистецтва й продавець образів С. Н. Габете буцімто відкрив невідомий досі образ Рембрандта „Музиканти". Про цей образ були згадки в життєписах Рембрандта. Одна з жінок на цьому образі дуже нагадує портрет дружини Рембрандта Саскію, яка була моделькою цього найвизначнішого маляра 17-го сторіччя.

ВСЯЧИНА

ЗНЕЧУЛЮВАННЯ ЛЕДОМ

Міжнародне Хірургічне Товариство відзначило канадійського лікаря спеціяльною почестю: д-р Вільфорд Гордон Байґело (42) з Торонта одержав ґравіровану медалю за випрацювання методи „заморожувальної анестезії". Ця метода знечулювання полягає на тому, що температуру пацієнта обнижується до тієї міри, що він не відчуває болю від даного хірургічного заходу. Звичайно, такого знечулювання вживають тільки в випадках, коли хемічні анестетичні засоби могли б бути небезпечні для здоров'я чи життя пацієнта.

Медалю д-рові Байґело надано на конвенції Міжнародного Хірургічного Товариства в Копенгазі, на якій він подав опис одної зі своїх операцій зі застосуванням заморожувальної анестезії. Пацієнтом у тому випадку була одна жінка з Північно-Західнього Онтеріо. В ході переведеної ним операції усунено з її серця боляк і хоч їй минуло вже п'ятдесят років, то все таки вона швидко виздоровіла. Цей боляк, завбільшки малої цитрини, бльокував один з входів до серця.

За вказівками д-ра Байґело заморожувальну анестезію стосували успішно в багатьох найрізнородніших операціях. В випадку операції серця потрібно дбайливої підготови, щоб заступити дію серця пацієнта штучним „серцем", яке постачало б кров до організму, а крім того, потрібно спеціяльного приладу для втримування акції легенів.

Температуру пацієнта обнижується, вкладаючи його в ледяно-холодну воду або обвиваючи його накривалами, в ткань яких вкладено охолоджувальні спіралі. За останніх вісім років випрацьовано модерні способи заморожувального знечулювання, уліпшуючи основну методу, вживану в деяких родах хірургії кілька століть тому. В минулому її застосовували при ампутаціях. Даний член тіла обкладали ледом і коли температура пацієнта обнизилася настільки, що притупила відчуття болю, хірург переводив операцію. Як додатковий спосіб знечулювання в тих часах уживали вино або інші алькогольні напитки.

(„К. С.")

НОВА РЕЛЬЄФНА МАПА КАНАДИ

„Кенедієн Аеро Сервіс Лтд." в Оттаві видала рельєфну мапу Канади — першу того року мапу, яка представляє цю країну у трьох вимірах. Величина мапи: 49 × 45 інчів.

Надруковано її в восьми яркиx кольорах, на грубому „вайнилітовому" пластику. Згодом таку „плоску" мапу оформлено, піддаючи її під тиск і горяч, щоб відтворити гори, долини й ріки в чіткому рельєфі.

Така мапа містить інформації про терен, що їх звичайно відтворюють три різні мапи. Є там понад 3.000 географічних назв, 300 верхів і 500 різних інших пунктів гідних уваги. Ціна мапи 40 долярів.

(„К. С.")

Членство в Українському Народному Союзі — це ваш національний обов'язок і особистий інтерес! Вступайте в члени У. Н. Союзу!

Посмертна Згадка

✝

МИХАЙЛО ГАЛАТ, член 94 Відд. УНСоюзу ім. М. Шашкевича в Гемтремк, Миш., упокоївся в Бозі 23-го жовтня 1955 р. Покійний походив з села Сосульвірпа, пов. Чортків, Зах. Україна. До УНС вступив 1951 р. Залишив в смутку дружину Марію і троє малих дітей. Похорон відбувся 28-го жовтня з похоронного заведення до Грек. Кат. Церкви Неп. Зач., а відтак при участи Родини, Членів і Знайомих на цвинтар Mt. Olivet в Дітройті. — В. П. П.!
М. Мандрух, рек. секр.

ТАРЗАН, ч. 3579. Є час думати

Після того Лазар лагідно промовив. — Ви надто поривчасті, мій приятелю. Можливо, що трохи в'язниці вас заспокоїть.

Після того Тарзана відвели до головної частини міста, роззброїли і вкинули до вогкої келії. Чому він мав так мучитися? Хто це був той товстий сеньйор Лазар?